

ร.ร. ๖๖
๖๖๖๖
๖.๖

การทดลองโดยใช้บทเรียนโมดูลในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ปริญญานิพนธ์

ของ

วารี คำไชโย

28 ก.ค. 2529

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2529

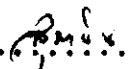
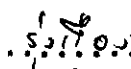
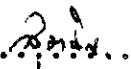
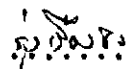
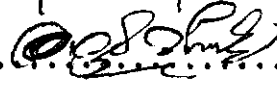
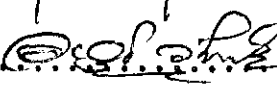
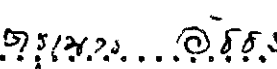
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

160417

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
 ปรินญาณพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
 ปรินญาณการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

... ...	ประธาน	... ...	ประธาน
... ...	กรรมการ	... ...	กรรมการ
		... ...	กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิน รุ่งเรืองธรรม และอาจารย์อาวุธ วัฒนสิน ที่กรุณาให้
คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนช่วยปรับปรุงแก้ไขให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ อาจารย์มนัส บุญประกอบ อาจารย์วิภาวี ไชยวงศ์ ที่ให้ความ
กรุณาตรวจและให้คำแนะนำในการทำบทเรียนต่าง ๆ และขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วลัยรัตน์ อติแพทย์ กร.พรรณี บุญประกอบ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้ข้อเสนอแนะ
ต่าง ๆ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พายัพ บุญผดาคำ และคณาจารย์โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา
2527 และปีการศึกษา 2528 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่ได้
ให้ความร่วมมือในการทดลองและรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณสุพัศตรา พรหมเรนทร์ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการพิมพ์และ
ขอบคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจกำลังใจจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ของผู้วิจัยเป็นอย่างสูง
ที่เป็นกำลังใจตลอดเวลาที่ทำการศึกษาค้นคว้า

วารี คำไชโย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล	26
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการเรียนรู้	35
สมมุติฐานของการวิจัย	37
3 วิธีการในการศึกษาค้นคว้า	38
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	38
การดำเนินการทดลอง	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง	52

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้	
บทเรียนโมดูลกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ ..	52
เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้	
บทเรียนโมดูลกับกลุ่มที่เรียนจากการสอนตามแผนการสอนของหน่วย	
ศึกษานิเทศก์	
ศึกษาทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล	
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	58
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	58
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	58
การดำเนินการทดลอง	59
สรุปผลการทดลอง	61
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	74

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการวิจัย	43
2 คาสถิติพื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	52
3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ <u>กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมการทดลอง</u>	53
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของความคงทนในการเรียนรู้ของ <u>กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม</u>	54
5 อัตราส่วนร้อยละและค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติของนักเรียน <u>กลุ่มทดลองที่มี</u> <u>ตอบทเรียนโมกุล</u>	55

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงลำดับขั้นตอนในการสร้างบทเรียนโมดูล	18
---	--	----

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและมีความหมายต่อคนไทยมาก ทั้งนี้เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยทั้งชาติ ทำให้เกิดความสละสลวย เกิดความเข้าใจกัน การมีภาษาใช้เป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติ นอกจากนี้ภาษายังเป็นวัฒนธรรมประจำชาติอย่างหนึ่ง อันนำภาคภูมิใจและควรค่าแก่การรักษาไว้ (สุจิต เฟียรชอบ และสายใจ อินทร์พรมย์ 2523 : 2)

รัฐตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ในอันที่จะช่วยคงความมั่นคงของชาติ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ จึงได้กำหนดนโยบายการศึกษาของชาติ โดยเน้นความสำคัญของภาษา ในฐานะเป็นสื่อกลางติดต่อทำความเข้าใจระหว่างชนชาติเดียวกัน อันเป็นปัจจัยไปสู่ความมั่นคงของสังคมของชาติ (พนัส หันนาคินทร์ 2521 : 39) ฉะนั้น การเรียนการสอนภาษาไทย จึงน่าจะมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งในการศึกษาเล่าเรียนของคนไทย (ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ 2520 : 3) สำหรับการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กำหนดให้ทุกคนต้องเรียนวิชาภาษาไทยบังคับ เพราะถือว่าภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ คนไทยควรมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยพอควร สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง หลักสูตรจึงมุ่งเน้นผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้และศักยภาพของตน (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 15) ดังนั้น เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร การเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสื่อสาร จึงควรเน้นการสอนทักษะ การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนให้สัมพันธ์กัน (สุจิต เฟียรชอบ 2526 : 6)

เนื่องจากวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะโดยธรรมชาติ การเรียนการสอนเพื่อให้เกิดพัฒนาการทางภาษาจึงขึ้นอยู่กับสภาพสิ่งแวดล้อมและกระบวนการฝึกทักษะทางภาษานั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนจะต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียน จัดกิจกรรมหลาย ๆ อย่างให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเกิดพัฒนาการทางภาษาให้มากที่สุด แต่การจัดการเรียนการสอนเท่าที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ เพราะอุปสรรคหลายประการ คือ นักเรียนไม่มีพื้นความรู้ภาษาไทยเพียงพอ ขาดความสนใจวิชาภาษาไทยและไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทางโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอน ขาดความสนใจในวิธีสอนแบบทักษะสัมพันธ์ ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมหรือเตรียมการสอน (พัชรี สายสิทธิ์ 2524 : 109 - 110)

จากปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่กล่าวมาแล้ว จะพบว่าปัญหาที่สำคัญและสมควรหาทางแก้ไขมากที่สุด คือ ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอนของครู เพราะครูส่วนใหญ่ยังนิยมใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากกว่าวิธีอื่น จากการศึกษา การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เขตการศึกษาหนึ่ง ของ สมาน บุญสัน (สมาน บุญสัน 2524 : 127) พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ รองลงมา คือ การอภิปราย และแบ่งกลุ่มกันค้นคว้า ส่วนการสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนและการสอนแบบสืบสวนสอบสวนมีใช้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มานิตา ศรีสาคร (มานิตา ศรีสาคร 2525 : 152) เรื่อง โครงการเสนอจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู เทศพรฯ พบว่า วิธีสอนที่ครูส่วนใหญ่ยังคงใช้อย่างเหนียวแน่น คือ การอธิบายและยกตัวอย่างเช่นกัน

การที่ครูภาษาไทยนิยมใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากกว่าวิธีสอนอย่างอื่นทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยไม่บรรลุผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ เพราะครูจะให้นักเรียนมีหน้าที่ฟังและจดจำที่คะแนนตลอดจนเนื้อหาที่ครูบอกให้ได้ เพื่อนำไปตอบข้อสอบ การสอนแบบนี้ นักเรียนจะไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นการขัดแย้งกับแนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาแผนใหม่

(Progressive Education) เป็นอันมาก (ฐีพ อ่อนโคกสูง 2517 : 33) ทั้งยังทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความสนใจและไม่ตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย (วคี ชาติอุทิศ 2523 : 2)

นอกจากนี้การสอนด้วยวิธีบรรยายโดยครูเป็นผู้แสดงคนเดียวนักเรียนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นไม่มีโอกาสแสดงออก หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนเท่าที่ควร (ศิริกาญจน์ โกศล 2521 : 60) ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันมักจะจัดให้ผู้เรียนเรียนไปพร้อม ๆ กัน คือ นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับอ่อน ระดับปานกลาง ระดับเก่ง จะต้องเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน โดยไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่แตกต่างกันของนักเรียนมากนัก ทั้ง ๆ ที่พฤติกรรมการเรียนรู้ได้เน้นในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้มาก (เลียง ฐิตกุล 2525 : 1) ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้นักเรียนบางคนไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอนหรือบางคนอาจจะเรียนตามเพื่อนไม่ทัน อันเป็นผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังรายงานเรื่องการศึกษาการประเมินผลหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของกรมวิชาการ พบว่า นักเรียนบรรลุการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามหลักสูตรน้อยกว่าที่ควร คือ นักเรียนสามารถทำคะแนนวิชาภาษาไทยตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไปของจำนวนจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียง 5.6 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 61 - 62)

จากสภาพปัญหาวิธีสอนภาษาไทยดังกล่าว จะเห็นว่าครูจะยึดวิธีสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียวไม่ได้ เพราะะเป็นเหตุให้คุณภาพการศึกษาต่ำลง และไม่สอดคล้องกับจุดหมายของการศึกษาที่ต้องการให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถอยู่รวมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้การศึกษาจะต้องวิวัฒนาการอยู่เสมอ ดังนั้น ครูจึงควรแสวงหาวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้สอนภาษาไทยเพื่อให้นักเรียนเกิดภูมิปัญญา มีความคิดกว้างขวาง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย ตลอดจนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันนี้ นักการศึกษาพยายามศึกษาค้นคว้าหาเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และพบว่า มีวิธีหนึ่งซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในวงการศึกษาว่า

สามารถจะนำมาใช้ปรับปรุงพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษาได้ ทำให้การจัดการศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นั่นคือ การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ 2520 : 1) ทั้งนี้ เพราะเทคโนโลยีทางการศึกษาช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนของนักเรียนแต่ละคนเป็นไปตามความสามารถและความต้องการของเขา ช่วยผ่อนแรงและเวลาของครู ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้มากขึ้น และช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนดำเนินไปด้วยดี (สมาน ชาติยานนท์ 2517 : 182) เทคโนโลยีทางการศึกษาคงกล่าวมานี้ คือการนำบทเรียนโมดูลมาใช้ในการสอนภาษาไทย

บทเรียนโมดูล (Instructional Module) จัดว่าเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามเอกัตภาพ (Individual Instruction) เพราะบทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนที่สำเร็จในตัวเองนักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองตามที่เด็กต้องการ เช่น เรื่องที่เด็กมีพื้นฐานไม่เพียงพอหรือเรียนในชั้นตามปกติแล้วไม่เข้าใจ สำหรับนักเรียนที่เรียนเก่งอาจจะเลือกศึกษาบทที่ล่วงหน้ากว่าเรื่องที่กำหนดให้เรียนตามหลักสูตรหรือเรื่องที่เขาสงสัยเป็นพิเศษ แต่ไม่ได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติก็ได้ เวลาที่ศึกษาก็ไม่จำเป็นต้องเป็นเวลาปกติในชั้น อาจจะใช้เวลาตอนหนึ่งตอนใดที่สะดวกและพอใจนอกเวลาเรียนก็ได้ (บุญมี ก้อนทอง 2518 : 21) และเป็นบทเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออก เปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็น อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็กเรียน ทั้งยังฝึกความรับผิดชอบและทำงานร่วมกัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวมานี้เป็นส่วนหนึ่งของลักษณะความเป็นผู้นำ

- ✓ (ศิริกาญจน์ โกศล 2521 : 59) ทั้งยังเป็นการฝึกความเป็นผู้มีวินัยในตนเองอีกด้วย
- ✓ (ศุติพร นิมิตรกุล 2521 : 61) และจากผลการวิจัยเกี่ยวกับบทเรียนโมดูลในต่างประเทศ สรุปได้ว่า บทเรียนโมดูลช่วยให้นักศึกษามีอิสระในการศึกษาหาความรู้ในเนื้อหา โดยใช้เวลาเรียนน้อยกว่า นักศึกษามีความสามารถตามจุดหมายที่ตั้งไว้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบปกติ สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สามารถพัฒนาโดยพึ่งตนเอง มีความรับผิดชอบได้ดี นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล

(บัญชา บรมพิชัยชาติกุล 2522 : 22) นอกจากนี้ บทเรียนโมดูลยังเป็นเครื่องมือช่วยสอนแทนครูได้ และยังใช้สอนนักเรียนจำนวนมาก ๆ ในเวลาเดียวกันได้อย่างดี (สุมาลี ศรีทองกิติกุล 2521 : 5) ดังนั้น บทเรียนโมดูลจึงน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา ดังที่กล่าวมาแล้ว

นอกจากเหตุผลดังกล่าว ยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีกที่เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้วิจัยเลือกศึกษาและวิจัยเรื่อง การทดลองสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลในวิชาภาษาไทย ท 401 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กล่าวคือ ผู้วิจัยเชื่อว่า บทเรียนโมดูลสามารถลดเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนลงได้ โดยมีได้ทำให้ผลการเรียนต่อยก แต่ยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้ของนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น และบทเรียนโมดูลยังสามารถเปลี่ยนบทบาทของนักเรียนจากการเป็นผู้ฟังเพียงอย่างเดียวมาเป็นผู้กระทำตลอดเวลาได้ใช้ความคิด ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ การฝึกทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึก รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และใจกว้างพอที่จะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นซึ่งสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 คือ ปลูกฝังคุณธรรมและความกล้าทางจริยธรรม ทั้งนี้ ให้นับการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 8)

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการเรียนการสอน แผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 401 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการเรียนการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้น
4. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ท 401 โดยใช้บทเรียนโมดูล

* ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย ท 401 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปเป็นแนวทางในการสอนได้
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ศึกษาและทดลองการวัดผลโดยใช้บทเรียนโมดูลในการสอนวิชาภาษาไทยหรือวิชาอื่น ๆ ในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

* ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้านี้จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะบทเรียนวิชาภาษาไทย ท 401 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกมา 3 เรื่อง คือ พระครูวัดคลอง หมากรุก และธรรมมาฆกรรมสงคราม
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 35 คน
3. การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 โดยใช้ระยะเวลา 14 คาบ คาบละ 50 นาที
4. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน 2 วิธี คือ
 - 4.1.1 การสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล
 - 4.1.2 การสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์
 - 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.2.2 ความคงทนในการเรียนรู้
 - 4.2.3 ทัศนคติที่มีต่อบทเรียนโมดูล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนโมดูล หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นเอกสารประกอบการเรียน บทเรียนแบบโปรแกรมและศูนย์การเรียน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมกิจกรรมกับนักเรียนร่วมชั้น และสามารถเลือกกิจกรรมการเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตน ทั้งยังมีโอกาสทราบผลการเรียนและการประเมินผลการเรียนอยู่ตลอดเวลา

2. บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย ท 401 หมายถึง บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พระครูวัดคลองหมาก พลุ ขรรมาขรรมะสงคราม โดยเน้นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและการคิด

3. การสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล หมายถึง การสอนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากบทเรียนโมดูล โดยผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล

4. การสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ หมายถึง การสอนด้วยวิธีบรรยาย จัดกลุ่มอภิปราย ตลอดจนใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการสอน เป็นต้น

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังสิ้นสุดการเรียนโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลและการเรียนการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์

6. ทศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะแสดงออกมาในลักษณะ

6.1 ทศนคติเชิงนิมาน (Positive Attitude) หรือทศนคติที่ดี ได้แก่ การแสดงออกในลักษณะที่พอใจ เห็นด้วย ชอบ เป็นต้น

6.2 ทศนคติเชิงนิเสช (Negative Attitude) หรือทศนคติที่ไม่ดี ได้แก่ การแสดงออกในลักษณะที่ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ เป็นต้น

7. ทักษะการตอบทบทวนโมดูล หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นของ
 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย ท 401 ทั้งทัศนคติเชิงนิมิตและ
 และทัศนคติเชิงนิเสธ เมื่อเรียนจบแล้ว ซึ่งวัดได้จากคะแนนการตอบแบบสอบถามทัศนคติ
 ต่อบทเรียนโมดูลซึ่งเป็นมาตราส่วนแบบประเมินค่า (Rating Scale)

8. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถที่จะระลึกได้ถึงสิ่งที่
 เรียนรู้ไปแล้วโดยวัดจากการตอบแบบทดสอบชุดเดียวกัน คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียน ซึ่งจะทดสอบโดยเว้นช่วงเวลา 2 สัปดาห์ หลังจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
 ครั้งแรก

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแยกกล่าวตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล
 - 1.1 ลักษณะของบทเรียนโมดูล
 - 1.2 องค์ประกอบของบทเรียนโมดูล
 - 1.3 กระบวนการสร้างบทเรียนโมดูล
 - 1.4 การประเมินค่ารูปแบบและเนื้อหาของบทเรียนโมดูล
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล
 - 3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในประเทศไทย
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการเรียนรู้
5. สมมุติฐานของการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล

ฮุสตัน (Houston. 1972 : 11) ได้ให้ความหมายของบทเรียนโมดูลไว้ว่า บทเรียนโมดูล หมายถึง ชุดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดตามจุดมุ่งหมาย

บุญมี ทองก้อน (บุญมี ทองก้อน 2518 : 21 - 22) ได้ให้ความหมายของบทเรียนโมดูลไว้ว่า บทเรียนโมดูล หมายถึง บทเรียนหน่วยใดหน่วยหนึ่งที่มีความสำเร็จในตัวเอง สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเองโดยมีวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แน่นอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2521 : 116) ได้ให้ความหมายของ บทเรียนโมดูลว่า บทเรียนโมดูล หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และแสดงถึงสมรรถภาพที่จะฝึกอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ รูปแบบของบทเรียนโมดูลนั้นจะเป็นบทเรียนหรือหน่วยใดหน่วยหนึ่งสำเร็จในตัวเอง สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แน่นอนและชัดเจน โมดูลหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยสื่อการเรียนต่าง ๆ ที่จำเป็นซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รู้และแสดงสมรรถภาพได้ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของโมดูลนั้น ๆ

จากความหมายของบทเรียนโมดูลดังกล่าวมาแล้ว พอจะสรุปได้ว่า บทเรียนโมดูล หมายถึง บทเรียนสำเร็จรูปที่สมบูรณ์ในตัว ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และผู้เรียนสามารถเลือกกิจกรรมการเรียนได้ตามความสามารถและความสนใจของตน

1.1 ลักษณะของบทเรียนโมดูล

ฮุสตัน และคณะ (Houston and others. 1972 : 47) ได้สรุปลักษณะสำคัญของบทเรียนโมดูลไว้ดังต่อไปนี้

1. เป็นบทเรียนสำเร็จรูป (Total program)
2. เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner emphasis)
3. มีจุดมุ่งหมายชัดเจน (Focus on Objective)
4. เป็นการเรียนรายบุคคลตามความสามารถของแต่ละบุคคล (Individualized and Personalized) เป็นการส่งเสริมให้เด็กช่วยตัวเอง
5. เลือกกระทำกิจกรรมได้ตามความสนใจ (Variety of Modes)
6. เน้นที่กระบวนการ (Process)

1.2 องค์ประกอบของบทเรียนโมดูล

บทเรียนโมดูลประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ประการคือ

1. หลักการและเหตุผล (Rationale)
2. จุดมุ่งหมาย (Objectives)

3. ความรู้พื้นฐาน (Pre-Requisites)
4. การประเมินผลเบื้องต้น (Pre-Assessment)
5. กิจกรรมการเรียนรู้ (Instructional Alternatives)
6. การประเมินผลหลังการเรียนรู้ (Post-Assessment)
7. การเรียนซ่อมเสริม (Remediation)

องค์ประกอบของบทเรียนโมดูลทั้ง 7 ประการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หลักการและเหตุผล (Rationale)

หลักการและเหตุผลมีวัตถุประสงค์สองประการคือ

1. เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์และความสำคัญของจุดมุ่งหมายของบทเรียนในแง่ของการสำรวจข้อมูล ทฤษฎีหรือการปฏิบัติ
2. เพื่อจัดบทเรียนและจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับหลักสูตรทั้งหมด

หลักการและเหตุผลจะช่วยอธิบายความสำคัญของสมรรถภาพที่ต้องการจะฝึกในบทเรียนโมดูลและจะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงความคาดหวังของหลักสูตรทั้งหมดและได้เห็นอย่างชัดแจ้งถึงความสัมพันธ์ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้นตามบทบาทความรับผิดชอบและหน้าที่ของผู้ที่ประกอบอาชีพครู นอกจากนี้หลักการและเหตุผลยังช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในบทเรียนโมดูลที่กำลังเรียนกับสมรรถภาพหน่วยอื่น ๆ ที่เขาต้องการแสดงความสามารถก่อนที่จะจบหลักสูตร

จุดมุ่งหมาย (Objectives)

จุดมุ่งหมายแบ่งออกเป็นสองลักษณะคือ

1. จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน (Instructional objectives) ระบุสมรรถภาพที่ผู้เรียนจะต้องแสดงออก
2. จุดมุ่งหมายที่ต้องแสดงออก (Expressive objectives) ระบุเหตุการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องมีประสบการณ์

จุดมุ่งหมายห้าหน้าที่สำคัญสองประการคือ

1. ช่วยเป็นสื่อที่โยงจุดมุ่งหมายหลักสูตร ความคาดหวังและวิธีการสอนต่าง ๆ ให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ทราบ
2. ช่วยให้ผู้สอนได้วางแผนและประเมินผลจุดมุ่งหมายวิธีสอนและผลการสอนของตน

จุดมุ่งหมายจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยวางโครงสร้างของบทเรียนโมดูล นอกจากจะระบุถึงสมรรถภาพที่ผู้เรียนจะต้องแสดงออกแล้ว จุดมุ่งหมายยังช่วยเสนอแนะกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้บรรลุถึงสมรรถภาพที่ระบุไว้ และจุดมุ่งหมายควรเขียนในลักษณะที่สามารถประเมินผลได้ด้วยความมั่นใจว่า จุดมุ่งหมายนั้นได้บรรลุถึงผลสำเร็จ

ความรู้พื้นฐาน (Prerequisites)

ความรู้พื้นฐานแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ

1. สมรรถภาพพื้นฐานทั่วไปที่จำเป็นในการเริ่มต้นบทเรียนโมดูล
2. สมรรถภาพเฉพาะซึ่งได้เรียนมาแล้วในบทเรียนโมดูลหน่วยก่อน ๆ โดยทั่วไปผู้สร้างบทเรียนโมดูลจะพยายามจัดให้มีการกำหนดความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนรู้ให้น้อยที่สุด ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการยืดหยุ่นโปรแกรมการเรียนรู้ นอกจากนี้การสร้างแบบประเมินผลเบื้องต้นก็ควรให้ครอบคลุมถึงความรู้พื้นฐานที่จำเป็นด้วย

การประเมินผลเบื้องต้น (Pre-Assessment)

การประเมินผลเบื้องต้น หมายถึง การวัดในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถแสดงสมรรถภาพที่เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนที่กำลังจะเรียนต่อไปได้หรือไม่ หรือควรจะต้องฝึกสมรรถภาพที่เป็นพื้นฐานนั้นก่อนเริ่มเรียน
2. เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในสมรรถภาพที่ระบุไว้ในบทเรียนโมดูลที่กำลังจะเรียนแล้วหรือยัง หรือเขาควรจะต้องร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียนโมดูลนั้น

3. เพื่อที่ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในบางส่วนของสมรรถภาพที่ระบุไว้ในบทเรียนโมดูลที่กำลังจะเรียนแล้วหรือยัง หรือเขาควรจะต้องร่วมในกิจกรรมการเรียนเพียงบางกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เขายังไม่ได้เรียนรู้เท่านั้น

การประเมินผลเบื้องต้นจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ความสามารถในสมรรถภาพที่ระบุไว้ในบทเรียนโมดูลก่อนเริ่มการสอน ซึ่งหมายความว่า การประเมินผลเบื้องต้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความสามารถของตน ตามจุดมุ่งหมายบางส่วนหรือทั้งหมด นอกจากนี้ การประเมินผลเบื้องต้นยังช่วยชี้ให้ผู้เรียนทราบว่าอาจจะยังไม่พร้อมที่จะเรียนในบทเรียนโมดูลนี้ ดังนั้นการประเมินผลเบื้องต้นควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการทดสอบที่ผู้เรียนอาจจะเลือกเพียงบางส่วนหรือไม่ทำเลยก็ได้
2. เป็นการประเมินผลสมรรถภาพทั้งหมดที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย ด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้
3. เป็นการประเมินผลเฉพาะสมรรถภาพที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายหรือที่ระบุไว้เป็นพื้นฐานก่อนการเรียนบทเรียนโมดูลนั้นหรือก่อนเริ่มโปรแกรม
4. ช่วยในการวินิจฉัยโดยการใช้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้
5. การประเมินผลเบื้องต้นจะต้องเป็นจริงและมีเหตุผล โดยคำนึงถึงเวลาทั้งของผู้สอนและผู้เรียน

โดยปกติการประเมินผลเบื้องต้นมักใช้การทดสอบโดยการเขียน อย่างไรก็ตามก็ผู้สร้างบทเรียนควรพิจารณาถึงประโยชน์ของการทดสอบอย่างอื่นด้วย ทั้งชนิดที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งแบบปรนัยและที่ไม่เป็นปรนัยทั้งหมด การอภิปรายระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และการสังเกตของบุคคลอื่นก็อาจจะให้เป็นการประเมินผลเบื้องต้นได้

กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Alternatives or Instructional Activities)

กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง งานที่จะให้ผู้เรียนทำเพื่อช่วยให้ได้เรียนรู้และบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ควรช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง
2. ถ้าเป็นไปได้กิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ทั้งนี้หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ควรจะได้สนองความต้องการ ความสามารถ ทักษะ ความพร้อมของผู้เรียนแต่ละบุคคล
3. ถึงแม้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ จะชี้เฉพาะและแคบ แต่ก็ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนจากกิจกรรมหลาย ๆ อย่างที่จัดให้
4. กิจกรรมแต่ละชนิดควรจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกหัดเท่าเทียมกัน หมายความว่า กิจกรรมแต่ละชนิดควรจะได้ผลเท่าเทียมกัน

กิจกรรมการเรียนรู้ ควรให้มีทางเลือกหลาย ๆ ทางเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถของตนเพื่อบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ นอกเหนือจากประสบการณ์ที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จัดทำแล้ว ผู้เรียนควรจะได้มีอิสระในการที่จะคิดสร้างกิจกรรมของตนเอง ความรับผิดชอบของผู้เรียนอยู่ที่การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายมีอยู่ในการเรียนกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ ด้วยเหตุนี้ กิจกรรมการเรียนรู้จึงควรจัดดังนี้

1. ควรจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้หลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรวมทั้งให้ผู้เรียนได้จัดกิจกรรมของตนเองด้วย
2. ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ควรจะเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. ควรจะได้ทำแผนผังหรือคำอธิบายของการจัดลำดับกิจกรรมที่จะต้องเรียน ถ้าหากจุดมุ่งหมายหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะต่อเนื่องกัน
4. ควรจัดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดเท่าเทียมกันในการที่จะบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย

การประเมินผลหลังการเรียนรู้ (Post-Assessment)

การประเมินผลหลังการเรียนรู้เป็นการประเมินผลเพื่อพิจารณาว่า ผู้เรียนสามารถแสดงสมรรถภาพที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายได้ตามกำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ การประเมินผลหลังการเรียนรู้ยังช่วยชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในการเรียนการสอนและช่วยชี้แนวทางที่จะแก้ไขด้วยข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลหลังการเรียนรู้จะเป็นประโยชน์ในการแสดงถึงพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูล ดังนั้น การประเมินผลหลังเรียนควรมีลักษณะดังนี้

1. ประเมินผลสมรรถภาพที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้
2. ประเมินผลเฉพาะสมรรถภาพที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายหรือที่ระบุไว้เป็นสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเริ่มบทเรียนโมดูลหรือก่อนเริ่มโปรแกรม
3. การประเมินผลหลังการเรียนรู้ ควรจัดทำทั้งในระหว่างเรียน (Formative) และหลังการเรียนรู้ (Summative)
4. การประเมินผลหลังการเรียนรู้จะต้องเป็นจริงและมีเหตุผลโดยคำนึงถึงเวลาทั้งหมดของผู้สอนและของผู้เรียน

ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถแสดงสมรรถภาพที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายได้อาจมีสาเหตุมาจาก

1. ผู้เรียนไม่มีความสามารถ แรงจูงใจ หรือความพยายาม
2. การจัดกิจกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่มีประสิทธิภาพ
3. จุดมุ่งหมายที่คาดหวังไว้ไม่เป็นความจริง

การเรียนซ่อมเสริม (Remediation)

การเรียนซ่อมเสริม อาจจะกำหนดไว้ในบทเรียนหรือไม่ก็ได้ การเรียนซ่อมเสริมเป็นกิจกรรมการเรียนที่จะช่วยเหลือผู้เรียนที่ไม่ผ่านการทดลองภายหลังบทเรียน การเรียนซ่อมเสริมอาจดำเนินการตามแบบเดิมหรืออาจเปลี่ยนแปลงได้ วัตถุประสงค์ของการเรียนซ่อมเสริมก็เพื่อช่วยเหลือมิให้หลงโหม่งและเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จ โดยทั่วไปกิจกรรมการเรียนซ่อมเสริมนี้ ผู้สอนและผู้เรียนจะกำหนดร่วมกัน โดยพิจารณาจากความสามารถในเชิงปฏิบัติงานของผู้เรียนที่สัมพันธ์กับการประเมินผล หลังการเรียนแล้วช่วยกันตัดสินใจว่า ควรจะใช้วิธีสอนอย่างไร จึงจะเป็นประโยชน์และได้ผลดีที่สุด

จากลักษณะของบทเรียนโมดูลตามแบบของชมพันธุ์ ภูษธร ณ อยุธยา ซึ่งมีทั้งหมด 7 ข้อ ดังกล่าวแล้วนั้น ทำให้การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลมีลักษณะแตกต่างไปจากการสอนตามปกติ (Traditional Approach) หลายอย่าง ดังที่ ฮุสตัน (Houston. 1972 : 74 - 75) ได้กล่าวไว้คือ

1. การเขียนบทเรียนโมดูล ต้องพิจารณาโปรแกรมทั้งหมดก่อนการเขียนในรายวิชาและจะต้องพิจารณารายวิชาให้เหมาะสมกับประสบการณ์ของผู้เรียน
2. การสอนโดยการใช้นิทรรศการโมดูล เน้นที่ตัวผู้เรียนมากกว่าตัวผู้สอน ไม่ถือเอาความรู้ของครูและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่มีเป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาในการสอน เช่นการสอนปกติ
3. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล เน้นวัตถุประสงค์ของการเรียนมากกว่ากิจกรรมการเรียนคือ วัตถุประสงค์จะต้องระบุไว้อย่างชัดเจน ส่วนกิจกรรมการเรียนเป็นสิ่งที่จะทำให้การเรียนนี้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์
4. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล เป็นการเรียนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสามารถของบุคคล
5. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล เป็นการเรียนที่ใช้วิธีสอนหลายอย่าง เช่น การเรียนกลุ่มย่อย การทดลอง การใช้นิทรรศการสำเร็จรูป ฯลฯ แทนที่จะใช้การบรรยายเพียงอย่างเดียว

6. บทเรียนโมดูลเป็นกระบวนการ (Process) ไม่ใช่ผลขั้นสุดท้าย (Product) จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอยู่ตลอดเวลา

1.3 กระบวนการสร้างบทเรียนโมดูล

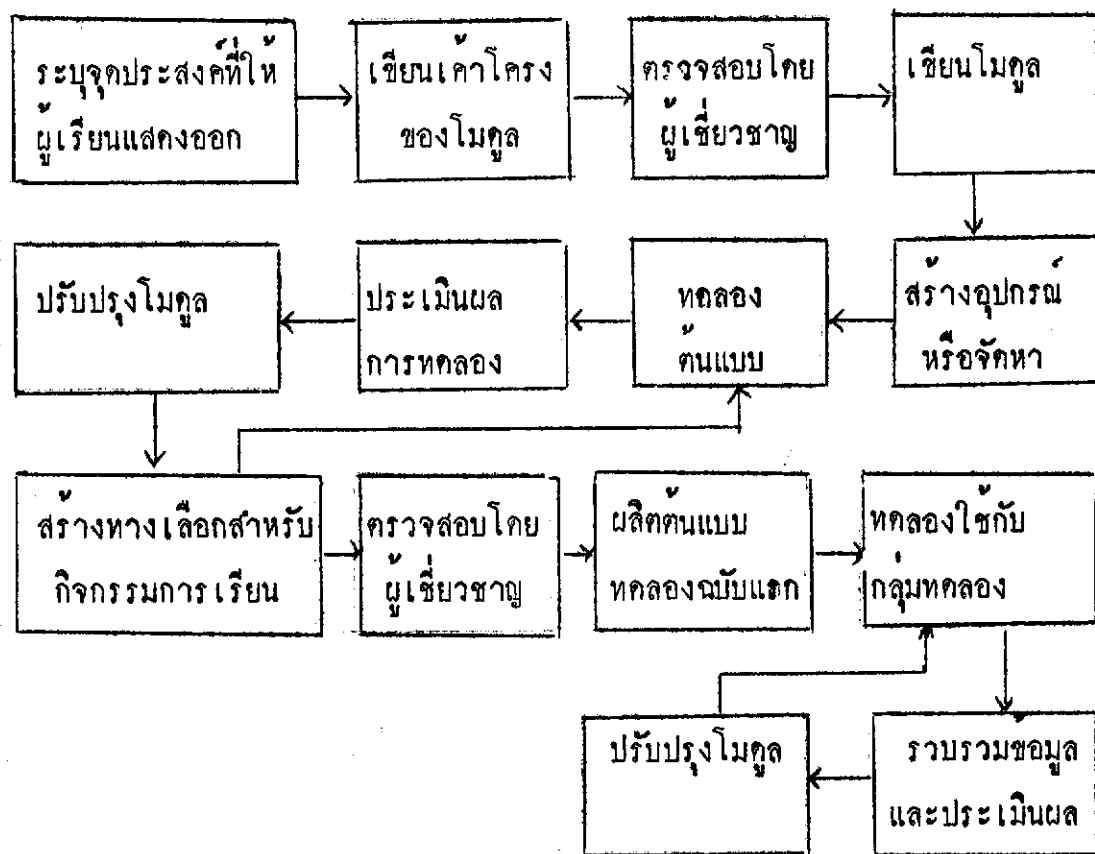
การสร้างบทเรียนโมดูล หมายถึง การแปลจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือบทเรียนให้เป็นบทเรียนโมดูลนั่นเอง ดังนั้น ในการสร้างบทเรียนโมดูลผู้สร้างควรจะได้คำนึงถึงหลักสำคัญ 3 ประการ (สุนันทา ลิ้มอารีย์ 2521 : 15 อ้างอิงมาจาก วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี 2519 : 1) คือ

1. หลักการและเหตุผล (Rationale) และข้อตกลงเบื้องต้น (Basic Assumption) เกี่ยวกับหลักสูตรและบทเรียนจะต้องระบุออกมาให้ชัดเจนว่าคืออะไร
2. ความมุ่งหวังขั้นสุดท้ายที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นอย่างไร ต้องระบุไว้ให้ชัดเจน เช่น สมรรถภาพในการเป็นครูอย่างไรที่จะมุ่งให้ผู้เรียนแสดงออกหลังการฝึกอบรม
3. จุดประสงค์เฉพาะผู้จบหลักสูตรการฝึกอบรมหรือการเรียนรู้อย่างไร ต้องระบุไว้ด้วย

หลักการสำคัญดังกล่าวข้างต้นต้องชัดเจน และเข้าใจตรงกันจึงจะช่วยให้การสร้างบทเรียนโมดูลมีประสิทธิภาพ

สำหรับขั้นตอนในการพัฒนาบทเรียนโมดูล กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน โดยมีลำดับขั้นดังนี้ (Houston. 1972 : 149)

1. การวางแผน (Planning)
2. การสร้างโมดูล (Production)
3. การทดลองต้นแบบ (Prototype Testing)
4. การประเมินผลโมดูลเพื่อการปรับปรุง (Evaluation)

ภาพประกอบ 1 แสดงลำดับขั้นตอนในการสร้างบทเรียนโมดูล

วงจรข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Loops) มีความสำคัญมากเพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพและทำให้มีการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป เครื่องมือที่ใช้เพื่อประเมินผลบทเรียนโมดูลจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องสร้างขึ้นเพื่อจะได้นำผลไปปรับปรุงบทเรียนโมดูลใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สุนันทา ลิ้มอารีย์ 2521 : 17 อ้างอิงมาจาก วิจารณ์ ชุมวรฐายี 2519 : 3)

ข้อเสนอแนะในการสร้างบทเรียนโมดูล

การสร้างบทเรียนโมดูล ชมพันธุ์ ฤๅชรร ๗ อ๑ุช๑า

(ชมพันธุ์ ฤๅชรร ๗ อ๑ุช๑า 2519 : 6 - 8)

1. ในการสร้างบทเรียนโมดูล ผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ผู้สร้างควรพิจารณาอย่างรอบคอบว่าจุดมุ่งหมายของบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นนั้น ได้สร้างให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรหรือไม่ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็ต้องให้สอดคล้องกับปรัชญาในการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยระบุให้ชัดเจนในการเขียนหลักการและเหตุผล

2. ในการกำหนดสมรรถภาพที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และแสดงให้เห็นนั้ ควรจะคำนึงถึงคำถามต่อไปนี้

2.1 ถ้าจะเป็นการวัดความรู้จะต้องคำนึงว่าความรู้อะไรที่จะต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างแท้จริง

2.2 ถ้าเป็นการวัดทัศนคติจะต้องคำนึงถึงว่าพฤติกรรมที่เกี่ยวกับทัศนคติอะไรที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงออก

2.3 ถ้าจะเป็นการวัดพฤติกรรมการสอน จะต้องคำนึงว่าพฤติกรรมการสอนอะไรที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติให้เห็นได้

2.4 ถ้าต้องการวัดประสิทธิภาพของการสอน จะต้องคำนึงว่าการเปลี่ยนแปลงอะไรในตัวนักเรียนที่ผู้เรียนจะต้องก่อให้เกิดขึ้นภายใต้ภาวะเช่นไร

3. หลังจากที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายแล้ว ผู้สร้างบทเรียนโมดูลจะต้องกำหนดสมรรถภาพพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน สมรรถภาพพื้นฐานควรจะมีน้อยที่สุดเพื่อให้โปรแกรมการเรียนยืดหยุ่นได้ และเพื่อให้โอกาสแก่ผู้เรียนที่จะเลือกเรียนได้มากที่สุด

4. ในการสร้างแบบประเมินผลเบื้องต้น ผู้สร้างควรสร้างด้วยความมั่นใจว่าเกณฑ์ที่สร้างขึ้นนั้นใช้วัดสมรรถภาพของผู้เรียนที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง และจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน วิธีการวัดผลจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดหากคำนึงถึงภาคปฏิบัติ และมีลักษณะที่จะใช้ช่วยในการวินิจฉัยข้อบกพร่อง

5. ในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สร้างควรพยายามให้มีทางเลือกหลาย ๆ ทางแก่ผู้เรียน เพื่อที่จะช่วยให้เขาได้ประสบความสำเร็จมากที่สุด

6. ควรจัดเรียงลำดับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงลักษณะแผนงานทั้งหมด

7. กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนเลือกเรียนนั้นควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดเท่าเทียมกัน

8. วิธีการสร้างการประเมินผลหลังเรียน ควรใช้วิธีการตามที่เสนอในการสร้างการประเมินผลเบื้องต้นและข้อทดสอบควรเชื่อถือได้

9. ผู้สร้างบทเรียนโมดูลอาจจะนำมาใช้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้

10. คำอธิบายบทเรียนโมดูลควรสั้นและชัดเจน

11. ผู้สร้างบทเรียนโมดูลควรให้ผู้ร่วมงานหลาย ๆ ท่าน และผู้เรียนช่วยกันวิจารณ์เพื่อจะได้นำข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

12. เมื่อสร้างบทเรียนโมดูลเสร็จแล้วผู้สร้างควรทบทวนอีกครั้งว่าได้นั้นถึงสมรรถภาพที่สัมพันธ์กับพัฒนาการของผู้เรียนหรือไม่ และเป็นตัวอย่างที่ดีมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนหรือไม่

13. ในขั้นสุดท้ายผู้สร้างบทเรียนโมดูลจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่า บทเรียนที่สร้างขึ้นนั้นยอมเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้เสมอ

1.4 การประเมินค่ารูปแบบและเนื้อหาของบทเรียนโมดูล

ลอเรนซ์ (Lawrence. 1973 : 24 - 26) ได้กล่าวถึงการประเมินค่ารูปแบบและเนื้อหาของบทเรียนโมดูลไว้ 2 แบบดังนี้

เกณฑ์ประเมินผลบทเรียนโมดูล แบบที่ 1 มีดังนี้

1. โมดูลควรเน้นในคำจำกัดความให้เด่นชัดและสามารถจัดโครงสร้างประสบการณ์ให้เข้ากับการเรียนรู้ของบุคคล

2. โมดูลควรมีเนื้อหาพอเหมาะไม่มีลักษณะเป็นสรุปผลงานและควรคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้เวลาของนักเรียน
3. โมดูลจะต้องมีลักษณะเป็นบทเรียนที่สำเร็จในตนเอง โมดูลไม่ต้องการครูผู้สอนที่อยู่ในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้
4. โมดูลจะต้องมีระบบการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้รวมอยู่ด้วยไม่ว่าจะเป็นการวัดด้วยตนเองหรือให้ผู้อื่นสังเกต
5. โมดูลจะต้องมีรายชื่อบรรณานุกรม เสนอแหล่งความรู้หรือแหล่งทรัพยากรอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับทักษะนั้น ๆ เพิ่มเติม
6. โมดูลควรมีกิจกรรมทางเลือก เพื่อให้นักเรียนเลือกทำ
7. โมดูลควรมีข้อกำหนดต่าง ๆ ว่า นักเรียนจะมีส่วนร่วมออกแบบการเรียนรู้ การสอนของตนอย่างไร
8. โมดูลอาจนำทฤษฎีและภาคปฏิบัติเข้ามาผสมผสานกัน
9. โมดูลจะต้องสร้างให้สอดคล้องกับลักษณะความเป็นจริง
10. โมดูลจะต้องให้ความสนุกสนานไม่น่าเบื่อ

เกณฑ์ประเมินผลบทเรียนโมดูล แบบที่ 2 มีดังนี้

1. เนื้อหาสาระ
 - 1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาของโมดูลชัดเจน
 - 1.2 มีการกล่าวถึงบทย่อให้เห็นถึงเนื้อหาของโมดูล
 - 1.3 มุ่งบอกถึงความรู้พื้นฐานที่จะมีก่อนเรียนโมดูล
 - 1.4 คำชี้แจงของโมดูลชัดเจน
2. จุดประสงค์
 - 2.1 เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้
 - 2.2 มีเกณฑ์ขั้นต่ำ
 - 2.3 มีเงื่อนไขชัดเจน

3. การประเมินผลก่อนเรียน
 - 3.1 มีการประเมินผลก่อนเรียน
 - 3.2 มีการวัดความรู้พื้นฐาน
 - 3.3 การประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ของบทเรียนโมดูล
 - 3.4 การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียนโมดูล
 - 3.5 เกณฑ์ที่ใช้ชัดเจนและสอดคล้องสัมพันธ์กัน
4. กิจกรรมการเรียน
 - 4.1 กิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์
 - 4.2 กิจกรรมการเรียนมีจุดประสงค์ชัดเจน
 - 4.3 กิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับการประเมินผล
5. การประเมินผลหลังเรียน
 - 5.1 มีการประเมินผลหลังเรียน
 - 5.2 การประเมินผลหลังเรียนครอบคลุมจุดประสงค์
 - 5.3 การประเมินผลหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์
 - 5.4 เกณฑ์ในการวัดชี้แจงและสอดคล้องกัน
6. กระบวนการสัมพันธ์วงจร
 - 6.1 มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำซ้ำ
 - 6.2 มีคำแนะนำเพิ่มเติมอื่น ๆ
7. ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาโมดูล
 - 7.1 มีกระบวนการเกี่ยวกับข้อมูลย้อนกลับ
 - 7.2 มีเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสม

ปัญหาการใช้บทเรียนโมดูล

ฮุสตัน (Houston. 1972 : 135 - 136) กล่าวว่า ในทางการศึกษานั้นมีวิธีสอนที่แตกต่างกัน 2 วิธี ระหว่างการใช้บทเรียนโมดูลกับวิธีสอนแบบรายวิชาคือ

รายวิชา นอกจากนี้ในทัศนะของผู้สอนยังมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีสอนโดยใช้บทเรียน
โมดูลซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ความยุ่งยากในการสร้างจุดมุ่งหมายของบทเรียนโมดูลที่เหมาะสมเพียงพอ
2. ความยุ่งยากในการสร้างกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้
บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. ความยุ่งยากในการสร้างคำชี้แจงสำหรับนักเรียนให้ปฏิบัติตามในการสอน
โดยใช้บทเรียนโมดูลที่นักเรียนเรียนเองตามความสามารถของตน

ปัญหา 2 ประการแรกนั้น เป็นปัญหาที่ปรากฏว่าอยู่ในวิธีสอนที่ไม่ใช้บทเรียนโมดูล
ด้วย อย่างไรก็ตามในการสอนที่ไม่ใช้บทเรียนโมดูลนั้น ปัญหาประการที่ 3 อาจจะไม่รุนแรง
เท่ากับการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล ในการสอนทั่วไปผู้สอนจะให้หัวข้อการสอน การ
อภิปราย การปรากฏ การถาม-ตอบ หรือด้วยวิธีการแบบอื่น ๆ การเสนอเหล่านี้กระทำ
ไปพร้อมกับการอ่าน การมอบหมายงานให้ทำ การฝึกในสถานการณ์จำลอง
(Simulation Practice) หรือ กิจกรรมของนักเรียนอย่างอื่นเพื่อช่วยสร้างความ
เจริญทางค่านิยม อารมณ์และกล้ามเนื้อของนักเรียน ผู้สอนเพียงแต่คอยดูและติดตาม
สิ่งที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียนทั้งหมด

สอนโดยใช้บทเรียนโมดูลซึ่งนักเรียนเรียนรู้ในอัตราความสามารถที่ต่างกัน
กิจกรรมเลือกของการเรียนรู้จะต้องได้รับการเตรียมให้มีความเที่ยงตรง เข้าใจง่าย
และมีความสมบูรณ์ ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วนักเรียนจะไม่บรรลุถึงเป้าหมายได้

ข้อดีของบทเรียนโมดูล

บทเรียนโมดูลมีประโยชน์อย่างมากต่อวงการศึกษในปัจจุบันได้มีผู้กล่าวถึงข้อดี
ของบทเรียนโมดูลไว้หลายท่าน อาทิเช่น ลอเรนซ์ (Lawreance. 1973 : 1 - 3)
ซีระ จิตต์จนะ (ซีระ จิตต์จนะ 2519 : 23 - 24) เวช มงคล (เวช มงคล
2521 : 44) รวีวรรณ แทนอิสระ (รวีวรรณ แทนอิสระ 2522 : 42)
สุภาลักษณ์ พงษ์สุธรรม (สุภาลักษณ์ พงษ์สุธรรม 2523 : 34 - 35) ซึ่งพอสรุป

ได้ดังต่อไปนี้

1. บทเรียนโมดูลเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่มีระเบียบแบบแผนและรวมแบบการสอนหลาย ๆ อย่างไว้ด้วยกัน
2. บทเรียนโมดูลสนับสนุนการศึกษาด้วยตนเองตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล
3. บทเรียนโมดูลช่วยลดภาระของครูในการสอน ทำให้ครูมีเวลารว่างในการพบปะเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยเหลือเด็กที่เรียนไม่ทันในบางเนื้อหาวิชา
4. บทเรียนโมดูลช่วยให้ผู้เรียนทราบความสามารถหรือความก้าวหน้าในการเรียนของตนทุกระยะ
5. บทเรียนโมดูลเตรียมเพื่อความสะดวกแก่ผู้ที่ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนหรือผู้สอน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายทัศนคติไว้อย่างต่าง ๆ เช่น

เทอร์สโตน (Thurstone. 1970 : 77 - 89) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยง่าย แต่เป็นความโน้มเอียงทางค่านิจใจภายใน แต่แสดงออกให้เห็นได้โดยเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ยังกล่าวว่า ทัศนคติเป็นเรื่องของความรู้สึกในค่านิยม หรือค่านิยมที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อมั่น ฯลฯ ดังนั้นการวัดทัศนคติวัดโดยตรงไม่ได้แต่สามารถวัดได้ในรูปความคิดเห็น (opinion) หรือ การแสดงออกทางภาษา (Verbal Expression) แต่ในการวัดนี้ อาจเกิดความไม่แน่นอนได้หากผู้ตอบบิดเบือน หรือตอบไม่ตรงกับใจจริง

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 3) ให้ความหมายทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

พยอม ตันมณี (พยอม ตันมณี 2524 : 138) ได้ให้ความหมาย ทัศนคติ ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะออกมาในรูปของการยอมรับ(ชอบ) หรือปฏิเสธ(ไม่ชอบ) ก็ได้

ดังนั้น พอจะสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ

องค์ประกอบของทัศนคติ

ทัศนคติดี้องค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน

2. องค์ประกอบทางด้านท่าที ความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเรา "ความคิด" อีกต่อหนึ่งถ้าบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ขณะคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติ (Behavioral Component)

องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่มีแนวปฏิบัติหรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสม จะเกิดการปฏิบัติหรือมีปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 3)

วิธีวัดทัศนคติ

วิธีวัดทัศนคติดี้อยู่ด้วยกันหลายวิธี ได้แก่

1. การถามโดยตรง
2. การสังเกต
3. การสร้างแบบวัดทัศนคติ

(Edwards. 1957 : 2 - 20) แต่สองวิธีแรกไม่อาจจะวัดทัศนคติได้อย่างแท้จริงเพราะผู้ทดสอบอาจจะบิดเบือนคำตอบได้ ดังนั้น วิธีวัดทัศนคติที่ดีคือการสร้างแบบทดสอบวัดทัศนคติ ซึ่งเป็นการสร้างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นต่อสิ่งเร้าที่เราต้องการวัดทัศนคติ

วิธีวัดทัศนคติที่นิยมใช้กันในปัจจุบันมีหลายวิธี ได้แก่

1. วิธีวัดทัศนคติของเทอร์สโตน (Thurstone) เป็นการวัดทัศนคติจากการตอบว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" กับข้อความในแบบวัดทัศนคติ 11 มาตรา จาก "เห็นด้วยมากที่สุด" แต่การวัดทัศนคติแบบนี้ต้องไม่สรุปว่า ผู้ตอบจะปฏิบัติตามในข้อที่ตนเองเห็นด้วย (Thurstone. 1967 : 7)

2. วิธีวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท (Likert) เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก และมีวิธีการสร้างที่ซับซ้อนน้อยกว่า เทอร์สโตน คือ มีมาตราการประเมิน 5 มาตรา ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมีมาตราการประเมิน 5 มาตราคงกล่าวมาแล้ว

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล

3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีผู้สนใจ บทเรียนโมดูลกันอย่างแพร่หลายและได้มีการทดลองวิจัยเกี่ยวกับบทเรียนโมดูล เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกหลายท่านดังต่อไปนี้ คือ

✓ ในปี ค.ศ. 1971 คอซี (Cauci. 1971 : 3000 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลกับวิธีการบรรยาย อภิปราย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 82 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่มและกลุ่มควบคุมสองกลุ่ม ใช้เวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ ผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับวิธีการสอนแบบบรรยายไม่แตกต่างกัน เขาได้เสนอแนะว่าควรจะได้มีการใช้แรงเสริมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการตัดสินใจด้วยตนเองยิ่งขึ้น

ในปี ค.ศ. 1972 มัวร์แมน (Murman. 1972 : 1593 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มความคิดเห็นและความสามารถของวิธีการสอนสองแบบ คือ การสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาแฮสติง (Hasting Senior High School) เมืองแฮสติง (Hasting) รัฐเนบราสกา (Nebraska) โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และศิษย์เก่าของโรงเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ

ปริญญานิพนธ์จะสรุปผลไว้ว่า บทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนที่มีประโยชน์ ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ได้ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองสูงขึ้น และผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไทรไซส์ (Trezise, 1972 : 2091 - 2092 - A) ได้ศึกษาการใช้บทเรียนโมดูลในการสอนวิชาการประถมศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน จำนวน 37 คน การทดลองครั้งนี้เป็นการศึกษาความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาวิชาการประถมศึกษา ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อบทเรียนโมดูลแล้ว พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้จากการศึกษาด้วยวิธีนี้มาก มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนโดยการใช้บทเรียนโมดูล และมีความคิดเห็นว่าควรนำบทเรียนโมดูลนี้ไปใช้ในการสอนวิชาการประถมศึกษาต่อไป

✓ ในปี ค.ศ. 1973 ดิชเนอร์ (Dishner, 1973 : 6464 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติในรายวิชาการสอนอ่าน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยศึกษามหาวิทยาลัยจอร์เจีย จำนวน 117 คน โดยแบ่งกลุ่มทดลอง จำนวน 60 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 77 คน ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการทดลองทั้งสองกลุ่ม ได้แก่

1. ทักษะในการจำคำยกเว้นการออกเสียง (The Word Recognition Skills, Exclusive of Phonics)
2. การออกเสียง (Phonics)
3. ทักษะในด้านการเข้าใจ (Comprehension Skills)
4. ความถูกต้องในการอ่านบทเรียน (A Directed Reading Lesson)
5. การจัดดำเนินการในห้องเรียนให้มีผลดีต่อการอ่าน (Classroom Organization of Effective Reading Instruction)

จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชอบวิธีการเรียนแบบปกติในหัวข้อทักษะในการจำคำเนื้อหาอื่น ๆ ชอบวิธีการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล และพวกที่เรียนบทเรียนโมดูล สามารถเรียนเนื้อหาวิชาได้มากกว่า คือ เรียนเนื้อหาได้ครบภายใน 6 สัปดาห์ ส่วนวิธีสอนปกติ

นั้น นักศึกษาจะเรียนได้ไม่ครบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สตีเฟน (Stephen. 1974 : 4973 - A) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาและการทดสอบเนื้อหาวิชา สมรรถภาพในการอ่าน ที่จัดทำบทเรียนโมดูล พบว่า วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในบทเรียนโมดูลมีผลต่อความรู้ และทัศนคติที่ดีของผู้เรียนต่อเนื้อหาวิชาในการอ่าน โดยนักศึกษา จำนวน 37 คน ใน 3 ชั้นเรียน ปรากฏว่า นักศึกษาทั้งหมดได้รับผลสำเร็จในด้านการทดสอบสมรรถภาพในการอ่าน ถึงร้อยละ 92 และนักศึกษา จำนวน 35 คน มีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชา การอ่านเพิ่มขึ้น แต่มีนักศึกษา จำนวน 1 คน ได้คะแนนจากการทดสอบเท่าเดิมและอีกจำนวน 1 คน ได้รับคะแนนจากการทดสอบน้อยลง 2 คะแนน

ในปี ค.ศ. 1975 สมาราทา (Sbarata. 1975 : 1280 - A) ได้สร้างบทเรียนโมดูล จำนวน 5 ชุด ที่ยึดหยุ่นได้ประกอบกันเพื่อใช้ในการสอนเรียงความแก่นักศึกษาปีที่ 1 ซึ่งได้แก่ 1. การเล่นเกมสภานา 2. ประสบการณ์ส่วนตัว 3. เทคนิคในการเขียนงานศึกษาค้นคว้างานวิจัย 4. การเขียนในเชิงโต้แย้ง 5. การเขียนเชิงวิจารณ์ เขาได้นำบทเรียนโมดูลไปใช้กับกลุ่มทดลอง โดยให้โอกาสแก่นักศึกษาในการรับผิดชอบการเรียนด้วยตนเอง และการเรียนซ่อมเสริมใดจนกว่าจะสอบผ่านหน่วยการเรียนการสอนแต่ละชุด ส่วนกลุ่มควบคุมนั้นสอนตามปกติ โดยใช้ผู้เรียนอ่านและอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแล้วเขียนเรียงความ เมื่อสิ้นสุดการเรียนแล้วให้ทำข้อทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละไม่ต่ำกว่า 200 คำ และให้ทำข้อทดสอบวัดทัศนคติต่อการเขียนเรียงความ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถทั่วไปในการเขียนเรียงความ การเขียนโครงสร้างของประโยค และการเชื่อมส่วนประกอบของประโยคได้ดี สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .01 และกลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05

ในปี ค.ศ. 1977 ไคเกอร์ (Kiger. 1977 : 1339 - A) ได้ศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูใหม่ 2 กลุ่ม จำนวน 69 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยบอสตัน เครื่องมือวิจัย คือ บทเรียนโมดูล 3 บท ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการรับรู้คำ (Word Recognition) ความเข้าใจในการอ่าน (Comprehension) ทักษะการเรียนรู้ (Study Skill) ในรายวิชาการอ่านเบื้องต้นกลุ่มหนึ่งใช้เกณฑ์ 90% ใช้ครู 2 คน สอนสลับกัน ผลการวิจัยปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ต้องผ่านเกณฑ์ 90% ทำคะแนนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่คือนักศึกษาในกลุ่มที่ต้องผ่านเกณฑ์ 80% ดังนั้น เกณฑ์ 80% น่าจะเพียงพอ และกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโมดูลที่ใช้เกณฑ์ 80% จะเรียนได้เร็วกว่าโดยไม่มีผลเสียค่านเนื้อหา และในปีเดียวกันนี้ แมคคาร์นี (Mc Carney. 1977 : 4296 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล กับการสอนตามปกติในการฝึกอบรมผู้ที่ออกไปเป็นครูกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับปริญญา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เรียนจากบทเรียนโมดูลอย่างเดียวตามอัตราความสามารถของตนเอง กลุ่มที่ 2 เรียนจากบทเรียนโมดูลและเสริมด้วยการเรียนตามปกติด้วยวิธีการปรู๊ดถามและการบรรยาย กลุ่มที่ 3 เรียนโดยใช้วิธีสอนปกติโดยใช้การบรรยายการอภิปรายกลุ่ม การฉายภาพยนตร์ให้ดู ส่วนหนังสืออ่านประกอบก็จัดให้มีเช่นเดียวกันกับที่มีในบทเรียนโมดูล ผลการทดลองครั้งนี้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลงานวิจัยในต่างประเทศดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น พอจะสรุปได้ว่า บทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองสูงขึ้น และนักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทเรียนโมดูลสามารถใช้ในการเรียนการสอนวิชาว่าด้วยเรื่องของทักษะทางภาษา และวิชาภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

๓.2 งานวิจัยในประเทศ

บทเรียนโมดูลเริ่มได้รับความสนใจจากนักศึกษาของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา กล่าวคือ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จัดสัมมนาเกี่ยวกับการสร้างบทเรียนโมดูลเพื่อใช้ในการสอนวิชาชีววิทยาและวิทยาศาสตร์แขนงอื่น ๆ เป็นครั้งแรกในประเทศไทย และได้รับความสนใจจากผู้ร่วมสัมมนาเป็นอันมาก (มณเฑียร พรหมประพันธ์ 2522 : 49 อ้างจากเอกสารการประชุมผลการสัมมนาปฏิบัติการใช้โมดูลในการสอนชีววิทยา และวิทยาศาสตร์สาขาอื่น ๆ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517 : 1 - 7) หลังจากนั้นก็มีผู้สนใจทดลองวิจัยเกี่ยวกับการสร้างบทเรียนโมดูลในหลายรูปแบบ เช่น

ในปี พ.ศ. 2520 ชูชาติ นาสแสง (ชูชาติ นาสแสง 2520 : 28 - 43) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับ ป.กศ.สูง เรื่องราชาศัพท์และคำสุภาพ โดยการใช้หน่วยการเรียนการสอนกับการสอนตามปกติ กลุ่มทดลอง คือ นักศึกษา ป.กศ.สูง ปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูมหาสารคาม จำนวน 62 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 31 คน เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล และกลุ่มควบคุม 31 คน เรียนจากวิธีสอนตามปกติผลการทดลอง ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ทัศนคติต่อวิชาภาษาไทย เรื่องราชาศัพท์ และคำสุภาพ ทั้งสองกลุ่มมีความเจริญงอกงามเท่าเทียมกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริกาญจน์ โกสุม (ศิริกาญจน์ โกสุม 2521 : 55 - 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 โรงเรียนเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 113 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 57 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 56 คน แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนจากการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ต่อมาใน พ.ศ. 2522 มณเฑียร พรหมประพันธ์ (มณเฑียร พรหมประพันธ์ 2522 : 80) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกรรณสูตรศึกษาลัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 45 คน ผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล และกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนจากการสอนตามปกติไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนกลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สง่า รุ่งเรือง (สง่า รุ่งเรือง 2522 : 25 - 26) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของ นิวตัน ในระดับชั้น ป.ศ.สูง โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น ป.ศ.ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 วิชาเอกวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนจากการสอนปกติ จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 13 ชั่วโมง ผลปรากฏว่า นักศึกษาซึ่งเรียนโดยการให้บทเรียนโมดูล เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของ นิวตัน และนักศึกษาซึ่งเรียนจากการสอนปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ สุกุล ภูมิประวติ (สุกุล ภูมิประวติ 2526 : 36) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างภาษาอังกฤษ เรื่อง กรรตุวาจก และกรรมวาจกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการเรียนการสอนแบบบรรยาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล จำนวน 45 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนจากการบรรยาย จำนวน 45 คน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้

การจดจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่คนเรารับรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต และการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อม เพราะการจำทำให้คนเราเลี่ยงสิ่งที่ไม่ชอบ หรือสิ่งที่เป็นอันตรายแก่ตน การเรียนรู้และการจำไม่อาจแยกออกจากกันได้ ในการ ศึกษาการเรียนรู้ความจำก็ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับควย และในการศึกษาความจำก็ต้องเข้า มาเกี่ยวข้องกับควย

การจำ (Remembering) เป็นขบวนการทางจิต หมายถึง เราเคยเห็นหรือ เคยเรียนรู้ลักษณะบางอย่างของสิ่งนั้นแล้วยังคงมีสิ่งที่เรารู้มาแล้วเหลืออยู่ ดังนั้นความ จำอาจหมายถึง ความสามารถในการแสดงให้เห็นว่า ผู้นั้นได้เรียนรู้สิ่งใดมาควย (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม 2515 : 161)

ส่วน ชัยพร วิชชาวุธ (ชัยพร วิชชาวุธ 2520 : 2) กล่าวว่า ความ จำ เป็นพฤติกรรมภายในซึ่งเกิดขึ้นภายในจิตเช่นเดียวกับความรู้สึก การรับรู้ ความชอบ การจินตนาการของมนุษย์ และการที่จะจดจำสิ่งที่จะเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ กระบวนการเรียนรู้

กาเบ้ (Gagné. 1970 : 70 - 71) ได้อธิบายขั้นตอนของกระบวนการ เรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ขั้นสร้างความเข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจสถานการณ์ที่เป็น สิ่งเรา
2. ขั้นเรียนรู้ จะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น เป็นความสามารถอย่างใหม่ขึ้น
3. ขั้นเก็บไว้ในความจำ คือ การนำสิ่งที่เรียนรู้ไปเก็บไว้ในส่วนความจำ เป็นช่วงเวลาหนึ่ง
4. ขั้นการรื้อฟื้น คือ การนำเอาสิ่งที่เรียนแล้วและเก็บเอาไว้นั้นออกมาใช้ ในลักษณะของการกระทำที่สังเกตได้

ชัยพร วิชชาวชิ (ชัยพร วิชชาวชิ 2520 : 3 - 20) กล่าวว่าลำดับ
ชั้นของความจำ แบ่งออกเป็น 3 ชั้นคือ

1. ชั้นการเสนอสิ่งเร้า คือ การเสนอสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน
จำได้นั้นถ้าเป็นสิ่งที่ยากจะต้องให้ผู้เรียนรู้จนเข้าใจเสียก่อน

2. ชั้นกิจกรรมแทรก คือ ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอื่นที่สอดแทรกระหว่างชั้น
การเสนอสิ่งเร้าและการทดสอบ

3. ชั้นการทดสอบ จะแบ่งให้ผู้เรียนจำสิ่งที่เรียนไปได้มากน้อยเพียงใดซึ่ง
มีวิธีทดสอบความจำ 3 วิธีคือ

3.1 การจำได้ ซึ่งการจำได้ของทคนจะเกิดขึ้นได้เพราะ

3.1.1 การรับรู้ครั้งที่ 2 เหมือนกับการรับรู้ครั้งแรก ซึ่งยังคงติด
อยู่ในความทรงจำ ถือว่า เป็นการจำถูก

3.1.2 เหตุการณ์ที่พบเห็นเป็นเหตุการณ์ใหม่ แต่เนื่องจากการ
รับรู้คล้ายกับการรับรู้ที่มีอยู่ในความจำมาก จนรู้สึกว่าเคยมีประสบการณ์มาแล้ว การจำ
แบบนี้เรียกว่า การจำผิด

3.1.3 เหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นแล้ว แต่เราจำไม่ได้ดีกว่า เพิ่งจะ
เคยพบแบบนี้เรียกว่า การจำพลาด

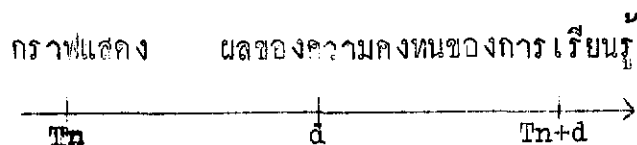
3.1.4 เหตุการณ์เป็นเหตุการณ์ใหม่และเราบอกว่าไม่เคยมาก่อน
เรียกว่า การปฏิเสธอย่างถูกต้อง

3.2 การระลึกได้

3.3 การเรียนรู้

การเรียนรู้และการจำไม่อาจแยกออกจากกันได้ ดังนั้นถ้าจะทดสอบว่าผู้เรียน
ได้เกิดการเรียนรู้หรือไม่และการทดสอบผลการเรียนรู้จะยังคงอยู่หรือไม่ เราทดสอบได้
โดยให้

T_n = การเสนอสิ่งเร้าเมื่อเวลา n
 T_{n+d} = การทดสอบเมื่อเวลา $n+d$
 d = ระยะเวลาระหว่างการเสนอสิ่งเร้าและการทดสอบลำดับขั้น
 ของเหตุการณ์

ระยะเวลา d อาจจะยาวเป็นวันก็ได้ หรือ สั้นเพียงไม่กี่วินาทีก็ได้ และใน
 ทางปฏิบัติกระทำให้ $d=0$ ย่อมเป็นไปได้ เพราะการทดสอบจะต้องทำหลังจากการที่
 เสนอสิ่งเร้าไปแล้ว ดังนั้น การทดสอบ T_{n+d} จะเป็นการทดสอบผลที่เกิดจาก
 (การเรียนรู้) และการคงอยู่ของผลการเรียนรู้ที่ T_{n+d} การทดสอบผลการเรียน
 รู้จึงมีความทรงจำรวมอยู่ด้วยทุกครั้ง

ในการศึกษาความจำ เราต้องการทราบระยะเวลา d และกิจกรรม
 แทรกในช่วงเวลา d มีผลต่อผลที่เกิดจาก T_n อย่างไร หากผลของ T_n เป็นการ
 เรียนรู้การทดสอบความจำ ก็คือ การทดสอบว่าผลของการเรียนรู้นั้นยังคงอยู่หรือไม่

สรุปได้ว่า การศึกษาการเรียนรู้มุ่งที่ผลที่เกิดจาก T_n ว่าทำให้พฤติกรรมที่
 T_{n+d} เปลี่ยนไปหรือไม่ ส่วนการศึกษาความจำมุ่งที่การทรงไว้ซึ่งผลที่เกิดจากการ
 เรียนรู้ รับรู้หรือการประสมสิ่งเร้าที่ T_n หรือให้ความสำคัญต่อ d และกิจกรรมแทรก
 มากกว่าการศึกษาการเรียนรู้

การเรียนวิชาหนึ่ง ๆ นั้นเมื่อเวลาผ่านไปความจำจะค่อย ๆ หายไป บางครั้ง
 พบว่า จำไม่ได้เลย แต่การเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนสามารถ
 ระลึกได้เมื่อเวลาผ่านไป

ชัยพร วิชาวุธ กล่าวถึงการทดลองของ แอบบิงเฮาส์ (Ebbinghaus)
 ว่า ความจำจะหายไปอย่างรวดเร็วในระยะเวลา 20 นาทีแรก จน 9 ชั่วโมงแรก

เมื่อเวลาผ่านไป 20 นาที ความจำเหลือน้อยกว่าร้อยละ 60 เหลือน้อยกว่าร้อยละ 50 เมื่อเวลาผ่านไป 1 ชั่วโมง เหลือน้อยกว่าร้อยละ 40 เมื่อเวลาผ่านไป 9 ชั่วโมง ถ้าไม่มีการทบทวนเลยในระยะเวลาที่ความจำจะเหลืออยู่เพียงร้อยละ 20 เมื่อเวลาผ่านไป 31 วัน

ความจำของคนแยกเป็น 2 ชนิด

1. ความจำระยะสั้น
2. ความจำระยะยาว

ความจำระยะยาวเป็นความจำที่มีคุณค่า เป็นความหมายหรือความเข้าใจในสิ่งที่คนรู้สึกเป็นการตีความ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิม ความสนใจและความเชื่อของแต่ละคน สิ่งที่สำคัญจะช่วยให้เกิดความคงทนในการจำ สรุปได้ 2 ประการ คือ

1. ลักษณะของความต่อเนื่องหรือความสัมพันธ์กันของประสบการณ์ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้
2. การทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้วอยู่เสมอ

ชัยพร วิชชาวุธ (ชัยพร วิชชาวุธ 2520 : 118) ได้สรุปไว้ว่า การศึกษาทบทวนสิ่งที่จะได้คิดอยู่แล้ว ซ้ำอีกจะช่วยให้ความจำถาวรมากยิ่งขึ้นและถ้าได้ทบทวนอยู่เสมอแล้ว ช่วงระยะเวลาที่ความจำระยะสั้นจะผกผันกลายเป็นความจำระยะยาวหรือความคงทนในการจำประมาณ 14 วัน หลังจากที่ได้ผ่านการเรียนรู้ไปแล้ว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการเรียนรู้

อัครวิน พรหมโสภา (อัครวิน พรหมโสภา 2519 : 47 - 49) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความคงทนในการจำวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ระหว่างการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับการสอนตามปกติ พบว่า หลังจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครั้งแรกแล้ว เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ แล้วกลับไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้งหนึ่งโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม นักศึกษากลุ่มทดลองซึ่งใช้ชุดการเรียนด้วย

ตนเอง มีความคงทนในการจำสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนจากการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จรรยา สุขพันธ์ (จรรยา สุขพันธ์ 2522 : 27 - 35) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนปกติ ปรากฏว่า หลังจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครั้งแรกแล้ว เว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์ แล้วกลับไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนจากบทเรียนสำเร็จรูปมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนจากการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บทเรียนโมดูล จะเห็นได้ว่าบทเรียนโมดูลสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ได้ และผู้วิจัยได้ลงความเห็นเหมือนกันว่า บทเรียนโมดูลน่าจะใช้แทนครูได้ ทั้งนี้เพราะผลจากการทดลอง ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่า หรือไม่แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติ และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูลอีกด้วย นอกจากนี้ บทเรียนโมดูลยังส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ความมีวินัยในตนเอง และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี สำหรับการนำบทเรียนโมดูลมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังไม่มีผู้ใดกระทำมาก่อน การวิจัยเปรียบเทียบผลความคงทนในการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการเรียนการสอนตามแผนการสอนของกระทรวง ศึกษาธิการก็ยังไม่มีการศึกษามาก่อนเช่นกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยบางเรื่องมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับนี้ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าบทเรียนโมดูล สามารถใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายบางเรื่องได้ และยังสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนแทนครูได้นั่นเอง

5. สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ท 401 ของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ให้ผลแตกต่างกัน
2. ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ให้ผลแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางบวก

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 170 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สายวิทยาศาสตร์ จำนวน 2 ห้องเรียน 70 คน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายว่า กลุ่มใดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มใดเป็นกลุ่มควบคุม ดังนี้

ก. กลุ่มทดลอง จำนวน 35 คน ซึ่งเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล

ข. กลุ่มควบคุม จำนวน 35 คน ซึ่งเรียนโดยใช้แผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่

1. บทเรียนโมดูล
2. แผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
4. แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อบทเรียนโมดูล

1. บทเรียนโมดูล

ผู้วิจัยสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย ท 401 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้จัดทำดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักวิธีสร้างและตัวอย่างบทเรียนโมดูลจากตำรา บทความและผลงานการวิจัยต่าง ๆ

1.2 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และศึกษา
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาภาษาไทย

1.3 ศึกษาคู่มือครูวิชาภาษาไทยชุดวรรณวิจักษ์เล่ม 1 และทักษะพัฒนาเล่ม 1

1.4 เลือกเนื้อหาวิชาภาษาไทยชุดวรรณวิจักษ์เล่ม 1 และหนังสือทักษะพัฒนา
เล่ม 1 ท 401 ได้แก่เรื่อง พระครูวัดคลอง หมาย พลุ และธรรมชาติระสังคราม
เรื่องพระครูวัดคลอง ใช้เวลาสอน 4 คาบ คาบละ 50 นาที ประกอบด้วยเนื้อหา
ดังต่อไปนี้

1. หลักการอ่านออกเสียงคำ
2. เรื่อง พระครูวัดคลอง
3. การอ่านออกเสียง
4. คำศัพท์
5. การพูดในกลุ่ม
6. การวิเคราะห์ข้อความ

เรื่อง หมาย พลุ ใช้เวลาสอน 4 คาบ คาบละ 50 นาที ประกอบด้วยเนื้อหา
ดังต่อไปนี้

1. ส่วนวนภาษาวิทยาศาสตร์
2. เรื่อง หมาย พลุ
3. การพิจารณาบทความ
4. ภาษาที่ใช้สื่อสาร
5. การใช้โทรศัพท์
6. การใช้โทรเลข
7. การเขียนจดหมายกิจธุระ

เรื่อง ธรรมชาติระสังคราม ใช้เวลาสอน 6 คาบ คาบละ 50 นาที ประกอบด้วย
เนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ประติพจน์แต่งและที่มาของเรื่อง
2. คำสมาส
3. การอ่านทำนองเสนาะ
4. คำศัพท์

5. เรื่อง ขรรษาธรรมะสงคราม
6. การประเมินค่าสิ่งที่ย่าน
7. การเขียนเรียงความ

สาเหตุที่เลือกเรื่อง พระครูวัดคลอง หนาก พลุ และขรรษาธรรมะสงคราม มาสร้างเป็นบทเรียนโมดูลเพราะ

1. เนื้อหาทั้ง 3 เรื่องนี้มีลักษณะเหมือนกันคือ สามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม

2. เนื้อหาทั้ง 3 เรื่องนี้สามารถให้นักเรียนฝึกทักษะต่าง ๆ ได้แก่ ลักษณะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มได้

1.5 วิเคราะห์ภารกิจ (Task Analysis) โดยตั้งจุดมุ่งหมายเชิง พฤติกรรมและหัวข้อการทดสอบ (Test Item) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียน ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

1.6 สร้างบทเรียนโมดูล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้ทำการศึกษาจาก เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบทเรียนโมดูล โดยสร้างตามแนวการเขียนบทเรียนโมดูลของ ชมพันธ์ ภูษธร ณ อยุธยา ซึ่งแต่ละหน่วยของบทเรียนมีองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้ (ชมพันธ์ ภูษธร ณ อยุธยา 2520 : 1 - 7)

1. หลักการและเหตุผล
2. จุดมุ่งหมาย
3. ความรู้พื้นฐาน
4. การประเมินผลเบื้องต้น
5. กิจกรรมการเรียนรู้
6. การประเมินผลหลังเรียน
7. การเรียนซ่อมเสริม

1.7 การทดลองใช้บทเรียนโมดูล

หลังจากสร้างบทเรียนโมดูลตามขั้นตอนดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยนำบทเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ปทุมวัน เพื่อปรับปรุงบทเรียนโมดูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.7.1 ทดลองกลุ่มเล็ก โดยนำบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียน 10 คน ขณะทำการทดลอง ผู้วิจัยคอยสังเกตเพื่อบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน พร้อมทั้งซักถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนจากบทเรียนโมดูลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.7.2 ทดลองภาคสนาม นำบทเรียนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูล แล้วนำบทเรียนโมดูลมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่งก่อนจะนำไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แผนการสอนเรื่อง พระกรวดคนลอง หมากร พลุ ขรรมา-ขรรมะสงคราม (ศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาไทย มปป : 25 - 101) ซึ่งเป็นเนื้อหาเรื่องเดียวกับที่เป็นบทเรียนโมดูล

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้ทดสอบหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลและเรียนโดยวิธีสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทยของหน่วยศึกษานิเทศก์ทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสือเทคนิคการวัดผล ของ ขวาล แพร์ตกุล (ขวาล แพร์ตกุล 2518 : 145 - 433) และเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ขวาล แพร์ตกุล (ขวาล แพร์ตกุล 2520 : 1 - 470)

3.2 ทำการวิเคราะห์หลักสูตรตามเนื้อหาวิชาที่นำมาทดลองสอน

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ โดยออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร

3.4 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วไปปรึกษากับกรรมการทางค่านิยมเพื่อตรวจสอบตัวคำถามและตัวเลือกให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 95 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก โดยใช้เกณฑ์ 27% แล้วเปิดตาราง จุง เทห์ ฟาน (Chung Teh Fan. 1952 : 6 - 32) เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (x) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

3.6 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกตามเกณฑ์ในข้อ 3.5 จำนวน 50 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 70 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร กูเกอว์ ริชาร์ดสัน (K.R. 20) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .61

4. แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล

แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล ผู้วิจัยขออนุญาตใช้ของ มดเพียร พรหมประพันธ์ (มดเพียร พรหมประพันธ์ 2522 : 342 - 345) ที่ใช้ในปริญญาานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ ซึ่งเสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2522

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างขึ้นตามวิธีการของ ลิเคอร์ท (Likert) มีจำนวน 21 ข้อ

ตัวอย่าง แบบสอบถามทัศนคติต่อบทเรียนโมดูล

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงช่องใดช่องหนึ่ง ตามความรู้สึกของนักเรียน ดังต่อไปนี้

ข้อความ \ ความรู้สึก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
เมื่อนักเรียนเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล แล้ว นักเรียนมีความรู้สึก ว่า ๐. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจใน เนื้อหาวิชาภาษาไทยมากกว่าการ เรียนตามแบบธรรมดาที่มีครูเป็น ผู้สอนทั้งหมด					

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

เนื่องจากการทดลองครั้งนี้ ลักษณะกลุ่มทดลองแตกต่างจากที่ปีมมาใช้ จึงได้
ทำการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ปีการศึกษา
2527 ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่ทดลองใช้บทเรียน จำนวน 30 คน โดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient) ได้แบบสอบถามทั้งหมด 20 ข้อ ได้ค่า
ความเชื่อมั่น 0.79

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัย แบบ
Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design.

(ถ่วน ลายยศ และอังคณา ลายยศ 2524 : 230) มีลักษณะดังนี้

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
R.E.	T_1	X	T_2
R.C.	T	$\sim X_1$	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

X	แทน	การเรียนด้วยบทเรียนโมดูล
$\sim X$	แทน	การเรียนด้วยวิธีสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์
E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
T_1	แทน	การสอบก่อนการสอน
T_2	แทน	การสอบหลังการสอน
R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

วิธีดำเนินการทดลอง

ในการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest Posttest Design ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. แบ่งกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 คน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มละ 35 คน 2 กลุ่ม
2. ทำการทดสอบก่อนการเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียน

3. ค่าเนิการสอน ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้นือหาเดียวกันและใช้ระยะเวลาเท่ากัน แต่ใช้วิธีสอนแตกต่างกันดังนี้

3.1 กลุ่มทดลอง สอนโดยใช้บทเรียนโมดูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1.1 ทำการทดสอบก่อนเรียนแล้วตรวจให้คะแนน ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ต้องเรียนบทเรียนโมดูลชุดนั้น ส่วนผู้ที่ได้คะแนนก่อนสอบถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ถือว่ามีความรู้ในบทเรียนโมดูลชุดนั้น ๆ แล้วไม่จำเป็นต้องเรียนซ้ำอีก อาจจะไปเรียนบทเรียนโมดูลชุดอื่น ๆ หรือทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจก็ได้ แต่ปรากฏว่าไม่มีนักเรียนคนใดผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จึงต้องเรียนบทเรียนทุกชุด

3.1.2 หลังจากทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบทเรียนโมดูลแต่ละชุดเรียบร้อยแล้ว จึงทำการทดสอบหลังเรียนแล้วตรวจให้คะแนน ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ถือว่าผ่านการเรียนนั้น ส่วนผู้ที่ได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ต้องกลับไปเรียนซ่อมเสริม

3.1.3 การเรียนซ่อมเสริม นักเรียนที่ได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์นั้น ต้องเรียนซ่อมเสริมโดยกลับไปทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบทเรียนโมดูลชุดนั้น ๆ ซ้ำหรืออาจจะทำกิจกรรมอย่างอื่นตามความเหมาะสม เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง

3.2 กลุ่มควบคุม สอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทยของหน่วยศึกษานิเทศก์ คือใช้วิธีบรรยาย อภิปราย หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม โดยใช้นือหาเดียวกับบทเรียนโมดูล ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน แล้วตรวจให้คะแนน ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ต้องเรียนเนื้อหาเดียวกับบทเรียนโมดูลชุดนั้น ๆ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนทดสอบก่อนเรียนถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ถือว่านักเรียนมีความรู้ในบทเรียนนั้นแล้วไม่จำเป็นต้องเรียนซ้ำอีก อาจจะ去做กิจกรรมอื่นตามที่ผู้วิจัยกำหนดให้หรือทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจก็ได้ แต่ปรากฏว่าไม่มีนักเรียนคนใดผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จึงต้องเรียนเนื้อหาวิชานั้น ๆ โดยครูเป็นผู้สอน

3.2.2 หลังจากการเรียนการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์แล้ว จึงทำการทดสอบหลังการเรียนแล้วตรวจให้คะแนน ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนจากการทดสอบหลังการเรียนถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ไม่ต้องกลับไปเรียนซ่อมเสริม

3.2.3 การเรียนซ่อมเสริม นักเรียนที่ได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์นั้นต้องเรียนซ่อมเสริม โดยทำกิจกรรมตามที่ผู้วิจัยมอบหมายให้เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง ถ้าได้คะแนนถึงเกณฑ์ 80 เปอร์เซ็นต์ ถือว่าผ่านการเรียนการสอนเนื้อหานั้น ๆ แล้ว

4. ทำการทดสอบหลังการเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากเสร็จสิ้นการสอนที่กำหนดไว้แล้ว ทั้งนี้เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการเรียน

5. ทดสอบวัดทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล โดยใช้แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล

6. ทำการทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม เมื่อสิ้นสุดการทดลองสอนแล้ว 2 สัปดาห์ ด้วยข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ท 401 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)
3. เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

4. หาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติที่มีต่อบทเรียน
โมดูล โดยใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson-Product-moment Correlation
Coefficient)

5. การวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อบทเรียนโมดูล

5.1 หากความถี่ของแต่ละช่องรายการแล้วแปลงเป็นอัตราส่วนร้อยละ

5.2 คูณค่าความถี่แต่ละช่องด้วยน้ำหนักประจำช่อง ดังนี้

5.2.1 สำหรับข้อความเชิงนิมาน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5

เห็นด้วย 4

ไม่แน่ใจ 3

ไม่เห็นด้วย 2

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1

5.2.2 สำหรับข้อความเชิงนิเสธ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5

ไม่เห็นด้วย 4

ไม่แน่ใจ 3

เห็นด้วย 2

เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1

5.3 หากค่าเฉลี่ยของแต่ละช่องแล้วพิจารณาว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมี
ทัศนคติต่อบทเรียนโมดูลเป็นแบบใด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของข้อความซึ่งถือเกณฑ์
ดังนี้

ทัศนคติที่ดี (เชิงนิมาน) มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 5.00

ทัศนคติกลาง ๆ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49

ทัศนคติที่ไม่ดี (เชิงนิเสธ) มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 2.49

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

2. หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ใช้สูตร (อังคณา สายยศ 2523 : 36)

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

s^2 ความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X$ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N จำนวนนักเรียน

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สูตร K.R. -20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 169)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right\}$$

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ทำถูกในข้อหนึ่ง ๆ $p = \frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ $q = 1 - p$

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของคะแนนการสอบทั้งหมด

r_{tt} แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล
ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient)
(ล่วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบทางเดียวหรือแบบง่าย (one-way ANCOVA or Simple ANCOVA) (อังคณา สายยศ 2525 : 130 - 135) โดยใช้ตารางดังต่อไปนี้

แหล่งตัวแปร	SS'	df'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม	SS'_b	K-1	$\frac{SS'_b}{df'_b}$	$\frac{MS'_b}{MS'_w}$
ภายในกลุ่ม	SS'_n	N-K-1	$\frac{SS'_w}{df'_w}$	
รวม	SS'_t	N-2		

6. การหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติที่มีต่อบทเรียนโมดูล ใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson-product-moment Correlation Coefficient) (ล่วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 84)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนน X (ทัศนคติ)
$\sum Y$	แทน ผลรวมของคะแนน Y (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)
$\sum X^2$	แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum Y^2$	แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum XY$	แทน ผลรวมของผลคูณของ X และ Y แต่ละคู่
N	แทน จำนวนคน

7. การทดสอบนัยสำคัญของค่า r ใช้การทดสอบค่าที (t-test) จากสูตร
(ชูศรี วงศ์วัณณะ 2525 : 230 - 231)

$$t = \frac{r \sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
N	แทน จำนวนคน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลองและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
SS'	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนที่ปรับแล้ว
MS'	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนที่ปรับแล้ว
df'	แทน	ขั้นของความอิสระ (Degrees of Freedom)
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา (F-distribution)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุม

3. เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุม

4. ศึกษาทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล
5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล

1. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง

ผู้วิจัยได้นำคะแนนการสอบซึ่งจัดกระทำขึ้นทั้งหมด 3 ระยะ ได้แก่

1. สอบก่อนการทดลองสอน
2. สอบหลังการทดลองสอน
3. สอบเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองสอนแล้ว 2 สัปดาห์

นำคะแนนดังกล่าวมาหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ดังแสดงตามตาราง 1

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง		ก่อนสอน	หลังสอน	หลังสอน 2 สัปดาห์
กลุ่มทดลอง	$\bar{X}$	19.71	33.03	32.54
	S^2	9.8	10.5	8.61
กลุ่มควบคุม	$\bar{X}$	20.0	31.71	32.43
	S^2	9.35	16.86	14.75

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 1 ปรากฏว่ากลุ่มทดลองคะแนนจากการทดสอบ
ก่อนสอน การทดสอบหลังสอน การทดสอบหลังสอน 2 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยเป็น 19.71
33.08 32.54 และมีค่าความแปรปรวนเป็น 9.8 10.5 8.61 ตามลำดับ

ส่วนกลุ่มควบคุมคะแนนจากการทดสอบก่อนการสอน การทดสอบหลังการสอน
การทดสอบหลังการสอนแล้ว 2 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยเป็น 20 31.71 32.43 และมี
ค่าความแปรปรวนเป็น 9.35 16.86 14.75 ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล กับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์

หลังการสอนสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ท 401 ของทั้งสองกลุ่มแล้วนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ของทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน เพื่อ

ทดสอบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย พ 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) โดยนำคะแนนทดสอบก่อนสอนเป็นตัวแปรร่วม ดังแสดงตามตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง

แหล่งของตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	33.329	1	33.329	2.498
ภายในกลุ่ม	894.0288	67	13.3437	
รวม	927.3578	68		

ตามตาราง 2 ปรากฏว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนกลุ่มทดลองแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่น คือ นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้บทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1 ที่ว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์

3. เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับกลุ่มที่เรียนจากการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์

เพื่อทราบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคงทนในการเรียนรู้แตกต่างกันหรือไม่ หลังจากนักเรียนทั้งสองกลุ่มได้เรียนเนื้อหาวิชาที่ทำการทดลองจบลงแล้วสองสัปดาห์ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่มอีกครั้ง แล้วนำความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) โดยนำคะแนนทดสอบหลังเรียนเป็นตัวรวม คะแนนความคงทนในการเรียนรู้ตั้งแสดงตามตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2.958	1	2.958	.0765
ภายในกลุ่ม	2591.325	67	38.67	
รวม	2594.283	68		

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 ปรากฏว่า ความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ มีความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ท 401 ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ที่ 2

4. ศึกษาทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล

การศึกษาศึกษาทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามวัดทัศนคติ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าห้าอันดับ ไปตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อแล้วหาค่าเฉลี่ยและได้แสดงว่า ร้อยละของผู้เลือกในข้อความคิดเห็นแต่ละข้อ ดังแสดงตามตาราง 4

ตาราง 4 อัตราส่วนร้อยละและค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น อย่างยิ่ง	เฉลี่ย
1	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาภาษาไทยมากขึ้น กว่าการเรียนแบบธรรมดาที่ ครูเป็นผู้สอนทั้งหมด	11.43	48.37	25.71	14.29	-	3.6
2	นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหา วิชาภาษาไทยได้เร็วขึ้นกว่าการ เรียนโดยมีครูสอนตามปกติ	20	40	22.86	14.29	2.86	3.6
3	นักเรียนได้แสดงความสามารถ อย่างเต็มที่	8.57	45.71	40	2.86	2.86	7.9
4	นักเรียนสามารถอ่านและทำ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ ด้วยตนเอง	14.29	54.29	28.57	5.71	-	3.8
5	บทเรียนโมดูลส่งเสริมให้นัก- เรียนเกิดความคิดริเริ่มมากขึ้น	11.43	51.14	31.43	51.71	-	3.7
6	บทเรียนโมดูลใช้ช่วยสอนแทน ครูได้	28.57	57.14	8.57	2.86	-	4.1
7	บทเรียนโมดูลช่วยให้ นักเรียน มีอิสระในการเรียนรู่มากขึ้น	22.86	57.14	11.43	8.57	-	3.9

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เฉลี่ย
8	บทเรียนโมดูลเป็นบทเรียน ที่น่าสนใจ	8.57	51.43	34.29	5.71	-	3.6
9	บทเรียนโมดูลทำให้นัก- เรียนเอาใจใส่ในการเรียน มากขึ้น	11.43	37.14	40.-	8.57	2.86	3.5
10	บทเรียนโมดูลให้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลิน	2.86	54.28	37.14	11.43	-	3.7
11	บทเรียนโมดูลช่วยแก้ปัญหา การเรียนรู้ไม่ทันเพื่อนรวม ชั้นได้อีกด้วย	22.86	37.14	28.57	11.43	-	3.7
12	บทเรียนโมดูลใช้พบทวน ความรู้ในบางเรื่องที่เรียน ได้	37.14	51.43	8.57	2.86	-	4.2
13	นักเรียนมีความรู้ในวิชา ภาษาไทยได้กว้างขวางขึ้น	25.71	40.-	20.-	1.42	-	3.5
14	บทเรียนโมดูลอธิบายเนื้อ- หาวิชาได้ยากเกินไป	8.57	57.14	28.57	5.71	-	3.7
15	บทเรียนโมดูลทำให้วิชา ภาษาไทยน่าเรียนมากขึ้น	8.57	40.-	40.-	11.43	-	3.5
16	การเรียนรู้โดยใช้บทเรียน โมดูลทำให้ไคณลโมคุมคา กับการสิ้นเปลืองเวลา	5.71	62.86	25.71	2.86	2.86	3.7
17	บทเรียนโมดูลใช้ภาษาทำ ให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย	14.29	60.-	22.86	5.71	-	3.9

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เฉลี่ย
18	ควรส่งเสริมให้มีการเรียน ภาษาไทยโดยใช้บทเรียน โมดูลมากขึ้น	14.19	22.86	48.57	14.29	-	3.4
19	บทเรียนโมดูลเป็นเครื่องมือ มือที่ทันสมัยและมีคุณค่า สมควรนำไปใช้ในวิชา อื่น ๆ อีก	20.-	51.43	25.71	5.71	-	3.8
20	ไม่สมควรจะเรียนโดยใช้ บทเรียนโมดูลอีกต่อไป	20.-	51.43	25.71	5.71	-	3.8
ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล							3.71

จากตาราง 4 คะแนนทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูลมีค่าเฉลี่ย 3.71 แสดงว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล

5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.15 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยข้อ 4 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่นักเรียนมีต่อบทเรียนโมดูล

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการเรียนการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 401 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับเรียนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้น
4. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ท 401 โดยใช้บทเรียนโมดูล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ท 401 ของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทยท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ ให้ผลแตกต่างกัน
2. ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ ให้ผลแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้ บทเรียนโมดูลมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในทางบวก

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 35 คน

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 การสร้างบทเรียนโมดูล ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยสร้างบทเรียนโมดูลตามแนวการสร้างบทเรียนโมดูลของ ชุมพันธุ์ ฤกษ์ ๗ อยู่ยงยา ได้บทเรียนที่ปรับปรุงแล้ว 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เรื่อง พระครูวัดคลอง

ชุดที่ 2 เรื่อง ทนาก พญ

ชุดที่ 3 เรื่อง ขรรษาธรรมะสงคราม

2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ท 401 ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 70 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27% เลือกข้อที่มีความยากง่ายตั้งแต่ .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และนำข้อสอบมาปรับปรุงหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร คูเคอร์ ริชาร์ดสัน (K.R. 20) ได้ค่าความเชื่อมั่น .61

2.3 การสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล

แบบสอบถามวัดทัศนคติที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยใช้ของ มณเฑียร พรหมประพันธ์ (มณเฑียร พรหมประพันธ์ 2522 : 342 - 345) ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษา เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ

โดยผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ได้รับการทดลองบทเรียนโมดูล จำนวน 35 คน นำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการแจกแจงแบบ ที (t-distribution) เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป เลือกได้ 20 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .79

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ก่อนการทดลอง ทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เพื่อวัดความรู้พื้นฐานในเนื้อหาวิชาที่เรียน

3.2 ดำเนินการสอนแต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้งสองกลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 14 คาบเท่ากัน (คาบละ 50 นาที) ต่างกันที่วิธีสอน คือสอนกลุ่มทดลอง สอนโดยใช้บทเรียนโมดูลแต่ละกลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์

3.3 เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนทำการทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่ม เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.4 ให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อบทเรียนโมดูล

3.5 หลังจากการทดลองสอน 2 สัปดาห์ ทำการทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่มอีกครั้งหนึ่งด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ฉบับเดิม เพื่อวัดความคงทนในการเรียนรู้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

4.3 เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

4.4 ทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อบทเรียนโมดูล โดยการหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติ

4.5 ศึกษาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ มีความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนกลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล
4. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อบทเรียนโมดูลทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนจากบทเรียนโมดูลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามแผนการสอนวิชาภาษาไทยของหน่วยศึกษานิเทศก์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ คือ

1.1 นักเรียนในกลุ่มทดลองยังไม่คุ้นเคยกับวิธีเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลซึ่งมุ่งให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาวิชาด้วยตนเอง ส่วนครูเป็นเพียงผู้แนะนำเท่านั้น ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมมีความเคยชินกับการเรียนที่มีครูเป็นผู้ชี้แจง อธิบาย หรือบรรยายความรู้ต่าง ๆ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนจึงไม่บังเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

1.2 การสอนในกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ โดยใช้นโยบายและแบบฝึกหัดเกี่ยวกับบทเรียนโมดูล ส่วนกระบวนการเรียนการสอนก็ปฏิบัติตามแนวหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กล่าวคือ มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน ถ้านักเรียนคนใดไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็ต้องกลับมาเรียนซ่อมเสริมเช่นเดียวกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

1.3 การเรียนด้วยบทเรียนโมดูลเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนต้องมีวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์และปฏิบัติตามคำแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด การเรียนจึงจะบังเกิดผลก็ได้ แต่จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองระหว่างเรียนพบว่า มีนักเรียนบางส่วนไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเคร่งครัด เช่น ไม่ศึกษาเนื้อหาในกิจกรรมก่อนทำแบบฝึกหัดหรือทำแบบฝึกหัดไปพร้อม ๆ กับการศึกษาเนื้อหาในกิจกรรม บางครั้งนักเรียนบางคนขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเอง กล่าวคือในขณะที่ให้ทำแบบฝึกหัดนักเรียนกลับเปิดดูเฉลยก่อนตอบคำถาม จากสาเหตุเหล่านี้ทำให้นักเรียนไม่อาจเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้แจ่มแจ้งอันเป็นผลให้การเรียนไม่ได้ผลเท่าที่ควร

จากเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนักวิจัยหลายท่านซึ่งศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ เช่น ชัยพร วงศ์วรรณ ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ชัยพร วงศ์วรรณ 2521 : 49) และผลงานวิจัยของ มณฑิร พรหมประพันธ์ (มณฑิร พรหมประพันธ์ 2522 : 80) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยในต่างประเทศ กล่าวคือ ผลงานวิจัยของ เฮอส์ท (Hurst. 1973 : 1752 - A) ศึกษาการใช้หน่วยการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องพื้นฐานของครูระดับประถมศึกษาและผลงานวิจัยของ มอร์เทน (Morten. 1975 : 3479 - A)

ที่ได้เปรียบผลการสอนวิชาคณิต 350 ของครูระดับประถมศึกษาและผลงานวิจัยของ เจนกินส์ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลว่าจะแตกต่างจากการสอนตามปกติในการสอนวิชาวิีสอน สำหรับนักศึกษาครู เป็นต้น (Jenkins. 1977 : 7074 - A)

จากผลการวิจัยดังกล่าว ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจาก บทเรียนโมดูล ไม่แตกต่างจากเรียนด้วยการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าบทเรียนโมดูลสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างตนเองได้ เท่ากับการเรียนรู้อันมีครูเป็นผู้สอน ดังนั้นบทเรียนโมดูลจึงสามารถใช้สอนแทนครูได้

2. ความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ท 401 ของนักเรียนที่เรียน ด้วยบทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนด้วยการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์มีการสอนที่เน้นความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ เหมือนกัน นอกจากนี้การประเมินผลที่ใช้ระบบเดียวกัน คือ มีการประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลหลังเรียน ถ้านักเรียนคนใดยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็ต้องเรียนซ่อมเสริมและสอบซ่อมจนกว่าจะผ่าน ดังนั้นนักเรียนในกลุ่มทดลองกับนักเรียนในกลุ่มควบคุมจึงมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ศึกษาเหมือนกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า บทเรียนโมดูลกับการเรียนด้วยการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ ช่วยให้ความคงทนในการเรียนรู้พอ ๆ กัน

3. การศึกษาทัศนคติที่มีต่อบทเรียนโมดูล จากการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล เนื่องจากการเรียนด้วยบทเรียนโมดูลเป็นวิธีการใหม่สำหรับนักเรียนกลุ่มทดลอง กล่าวคือ นักเรียนมีโอกาสรู้อย่างรอบรู้ด้วยตนเอง นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมการเรียนตามความสนใจและมีอิสระในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ และยังเป็นส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ส่วนการประเมินผล นักเรียนสามารถทราบความสามารถและความก้าวหน้าทางการเรียน

ทุกระยะ ทำให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าเรื่องที่ใคร่เรียนรู้อีกิจกรรมการเรียนรู้ในบทต่อไป
นอกจากนี้นักเรียนบางคนสามารถใช้บทเรียนโมดูล พบทวนความรู้ท่อนใดท่อนหนึ่งที่ตนยังไม่
เข้าใจและผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินผลก็สามารถเรียนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนปกติได้
จะเห็นได้ว่าบทเรียนโมดูลช่วยให้นักเรียนมีโอกาสดูเรียนรู้อีกในเนื้อหาวิชาให้เกิดความ
เข้าใจได้ตลอดเวลา จากสาเหตุดังกล่าวทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียน
โมดูล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มอร์เทน (Morten. 1975 : 3479 - A)
ซึ่งศึกษาทัศนคติของนักเรียนครูระดับประถมศึกษาต่อบทเรียนโมดูล และสอดคล้องกับผล
งานวิจัยของ เวช มงคล (เวช มงคล 2521 : 43) ที่ศึกษาทัศนคติของนักเรียน
ประถมศึกษาต่อบทเรียนโมดูล และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เวช มงคล
(เวช มงคล 2521 : 43) ที่ศึกษาทัศนคติของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ต่
อบทเรียนโมดูลและผลงานวิจัยของ มณเฑียร พรหมประพันธ์ ที่ศึกษาทัศนคติของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อบทเรียนโมดูล (มณเฑียร พรหมประพันธ์ 2522 : 80)

4. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาซึ่งเรียนด้วย
บทเรียนโมดูล มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูลในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นั่นแสดงว่าทัศนคติที่ดีต่อบท
เรียนโมดูลไม่ได้เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายความว่า นักเรียนที่มีทัศนคติ
ที่ดีต่อบทเรียนโมดูลอาจมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงาน
วิจัยของ ดวงเคือน พันธมนาวิน ซึ่งกล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทาง
ภาษาไทยกับลักษณะจิต คือบุคลิกภาพ ทัศนคติ และคุณธรรม มีระดับต่ำกว่าความสามารถ
ทางภาษาไทยกับความคิดและการรับรู้ของบุคคล (ดวงเคือน พันธมนาวิน 2520 : 36)

2524 : (13)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ถึงแม้ว่าการวิจัยนี้ พบว่า บทเรียนโมดูลสามารถใช้กับนักเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ไม่แตกต่างจากการสอนตามปกติของครู แต่นักเรียนก็มีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล และนอกจากนี้บทเรียนโมดูลยังมีส่วนคืออีกหลายประการ เช่น บทเรียนโมดูลเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง นักเรียนสามารถทราบความก้าวหน้าของตนเองทุกระยะ นักเรียนสามารถฝึกความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีความซื่อสัตย์และมีวินัยในตนเองตลอดจนรู้จักทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ควรจะใช้บทเรียนโมดูลเพื่อเป็นส่วนเพิ่มในด้านการเรียนการสอน

2. บทเรียนโมดูลเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบและความมีวินัยในตนเอง ดังนั้น การนำบทเรียนโมดูลไปใช้ในโรงเรียนจึงเป็นการช่วยพัฒนานักเรียนในด้านบุคลิกภาพอีกทางหนึ่งด้วย

3. สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการสร้างบทเรียนโมดูลวิชาต่าง ๆ สำหรับใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อให้มีการเรียนการสอนหลายรูปแบบ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียนรู้ และจะส่งผลให้การเรียนการสอนพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ นักเรียนเองก็จะเกิดความเคยชินกับการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น และรู้จักค้นคว้าหาความรู้ให้กว้างขวางขึ้น ผลเหล่านี้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร
พหุศักราช 2524

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการสร้างบทเรียนโมดูลในวิชาภาษาไทยในหน่วยการสอนอื่น ๆ เช่น หลักภาษา ภาษาและวัฒนธรรม เพื่อจุดผลที่เกิดขึ้น

2. ควรมีการศึกษาผลของบทเรียนโมดูลว่าสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทยหรือไม่ โดยเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนโมดูล

3. ควรมีการวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้บทเรียนโมดูลกับนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่างกัน เพื่อดูว่าบทเรียนโมดูลเหมาะกับนักเรียนที่มีสติปัญญาในระดับใด

4. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล โดยใช้ระยะเวลาทดลองต่างกันว่ามีผลแตกต่างกันหรือไม่ และมีผลกระทบถึงทัศนคติความมีวินัยของตนอย่างไร

๑๑๖๖๖๖๖๖

บรรณานุกรม

กิจสุวัฒน์ หงส์เจริญ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้หน่วยการเรียนรู้การสอนกับการสอนโดยจุดประสงค์ ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 143 หน้า อักสำเนา.

จรรยา สุชะพัฒน์ ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ เรื่องสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนปกติ ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 39 หน้า อักสำเนา.

ชมพันธุ์ ภูษธร ณ อยุธยา หน่วยการเรียนรู้การสอน 2520, 9 หน้า อักสำเนา.

ชวาล แพร์ติกุล เทคนิคการเขียนข้อสอบ โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร กรุงเทพมหานคร 2520. 407 หน้า

_____ เทคนิคการวัดผล โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2517, 184 หน้า

ชัยพร วงศ์วรรณ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521 (1 เล่ม) อักสำเนา

ชัยพร วิชาวุธ จิตวิทยาประสบการณ์ คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 195 หน้า

ชูชาติ นาสแสง การเปรียบเทียบผลการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ระดับ ป.กศ.สูง เรื่องราชาศัพท์และคำสุภาพ โดยใช้หน่วยการเรียนรู้การสอนกับการสอนปกติ ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 80 หน้า อักสำเนา

ชูชีพ อ่อนโลกสูง "วิธีสอนของครู : สิ่งแรกที่ควรปฏิบัติ" ศรีนครินทร์สาร 2 : 33-37

ตุลาคม 2517 - มกราคม 2518

ไชยยศ เรืองสุวรรณ และเรืองลักษณะ โรจนพันธ์ หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา เอกสารประกอบคำบรรยาย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2518, 126 หน้า

ทองเคื่อน พันธมนาวิน พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช 2524, 130 หน้า

บัญชา บรมพิชัยชาติกุล การเปรียบเทียบผลการเรียนการสอน ระบุกับ ป.กศ. เรื่องวิธีสอนและการจัดห้องเรียน ในชั้นประถมศึกษา โดยใช้หน่วยการเรียนการสอนกับการสอนปกติ ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 211 หน้า อักสำเนา

บุญมี ทองกอน "บทเรียนโมดูล" วิทยาสาร 1 : 21 - 23 มกราคม 2518.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ,ม.ล. ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม กรุงเทพฯการพิมพ์ 2520, 109 หน้า

พนัส หันนาคินทร์ การศึกษาของไทย โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2521, 229 หน้า

พัชรีย์ สายสิทธิ์ การศึกษาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2524, 167 หน้า อักสำเนา

พนเพียร พรหมประพันธ์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 373 หน้า อักสำเนา.

มานิตา ศรีสาคร โครงการเสนอจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูเทศบาล วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 209 หน้า

ลวน และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์ทวีจิ-
การพิมพ์ 2524, 287 หน้า

วที ชาติอุทิศ และคณะ โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่การศึกษา
2523 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 144 หน้า

✓ วิชัย วงษ์ใหญ่ พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม
2523, 220 หน้า

/ ศิริกาญจน์ โกสุม การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ปริชญานีพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 238 หน้า อักสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ บทความอรรถาธิบายงานการวิจัยทางการศึกษา โรงพิมพ์
การศึกษานา 2523, 193 หน้า

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
อัมรินทร์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร 2523, 372 หน้า

✓ สง่า รุ่งเรือง การศึกษาเปรียบเทียบการสอนเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ในระดับ
ชั้น ป.กศ.สูง โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ปริชญานีพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 107 หน้า อักสำเนา.

✓ สมาน ชาติยานนท์ "เทคโนโลยีทางการศึกษา" ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและ
เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ 2517, หน้า 137 - 145

✓ สมาน บุญสน ศึกษาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการ-
ศึกษาหนึ่ง วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 167 หน้า อักสำเนา.

✓ สุกถ ภูมิประวดี ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างภาษาอังกฤษ เรื่องกรรตุจากและ
กรรมาจากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการเรียนการสอน
แบบบรรยาย ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526,
200 หน้า อักสำเนา

สุจริต เพียรชอบ การสอนภาษาไทย หน่วยที่ 9 - 15 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 รังสิตปทุมธานี 2526, 430 หน้า

สุรจ จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม จิตวิทยาในห้องเรียน โรงพิมพ์พระพิมล
 กรุงเทพมหานคร 2521, 109 หน้า

สุชาติ วงศ์สุวรรณ ความคิดเห็นของครูสอนภาษาไทยและผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้
 หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2525, 117 หน้า อัดสำเนา.

สุภาลักษณ์ พงษ์สุธรรม การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
 เรื่องเมตริกซ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หน่วยการเรียนรู้การสอนกับ
 การสอนปกติ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2523, 193 หน้า อัดสำเนา.

สุมาลี ศรีภักดีกุล การเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องการเปลี่ยนแปลง
 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 219 หน้า อัดสำเนา.

เสียง ชูสกุล การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความสนใจใน
 การเรียนคณิตศาสตร์จากการเรียนเป็นกลุ่มเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้บทเรียนโมดูล
 และการเรียนตามแผนการสอน สสวท. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิทยานิพนธ์
 กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 100 หน้า อัดสำเนา

อังคณา สายยศ "การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม" วิจัยและวัดผล 25 ฉบับที่ 25
 ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2525, 160 หน้า

วิธีการทางสถิติ สำหรับการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2523, 193 หน้า

อัศวิน พรหมโสภา การศึกษาค้นคว้าอิสระทางการเรียนและความคงทนในการจำโดยใช้

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในวิชาเทคโนโลยีทางการสอน วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 147 หน้า อักษรย่อ

อารีย์ เจริญพจน์ เปรียบเทียบผลการเรียนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้

การสอนแบบศูนย์การเรียนกับการสอนแบบปกติ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย-

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 67 หน้า อักษรย่อ

Caucci, David John. "A Summative Education of a Module Method of Instruction," Dissertation Abstracts. 32(6) : 3000 - A December, 1971.

Disshner, Ernest Keith. "Proficiency Modules VS. Traditional Teaching in Developmental Reading Methodology Courses." Dissertation Abstracts. 34(10) : 6494 - A April, 1974.

Edwards, Allen Louis Technique of attitude scale construction New York, Appleton-Century-Crofts, 1957, 256 p.

Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. New Jersey, Education testing Service, Princeton, 1952, 32 p.

Gagne Robert H. The Conditions of Learning. 2nd ed New York, Holt Rinehart and Winston, Inc. 1970. 409 p.

Houston, and others. Development Instructional Modules. Houston, Texas, College of Education, University of Texas, 1972, 188 p.

Jenkins, Nadine F. Dixon. "Instructional Effectiveness of a Performance-Based Module on Individualized Instruction for a Student Teaching Course," Dissertation Abstracts. 37 : 7074-A May, 1977.

Kiger, Nancy D. "Preservice Reading Modules : Varying the Mastery Level." Dissertation Abstracts. 38(3) : 1339 - A September, 1977.

Lawrence, Gordon Module on Modules Florida Department of Education, Division of Elementary and Secondary Education, Florida Educational Research and Development Program, Florida 1973, 27 p.

Mc, carney, Stephen Bart "Modularized, Modularize and Traditional and teaching Method Utilized in Pre-Service Teacher-Training : An Experiment Study," Dissertation Abstracts. 37(&) : 4296 - A January, 1977.

Morten, Helen Elizabeth, "A Suggested Field-Based Teacher Education Program : Construction of Modules for Music Education, Their Implementation and Evaluation," Dissertation Abstracts. 36 : 3479 - A December, 1975.

Murman, Elmer Gerhart. "Module or Traditional? A Survey of Preference, Opinions, and Performances." Dissertation Abstracts. 36(3) : 1280 - A. September, 1975.

/ Stephens, Carolyn Anderson. "Developing and Field Testing A Content Area Reading Proficiency Modular-Based In-Service Program," Dissertation Abstracts. 34(8) : 4973 - A, February, 1974.

/ Trezise, Marilyn Joan, "A Study of The Feasibility of Using Instructional Modules in Children's Literature Class," Dissertation Abstracts. 33(5) : 2091 - 2092 - A November, 1972.

ពាក្យផ្សេងៗ

ภาคผนวก ก.

บทเรียนโมดูล ชุดที่ 1 เรื่องพระครูวัดคลอง

หลักการและเหตุผล

เรื่อง พระครูวัดคลองเป็นเรื่องราวจากประสบการณ์ตรงเรื่องหนึ่งของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ พระองค์ทรงพระนิพนธ์ขึ้นเพื่อให้แบบอย่างของบุคคลซึ่งประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขตของศีลธรรมจนเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและเป็นที่พึ่งที่ปรึกษาของประชาชนทั้งหลาย แม้จะได้ยศได้ตำแหน่งสูงสุดทางสงฆ์ ท่านก็ไม่เคยหลงใหลกับลาภยศนั้นเลย เรื่องนี้เป็นตัวอย่างอันดีที่อนุชนรุ่นหลังควรได้ศึกษาและนำข้อปฏิบัติของท่านมาประพฤติปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ นักเรียนจะได้ทราบตัวอย่างชีวิตของบุคคลดังกล่าวโดยการกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ในบทเรียนโมดูลเรื่อง พระครูวัดคลอง นอกจากนี้แล้วนักเรียนจะได้ฝึกการอ่านออกเสียง การวิเคราะห์ข้อความ และการย่อความด้วย อันจะทำให้ นักเรียนได้เพิ่มพูนทักษะทางภาษาให้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำ อ่านเว้นวรรคตอนได้ถูกต้องและจับใจความสำคัญและเล่าเรื่องได้
2. วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นและประเมินค่าของเรื่องที่ได้
3. ย่อความเรื่องที่อ่านหรือฟังได้

จุดประสงค์นำทาง

นักเรียนสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. บอกหลักการอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
3. อ่านออกเสียงเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง

3. นักเรียนฝึกการวิเคราะห์ข้อความและเรื่องที่อ่านโดยปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเรื่องการอ่านอย่างวิเคราะห์ เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 5 เรื่อง การอ่านอย่างวิเคราะห์

3.2 ฝึกหัดแสดงความคิดเห็นในกลุ่มโดยทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 6

3.3 ฝึกการวิเคราะห์ข้อความ โดยเลือกทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งใน 2 กิจกรรม ตามที่กำหนดให้ ในเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 7

4. นักเรียนฝึกการเขียนย่อความ โดยทำกิจกรรมดังนี้

4.1 ศึกษาหลักการย่อความ โดยเลือกทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งใน 2 กิจกรรมคือ

4.1.1 ศึกษาหลักการย่อความ จากหนังสือทักษะพัฒนา หน้า 110 - 112 ประกอบการฟังคำบรรยายจากเทปประกอบการศึกษา

4.1.2 ศึกษาหลักการย่อความ จากเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 8 เรื่องการย่อความ

4.2 ศึกษาหลักการเขียนค่านำย่อความและตัวอย่างการย่อความ จากเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 9

4.3 ฝึกการย่อความโดยเลือกทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งใน 2 กิจกรรมคือ

4.3.1 ฝึกการย่อความ เรื่องพระครูวชิรลง ความยาวประมาณ 10 - 12 บรรทัด

4.3.2 ฝึกการย่อความเรื่องพระพุทธรูปประหลาด จากเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 10 ความยาวประมาณ 10 บรรทัด

การประเมินผลหลังการเรียน

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบประกอบการเรียนชุดที่ 1 ซึ่งเป็นแบบทดสอบ
ชุดเดียวกันที่ใช้ในการประเมินผลเบื้องต้น นักเรียนที่ทำแบบทดสอบได้คะแนน
ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ประเมินผล 80 เปอร์เซ็นต์ถือว่าผ่านบทเรียนโมดูลชุดนี้

การเรียนซ่อมเสริม

นักเรียนที่ทำคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินผล 80 เปอร์เซ็นต์ให้ปรึกษาครู
ผู้สอน เพื่อทำกิจกรรมการเรียนซ่อมเสริมโดยเรียนจากบทเรียนโมดูลชุดนี้ใหม่
หรืออาจจะทำกิจกรรมเฉพาะตนที่บกพร่องก็ได้

คู่มือการใช้บทเรียนโมดูล

การเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล นักเรียนมีโอกาสใ้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจของตน ครูเป็นผู้จัดสถานการณ์และอำนวยความสะดวกให้นักเรียน ตลอดจนให้คำแนะนำให้คำปรึกษาในปัญหาต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยเร็วและได้ผลตรงตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ครูจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังนี้

คำแนะนำการใช้บทเรียนโมดูล

1. ครูต้องศึกษาบทเรียนโมดูลอย่างละเอียด ครบถ้วนโดยอ่านเนื้อหา และศึกษาขั้นตอนของกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติพร้อมทั้งทำความเข้าใจกระบวนการเรียนของนักเรียนทุกขั้นตอน
2. ครูต้องจัดสภาพห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ ที่จำเป็นให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยพร้อมที่จะใช้ได้ทันที
3. ก่อนสอนครูต้องอธิบายวิธีการเรียนและขั้นตอนในการเรียน โดยใช้บทเรียนโมดูลให้นักเรียนทราบอย่างละเอียด พร้อมทั้งเน้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียน มีวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์และจะต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในบทเรียนโมดูลอย่างเคร่งครัด
4. ก่อนสอนครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเรียน รับผิดชอบให้คะแนนและบอกให้นักเรียนทราบว่าตนมีความรู้ในเรื่องที่เรียนมากน้อยเพียงใด สำหรับนักเรียนที่ทดสอบครั้งแรกนี้ได้คะแนนเกินร้อยละ 80 ก็อาจไม่ต้องเรียนบทเรียนโมดูลเรื่องนั้น ๆ ก็ได้
5. แจกบทเรียนโมดูลให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง โดยครูจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกและจัดกิจกรรมให้เท่าที่ไม่ใช่ผู้สอนโดยตรง ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเลือกปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในกิจกรรมการเรียน
6. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมการเรียนตามที่ระบุไว้ในบทเรียนโมดูลครบถ้วนแล้วต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียน แล้วตรวจให้คะแนน นักเรียนคนใดได้คะแนนเกินร้อยละ 80 ถือว่าผ่านบทเรียนโมดูลชุดนี้

7. นักเรียนที่ทำคะแนนได้ไม่ถึงร้อยละ 80 จะต้องเรียนซ่อมเสริมโดยทำกิจกรรมการเรียนเดิมซ้ำอีกหรือทำกิจกรรมการเรียนอื่น ๆ ที่เหมาะสมซึ่งครูจะต้องช่วยเหลือจัดวัสดุ อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ ให้ พร้อมทั้งหาช่วงเวลาที่เหมาะสมให้นักเรียนมาเรียนซ่อมเสริมหลังจากทำกิจกรรมซ่อมเสริมเสร็จ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียน ถ้าได้คะแนนเกินร้อยละ 80 จึงถือว่าผ่านบทเรียนโมดูลนี้ได้

8. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมการเรียนครบตามที่กำหนดไว้แล้ว ครูเก็บกระดานคำตอบจากนักเรียน และตรวจให้คะแนน พร้อมทั้งบันทึกผลการเรียนไว้เพื่อติดตามเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน

แบบประเมินผล ก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นจุดประสงค์ในการเขียนเรื่อง พระครูวัดคลอง ก. เพื่อเล่าเรื่องที่ประสบมาให้ฟัง ข. เพื่อเป็นเกร็ดพงศาวดาร ค. เพื่อเป็นคำราสาหรับคนคว่ำ ง. เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน จ. เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจคนรุ่นหลังให้ปฏิบัติตาม 2. เรื่องพระครูวัดคลองสะท้อนสภาพสังคมในข้อใดมากที่สุด ก. การปกครองหัวเมือง ข. ความเชื่อของคนสมัยนั้น ค. การปกครองคณะสงฆ์ในสมัยนั้น ง. ความสัมพันธ์ระหว่างพระภิกษุกับราษฎร จ. สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ทในสมัยนั้น	3. ข้อใดกล่าวถึงพระครูวัดคลองไม่ถูกต้อง ก. เป็นพระอุปัชฌาในพิชัยวช ข. เป็นสังฆปาโมกข์เมืองป็นัง ค. เป็นผู้ชักสั่นคดีเมื่อพระ เกิกอชกรณ ง. เป็นเถระชั้นผู้ใหญ่ของเมืองป็นัง จ. เป็นหมอรักษาโรคด้วยวิธีทางไสยศาสตร์ 4. ท่านพระครูวัดคลองยึดคติข้อใดที่ไม่ยอมหนีไปกับลูกศิษย์ ก. หน้าที่ย่อมเหนือสิ่งใด ข. ตัวตายดีกว่าชาติตาย ค. เสือพบสิงห์ ง. เกลือจ้มเกลือ จ. ใจสู้เสือ 5. "ถ้า<u>ขรัวพ่อ</u>ไม่ไปพวกผมก็จะอยู่เป็นเพื่อน" คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร ก. คำเรียกพระสงฆ์ทั่วไป ข. คำเรียกพระสงฆ์ผู้สูงอายุ ค. คำเรียกพระสงฆ์ทางภาคใต้ ง. คำเรียกพระสงฆ์ซึ่งมือภินิหารย์ จ. คำเรียกพระสงฆ์ซึ่งเป็นเจ้าอาวาส

6. เหตุใดชาวบ้านจึงคิดต่อสู้กับพวกก่อการ
จลาจล

- ก. เพราะมีกำลังใจ
- ข. เพราะมีอาวุธที่ทันสมัย
- ค. เพราะมีน้ำประเจียดคอยคุ้มครอง
- ง. เพราะได้รับกำลังสนับสนุนจาก
เจ้าเมือง
- จ. เพราะได้รับกำลังสนับสนุนจาก
กรุงเทพฯ

7. จินรบบแพ้ไทยเพราะเหตุใด

- ก. ความอ่อนแอ
- ข. ความประมาท
- ค. ความมอหอยาก
- ง. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
- จ. ความหวาดกลัวคนไทย

8. "พวกนอกวรริต" หมายความว่าอย่างไร

- ก. ประพฤติผิดกฎหมาย
- ข. ประพฤติผิดศีลธรรม
- ค. ประพฤติผิดวินัยทางศาสนา
- ง. ประพฤติผิดจารีต ธรรมเนียมนิยม
- จ. ประพฤติไม่ตรงตามระเบียบวินัย

9. เหตุใดพระครูวัดคลองจึงยอมให้ชาวประมง
ปักธงที่หน้าแข้งของท่าน

- ก. สงสารชาวประมงกลุ่มนี้
- ข. ทนต่อคำอ้อนวอนไม่ได้
- ค. มีความเชื่อเรื่องแรงสิเนบน
- ง. เห็นใจในศรัทธาของชาวประมง
- จ. ต้องการให้ชาวประมงสบายใจ

10. ลักษณะสำคัญของผู้ที่จะ เป็นที่พึ่งแก่บุคคล
ทั้งหลายใ้ก้นคือข้อใด

- ก. มีความกล้าหาญ
- ข. มีความเด็ดเดี่ยว
- ค. มีความมักน้อย
- ง. มีอภินิหารย์
- จ. มีคุณธรรม

11. เรื่องพระครูวัดคลองตอนปราบพวกก่อการ
จลาจลให้คดีเรื่องใดมากที่สุด

- ก. ความภักฏภักทเวที่
- ข. ความสมัครใจ
- ค. ความรักชาติ
- ง. ความกล้าหาญ
- จ. ความเสียสละ

12. คำหนึ่ง เสนาบดี เทียบเท่าตำแหน่ง

อะไรในปัจจุบัน

ก. ผู้ตรวจราชการ

ข. ปลัดกระทรวง

ค. รัฐมนตรีช่วย

ง. รัฐมนตรี

จ. อธิบดี

13. ข้อใดออกเสียงเรียงพยางค์

ก. มกราคม

ข. อุบัติเหตุ

ค. ฉัตรมงคล

ง. ทนทุกข์

จ. สาธารณสุข

14. ข้อใดอ่านอย่างอักษรนำ

ก. เสวก

ข. สมัชชา

ค. สลักเสลา

ง. สค่า

จ. สมรรถภาพ

15. ข้อใดไม่ออกเสียงอย่างคำสมาส

ก. ผลผลิต

ข. มนุษยธรรม

ค. ราชนารี

ง. รสนิยม

จ. ขาตุเจกีย

16. การเล่าเรื่องราวในกลุ่ม ควรมีลักษณะ

การเล่าอย่างไร

ก. เล่ารายละเอียด

ข. เล่าเนื้อหาสำคัญ ๆ

ค. เล่าเรื่องผสมข้อชวน

ง. ไม่ต้องสรุปเมื่อถึงตอนจบ

จ. ไม่ต้องใช้กริยาทำทางประกอบ

17. ข้อใดข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

ก. พวกจีนเที่ยวปล้นสะกม ข่าพันผู้คน

ไค้ตามใจชอบ ไม่มีใครต่อสู้

ข. เมื่อไค้ข่าวไปถึงบ้านหลวงว่ามีเงิน

จะออกมาปล้น พวกชาวบ้านกลัวพากัน

อพยพหนีไปซ่อนตัวอยู่ตามภูเขาไค้โดยมาก

ค. พิเคราะห์ตามเรื่องประวัติเห็นควร

นับว่าพระครูวิสุทธีวงศาจารย์วัดคลอง

เป็นอัจฉริยะบุรุษไค้คนหนึ่งด้วยประการ

ฉะนี้

ง. ฤๅเจ้าอาวาสที่ท่านพระครูเคยอยู่ที่

กลายเป็นตึกสองชั้น ฤๅพระสงฆ์และ

ศาลาที่ก่อสร้างเพิ่มเติมขึ้นก็มีภายหลัง

จ. เมื่อมีผู้สร้างสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น ท่าน

พระครูไม่ยอมให้ใครแก้ไขบริเวณโบสถ์

ที่ท่านเคยลงไปอยู่เมื่อต่อสู้พวกจีน

18. ข้อใดควร เป็นขั้นตอนเริ่มต้นของกระบวนการ
การศึกษาในการย่อความ

ก. แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและ
ข้อแสดงอารมณ์ออกจากกัน

ข. แยกแยะผลความออกจากใจความ
สำคัญ

ค. วิเคราะห์ชนิดของงานของผู้เขียน

ง. ศึกษาจุดประสงค์ของผู้เขียน

จ. จับใจความสำคัญ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19 - 20

"สื่อมวลชนสามารถจะนำเรื่องราวต่าง ๆ
ไปสู่บุคคลเป็นจำนวนมากได้ แม้ว่าบุคคลเหล่านั้น
จะแยกกันอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ กันก็ตาม นับได้ว่า
สื่อมวลชนมีความสำคัญต่อการศึกษาอย่างมากเพราะ
ช่วยเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้แก่มวลชนได้รวดเร็ว
แต่ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งหลายเหล่านั้น
หนังสือพิมพ์รายวันมีบทบาท และอิทธิพลต่อการศึกษา
มากที่สุด เพราะเสนอข่าวสารได้คงทน
ถาวร เป็นหลักฐานให้อีกาสีผู้อ่านได้มีเวลาศึกษาค้นคว้า
และสามารถย้อนกลับไปอ่านทบทวนได้
หนังสือพิมพ์รายวันจึงเข้าถึงมหาชน และเป็น
ประโยชน์ในทางการศึกษา"

19. ข้อความข้างบนนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

ก. หนังสือพิมพ์ ข. สื่อมวลชน

ค. ประโยชน์ของสื่อมวลชน

ง. ประโยชน์ของหนังสือพิมพ์รายวัน

จ. ประโยชน์ของสื่อมวลชนทาง
การศึกษา

20. ข้อใดไม่ใช่ผลความ

ก. สื่อมวลชนช่วยเผยแพร่ข่าวสาร

ข. สื่อมวลชนมีประโยชน์ในทางการศึกษา
มาก

ค. หนังสือพิมพ์มีบทบาทและอิทธิพลต่อ
การศึกษามากที่สุด

ง. การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์สามารถ
นำมาศึกษาค้นคว้าได้

จ. หนังสือพิมพ์เข้าถึงมหาชนและมี
ประโยชน์ทางการศึกษา

การออกเสียงคำ

การออกเสียงคำมีความสำคัญมากในการสื่อสาร เพราะคำที่ออกเสียงอย่างหนึ่งย่อมมีความหมายเฉพาะอย่าง เมื่อออกเสียงคำนั้นผิดไปจากเสียงที่กำหนดไว้ในหลักภาษาย่อมทำให้ความหมายของคำนั้นเปลี่ยนไป ดังนั้นการออกเสียงให้ถูกต้องตามหลักภาษา ผู้อ่านควรยึดถือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นหลัก

คำที่เกิดปัญหาในการออกเสียงมักเป็นคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งเรานำมาใช้ในภาษาไทย ด้วยเหตุนี้เราจึงต้องศึกษาหลักเกณฑ์การออกเสียงคำหรืออักษรวิธีของภาษานั้น ๆ ที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย ดังต่อไปนี้

ก. การออกเสียงคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต

๑. การออกเสียงเรียงพยางค์

คำที่ตัวพยางค์มีใช้ตัวสะกด และไม่มีรูปสระกำกับ ไทยเรานิยมออกเสียงเรียงพยางค์ โดยออกเสียง "อะ" ครึ่งเสียง เช่น

กรณี	อ่านว่า	กะ - ระ - นี
กรกฎาคม	อ่านว่า	กะ - ระ - กะ - กา - คม
กมนาม	อ่านว่า	กะ - มะ - นา - คม
ชนัตถ	อ่านว่า	ทะ - นะ - มัตถ
ปราชัย	อ่านว่า	ปะ - รา - ไช
ปราปรา	อ่านว่า	ปะ - รา - ปะ - รา
ณัฐวาท	อ่านว่า	นะ - ฐ - สะ - วาท
สรณัญญะ	อ่านว่า	สะ - ระ - พัน - ยะ
อรหันต์	อ่านว่า	อะ - ระ - หัน
สมรรถภาพ	อ่านว่า	สะ - มัตถ - กะ - พาว

มีคำบางคำที่สามารถออกเสียงได้ 2 แบบ คือออกเสียง "อะ" ก็ได้ หรือ
ออกเสียง "อ" ก็ได้ นั่นคือ "ปรบัณ" กับ "ปรโลก"

ปรบัณ	อ่านว่า	ปะ - ระ - บัณ หรือ ปอ - ระ - บัณ
ปรโลก	อ่านว่า	ปะ - ระ - โลก หรือ ปอ - ระ - โลก

2. การอ่านออกเสียง "ออ"

คำที่มีพยัญชนะต้นมี "ร" ตามหลัง มักอ่านออกเสียง "ออ" เช่น

กรณี	อ่านว่า	ทอ - ระ - นี
บรม	อ่านว่า	บอ - รม
มรณา	อ่านว่า	มอ - ระ - นา
มรสป	อ่านว่า	มะ - หอ - ระ - สบ
วรกาย	อ่านว่า	วอ - ระ - กาย
อรไท	อ่านว่า	ออ - ระ - ไท
อสรพิษ	อ่านว่า	อะ - สอ - ระ - พิก

3. ไม่อ่านออกเสียงตัวสะกด

คำที่มีพยัญชนะวรรคเป็นตัวสะกด และตัวตาม ไม่ออกเสียงตัวสะกด เช่น

อัคนี	อ่านว่า	อัก - นี
มุกดา	อ่านว่า	มุก - คา
บุคคล	อ่านว่า	บุก - คน
วิคตาร	อ่านว่า	วิก - ตาน
ลัปคาค์	อ่านว่า	ลัป - คา
ลัปคศก	อ่านว่า	ลัป - คะ - สก

ถึงแม้ว่าตามหลักการออกเสียงคำจะไม่ออกเสียงตัวสะกดคำที่มีพยัญชนะวรรคเป็นตัวสะกดและตัวตาม แต่มีบางคำที่ออกเสียงได้ 2 แบบ คือ ไม่ออกเสียงตัวสะกดก็ได้ ออกเสียงตัวสะกดก็ได้ การอ่านแบบที่ 2 นี้เราเรียกว่า อ่านตามความนิยม ทั้งนี้เพราะคนส่วนใหญ่นิยมอ่านออกเสียงตัวสะกด และผู้ฟังก็เข้าใจความหมายตรงกัน ดังนั้นจึงอนุโลมให้อ่านออกเสียงตัวสะกดได้โดยไม่ผิด เช่น

	อ่านตามหลัก	อ่านตามความนิยม
สัปดาห์	อ่านว่า สับ - คา	หรือ สับ - ปะ - คา
ปรัชญา	อ่านว่า ปรัค - ยา	หรือ ปุรัค - ะ - ยา
อาชญา	อ่านว่า อาค - ยา	หรือ อาค - ะ - ยา

4. อ่านออกเสียงตัวสะกด

คำที่มีตัวสะกดเป็นพยัญชนะ ย ร ล ว เวลาอ่านออกเสียงตัวสะกดให้ออกเสียงเพียงครั้งเดียว เช่น

จักรวา	อ่านว่า จัก - ตะ - วา
อุทยาน	อ่านว่า อุค - ทะ - ยาน
นิตยสาร	อ่านว่า นิค - ตะ - ยะ - สาร

5. อ่านอย่างอักษรนำ

อักษรนำ คือ อักษรสูง หรืออักษรกลางนำอักษรต่ำที่เป็นอักษรเกี่ยว (ง ญ ฃ น ม ย ร ล ว พ) เวลาอ่านต้องออกเสียง 2 พยางค์ คือ พยางค์แรกออกเสียงเหมือนมีสระ "อะ" ประสมอยู่ พยางค์ที่สอง ออกเสียงวรรณยุกต์ตามตัวอักษรตัวแรก หรืออักษรนำ เช่น

ผลึก	อ่านว่า อะ - หลึก
สมุทร	อ่านว่า อะ - หมุก - ไท
สวามี	อ่านว่า อะ - หวา - มี
อาชยาน	อ่านว่า อา - ะ - หยาน
สมัคร	อ่านว่า อะ - หมัก

๗. การธนาคารมาส์

คำสมาส คือ การนำคำภาษาบาลี หรือสันสกฤต ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกัน
เช่น หัตถกรรม เมื่ออ่านออกเสียงต้องออกเสียงเอน้องกัน เช่น

อุทกภัย	อ่านว่า	อุ - ทก - กะ - ไผ
อุบัติเหตุ	อ่านว่า	อุ - บัค - ตี - เฮค
ภูมิศาสตร์	อ่านว่า	พู - มิ - สาค
ภูมิภาค	อ่านว่า	พู - มิ - พาก
มงคลสมัย	อ่านว่า	มง - คน - ละ - สะ - หุมนัย
สมรภูมิ	อ่านว่า	สะ - หุมนอน - ระ - พูน

คว้างคว้างมีใจคว้างมาส แต่นิยมอ่านเนื่องอย่างคว้างมาส เช่น

มูลค้ำ	อ่านว่า	มูน - ละ - ค้ำ
กลเม็ด	อ่านว่า	กน - ละ - เม็ด
กรรมทำ	อ่านว่า	กฺรม - มะ - ทำ
ผลไม้	อ่านว่า	ณ - ละ - ไม้
ทุนทรัพย์	อ่านว่า	ทน - นะ - ซัพ

คำสมาสบางคำก็มีได้ออกเสียงเป็นอย่างคำสมาสก็มี เช่น

รสนิยม	อ่านว่า	รค - นี - ยม
ชาตินิยม	อ่านว่า	ชาค - นี - ยม
จักรวรรดินิยม	อ่านว่า	จัก - กระ - หวัค - นี - ยม
สังคมสงเคราะห์	อ่านว่า	สัง - คม - สง - เคะระ

นอกจากนี้คำสมาสบางคำออกเสียงได้ทั้ง 2 แบบ คือ อ่านออกเสียงเนื่องกัน
ก็ได้ หรืออ่านไม่ออกเสียงเนื่องกันก็ได้ เช่น

ราชบุรี อ่านว่า ราช - สะ - บุ - รี หรือ ราช - บุ - รี
 เพชรบุรี อ่านว่า เพ็ช - สะ - บุ - รี หรือ เพ็ช - บุ - รี
 ถ้าอ่านว่า ราช - บุ - รี หรือ เพ็ช - บุ - รี นั้นแสดงว่าอ่านตาม

ความนิยมตนเอง

ค. การอ่านคำแผลง

เรานำคำภาษาเขมร เข้ามาใช้ในภาษาไทยจำนวนมากไม่น้อย ส่วนหนึ่งเมื่อเรารับมาแล้ว เรานำมาแผลงเพื่อให้เกิดคำใหม่ หรือเกิดความหมายใหม่ขึ้น เรานำคำภาษาเขมรมาแผลงด้วยวิธีการดังนี้

1. ถ้าคำเดิมเป็นคำพยางค์เดียว และมีพยัญชนะต้นเป็นคำควบกล้ำ แผลงเป็นสองพยางค์ พยางค์หลังมักผันเสียงวรรณยุกต์ตามคำเดิม เช่น

ตรี	แผลงเป็น	คำรี	อ่านว่า	คำ - หรี
ปราบ	แผลงเป็น	บ่ำราบ	อ่านว่า	บ่า - หุราบ
ตรวจ	แผลงเป็น	ตำรวจ	อ่านว่า	ตำ - หุรวจ
กราย	แผลงเป็น	ก่ำราย	อ่านว่า	ก่า - หุราย
จรัส	แผลงเป็น	จ่ำรัส	อ่านว่า	จำ - หุรัส

ยกเว้น คำ ปราศ แผลงเป็น บ่ำราศ อ่านว่า บ่า - ราก

2. คำเดิมพยัญชนะต้น เป็นอักษรตัวเดียว เมื่อแผลงแล้วอ่านตามพยัญชนะตัวใหม่ เช่น

แจก	แผลงเป็น	จำแนก	อ่านว่า	จำ - แนก
โจทย์	แผลงเป็น	จำโบทย์	อ่านว่า	จำ - โบท
อาก	แผลงเป็น	อ่านาก	อ่านว่า	อ่า - นาก
เกิด	แผลงเป็น	ก่าเนิด	อ่านว่า	ก่า - เนิด

สำหรับคำ เกิด ส่วนมากเราจะออกเสียง ก่า - เนิด ซึ่งถือว่าไม่ผิด

เพราะ ออกเสียงตามความนิยม

แบบฝึกหัด

1. ให้เขียนคำอ่านของคำต่อไปนี้

ก. กรรกฎาคม	อ่านว่า
ข. พระอรหันต์	อ่านว่า
ค. สรรพัญญะ	อ่านว่า
ง. ประวัติการณ์	อ่านว่า
จ. ชันโรง	อ่านว่า
ฉ. อุตสาหกรรรม	อ่านว่า
ช. อุณหภูมิจ	อ่านว่า
ซ. คุณค่า	อ่านว่า
ด. จักรเพชร	อ่านว่า
ญ. บำราศ	อ่านว่า

2. ให้นักเรียนเลือกข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยเขียนเฉพาะตัวอักษรหน้าข้อเท่านั้น

1. ข้อใดออกเสียงเรียงพยางค์

- ก. สกลนคร
- ข. กิจกรรรม
- ค. ทวีตรู้
- ง. นรุตสาห

2. ข้อใดอ่านออกเสียงเรียงพยางค์

- ก. คชบาล
- ข. มกราคม
- ค. ภูมิลาเนา
- ง. กลเม็ค

3. ข้อใดอ่านไม่ออกเสียงตัวสะกด

- ก. วิถถาร
- ข. กสอุบาย
- ค. รสนิยม
- ง. นพปฎล

4. ข้อใดไม่อ่านออกเสียงตัวสะกด

- ก. กัลบก
- ข. อักคี
- ค. อุทยาน
- ง. นิทยสาร

5. ข้อใดอ่านออกเสียง "อะ" ที่ตัวสะกด

- ก. อัครวิน
- ข. เศษวรรค
- ค. อัปสร
- ง. อัครนี

6. ข้อใดอ่านออกเสียงอย่างคำสมาส

- ก. ชนบัตร
- ข. มรรยาท
- ค. เกตุมาลา
- ง. เหตุการณ์

7. ข้อใดอ่านผิด

- ก. กรณิ = กระ - ระ - นี
- ข. อุบัติเหตุ = อุ - บัฏ - เหตุ
- ค. กรมพระยา = กรม - พระ - ยา
- ง. คมมาคม = คะ - มะ - นา - คม

8. ข้อใดอ่านผิด

- ก. จุนสี = จุน - นะ - สี
- ข. คุณโทษ = คุณ - โทษ
- ค. ลักเพศ = ลัก - กระ - เพศ
- ง. ถาวรวัตถุ = ถา - วอน - ระ - วัค - ฏ

9. คำใดอ่านแบบอักษรนำ

- ก. พรอท
- ข. ปราชัย
- ค. ปราศิต
- ง. ปรับปรา

10. คำ "สมรรถภาพ" อ่านว่า

"สะ - มัค - กระ - พาบ" อ่านตามหลักการอ่านข้อใด

- ก. การอ่านอักษรนำ
- ข. การอ่านคำสมาส
- ค. การอ่านเรียงพยางค์
- ง. การอ่านออกเสียงอะที่ตัวสะกด

11. "สัปดาห์" อ่านว่า สับ - ปะ - คา

อ่านออกเสียงตามหลักการอ่านข้อใด

- ก. การออกเสียงเรียงพยางค์
- ข. การออกเสียงตัวสะกด
- ค. การอ่านตามความนิยม
- ง. การอ่านคำสมาส

12. คำ "สวัสดิการ" อ่านออกเสียงตามหลักข้อใด
 ก. การอ่านคำสมาส
 ข. การอ่านอักษรนำ
 ค. การออกเสียงตัวสะกด
 ง. การออกเสียงเรียงพยางค์
13. คำใดอ่านออกเสียงได้ 2 แบบ
 ก. ชลบุรี
 ข. ราชบุรี
 ค. ชัยภูมิ
 ง. อุทัยธานี
14. คำคู่ใดอ่านโดยอาศัยหลักเดียวกัน
 ก. ธรณี - ชนบท
 ข. ปรนัย - สังฆปาโมกข์
 ค. กลศาสตร์ - กิจวัตร
 ง. วุฒิสภา - สัตบุรุษ
15. ข้อใดอ่านออกเสียงถูกต้อง
 ก. ตำรวจ อ่านว่า ตำ - รวค
 ข. บำราบ อ่านว่า บำ - ราม
 ค. จำแนก อ่านว่า จำ - แนก
 ง. คำวิ อ่านว่า คำ - วิ

เฉลย

1. ก. กะ - ระ - กะ - กา - คม ฉ. อุก - ส่า - หะ - ก่า
 ข. พระ - ะ - ระ - หัน ช. อุณ - หะ - พุม
 ค. สะ - ระ - พัน - ยะ ซ. อุณ - คำ
 ง. ประ - หัก - ตี - กาน ฉ. จัก - เพ็ค
 จ. ชัน - นะ - โรง ญ. บำ - ราก
2. 1. ง 6. ค 11. ค
 2. ข 7. ข 12. ก
 3. ก 8. ง 13. ข
 4. ข 9. ก 14. ง
 5. ข 10. ค 15. ค

คำแนะนำในการใช้บทเรียนแบบโปรแกรม

เพื่อให้การศึกษานี้ได้ผลอย่างเต็มที่ นักเรียนควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. บทเรียนนี้แบ่งออกเป็นกรอบ ๆ บางกรอบจะมีเนื้อหาให้นักเรียนได้ศึกษา และบางกรอบจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ นักเรียนควรศึกษาไปที่ละกรอบตามลำดับ และอย่าพยายามข้ามกรอบใดกรอบหนึ่ง เพราะจะทำให้นักเรียนพลาดโอกาสที่จะทบทวนรายละเอียดของเนื้อหาได้

2. ขอให้นักเรียนตอบคำถามแต่ละกรอบตามความเข้าใจของนักเรียน และตรวจคำตอบว่าถูกต้องหรือไม่ จากคำตอบทางขวามือในกรอบถัดไป ถ้าต้องการให้การศึกษามบทเรียนนี้ได้ผลอย่างเต็มที่ ขอให้นักเรียนชื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยไม่แอบอ่านเฉลยก่อนที่จะตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง

3. ไม่ต้องกังวลใจถ้าหากคำตอบของนักเรียนไม่ถูกต้อง เพราะบทเรียนนี้เป็นการเสนอความรู้แก่นักเรียนไม่ใช่เป็นการวัดผลหรือทดสอบเก็บคะแนนแต่อย่างใด

ขอให้นักเรียนศึกษาด้วยความสบายใจ ถ้าพร้อมแล้วขอให้นักเรียนเริ่มต้นศึกษาได้ อย่าลืมนะไม่ดูเฉลยก่อนตอบ

เอกสารประกอบการเรียน ชุดที่ 3
การออกเสียงคำ

โมดูลชุดที่ 1

ก.1 การออกเสียงคำมีความสำคัญมากในการสื่อสาร เพราะคำที่ออกเสียงอย่างหนึ่งย่อมมีความหมายเฉพาะอย่าง เมื่อออกเสียงคำนั้นผิดไปจากเสียงที่กำหนดไว้ในหลักภาษา ย่อมทำให้ความหมายของคำนั้นเปลี่ยนไป ดังนั้นการออกเสียงให้ถูกต้องตามหลักภาษานักเรียนจึงควรฝึกการอ่านออกเสียงตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เป็นหลัก ถ้านักเรียนเกิดความไม่แน่ใจว่า คำใดจะถูกต้อง นักเรียนควรจะค้นคว้า	
ก.2 คีมา การออกเสียงคำที่เป็นคำไทยแท้มักจะไม่ค่อยประสบปัญหาเรื่อง การออกเสียง เพราะภาษาไทยเป็นภาษาคำโดดมักเป็นคำพยางค์เดียว แต่คำที่เราประสบปัญหาเรื่องการออกเสียงคำมาก คือ คำภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งเรานำมาใช้ในภาษาไทย คำที่เราจะออกเสียงผิดบ่อย ๆ มักเป็นคำที่มาจากภาษา	พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525
ก.3 เก้งอีกแล้ว เมื่อเราทราบว่า คำบางคำมีปัญหาเรื่องการออกเสียงคำ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องศึกษาหลักเกณฑ์การออกเสียงคำหรือ อักษรวิธีของภาษานั้น ๆ ที่เรานำมาใช้ในภาษาไทย ถ้านักเรียนประสงค์จะอ่านออกเสียงคำให้ถูกต้อง นักเรียนจะต้องศึกษาหลักเกณฑ์การ และจะต้องพยายามฝึกการอ่านออกเสียงจนเกิดความเคยชิน	ภาษาบาลี, สันสกฤต

ก.4 <u>คือ</u> เอาต่อไปนี่เรามาศึกษาหลักการออกเสียงคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต กันเสียที เพื่อจะได้ไม่ต้องออกเสียงผิดอีกต่อไป	การออกเสียงคำ (อักขรวิธีของภาษา)									
ก.5 <u>การออกเสียงคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต</u> เมื่อเรานำคำภาษาบาลี สันสกฤตเข้ามาใช้ในภาษาไทย เราก็ต้องออกเสียงให้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงคำของเจ้าของภาษาเดิม ดังนี้ 1. <u>การอ่านออกเสียงเรียงพยางค์</u> พยัญชนะที่ไม่ใช่ตัวสะกดและไม่มีรูปสระกำกับไทยเรานิยมออกเสียงเรียงพยางค์ โดยออกเสียง "อะ" เพียงครึ่งเสียง เช่น <table border="0"><tr><td>กรณี</td><td>อ่านว่า</td><td>กะ-ระ-นี</td></tr><tr><td>กรกฏาคม</td><td>"</td><td>กะ-ระ-กะ-คา-คม</td></tr><tr><td>คมนาคม</td><td>"</td><td>คะ-มะ-นา-คม</td></tr></table>	กรณี	อ่านว่า	กะ-ระ-นี	กรกฏาคม	"	กะ-ระ-กะ-คา-คม	คมนาคม	"	คะ-มะ-นา-คม	
กรณี	อ่านว่า	กะ-ระ-นี								
กรกฏาคม	"	กะ-ระ-กะ-คา-คม								
คมนาคม	"	คะ-มะ-นา-คม								
ก.6 จากหลักการอ่านออกเสียงคำในกรอบที่ 5 นักเรียนลองพิจารณาคำว่า "พระอรหันต์" กันซิว่า เหตุใดจึงอ่านว่า "พระ-อะ-ระ-หัน" คำว่า พระอรหันต์ อ่านว่า พระ-อะ-ระ-หัน เพราะคำ "พระอรหันต์" เป็นคำภาษา _____ (1) ตัว "ร" ซึ่งอยู่หน้าตัว "อ" ไม่ใช่ตัว _____ (2) และไม่มีรูป _____ (3) กำกับ ดังนั้นเราจึงอ่านตามหลักเกณฑ์ที่เรียกว่าการอ่านออกเสียง _____ (4)										

ก.7 เก่งมากที่ตอบถูก นั่นแสดงว่านักเรียนเข้าใจแล้ว
คราวนี้ให้นักเรียนลองฝึกอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ต่อไป
คำละ 2 ครั้ง

ครหา	อ่านว่า	คะ-ระ-หา
ชนบัตร	"	ทะ-นะ-ปัด
ปรนัย	"	ปะ-ระ-ไน
ปรเมนทร์	"	ปะ-ระ-มิน
ปราปรา	"	ปะ-ระ-ปะ-รา
นรุตวาท	"	นะ-รุ-สะ-วาด
มกราคม	"	มะ-กะ-รา-คม
สมณสาสน์	"	สะ-มะ-นะ-สาค
สมรรถภาพ	"	สะ-มัต-ตะ-พาบ
สระณะ	"	สะ-ระ-นะ
สรภัญญะ	"	สะ-ระ-พัน-ยะ
อธิปไตย		อะ-ติ-ปะ-ไตย

1. ภาษาบาลี,
สันสกฤต
2. ตัวสะกด
3. สระ
4. เรียงพยางค์

ก.8

นักเรียนคงอ่านคำต่าง ๆ ในกรอบที่ 7 คล่องแล้วใช่ไหม เพื่อให้
เกิดความแม่นยำขึ้น นักเรียนลองอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ และเขียน
คำอ่านกำกับด้วยนะคะ

1. คมนาคม	อ่านว่า	คะ-มะ-นา-คม
2. กรกฎาคม	"	กะ-ระ-กะ-กา-คม
3. ปรนัย	"	_____
4. ปรเมนทร์	"	_____
5. นรุตวาท	"	_____
6. มกราคม	"	_____
7. สรภัญญะ	"	_____

ก.9 เก่งอีกแล้ว ลองอ่านคำต่อไปนี้สักครั้งซิคะ คำว่า "สระ" อ่านว่า _____ (1) _____ การอ่าน _____ (2) _____	3.ปะ-ระ-ไน 4.ปะ-ระ-เมน 5.มะ-รุ-สะ-วาค 6.มะ-กะ-รา-คิม 7.สะ-ระ-พัน-ยะ
ก.10 ถูกต้อง คำบางคำนอกจากจะอ่านออกเสียง "อะ" ได้แล้ว ยัง อ่านออกเสียง "อ" ได้ เช่น ปรบัณห์ อ่านว่า ปะ-ระ-บัณห์ หรือ ปอ-ระ-บัณห์ ปรโลก " ปะ-ระ-โลก หรือ ปอ-ระ-โลก คำว่า ปรบัณห์ และ ปรโลก สามารถออกเสียงได้ _____ (1) แบบ คือ อ่านออกเสียง "อะ" ก็ได้ อ่านออกเสียง _____ (2) ก็ได้	
ก.11 2. <u>การอ่านออกเสียง "อ"</u> คำที่พยัญชนะต้นมีตัว "ร" ตามหลังมักออกเสียง "อ" เช่น บรม อ่านว่า บอ-รม วรกาย " วอ-ระ-กาย	1. 2 2. ออ
ก.12 นักเรียนลองอ่านออกเสียงคำต่อไปนี้ คำละ 2 ครั้ง ขรณี อ่านว่า หอ-ระ-ณี มรณา " มอ-ระ-นา มหรัสพ " มะ-หอ-ระ-สพ อสรพิษ " อะ-สอ-ระ-พิค	

ก.13 เพื่อทดสอบความเข้าใจให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ <table> <tr> <td>ก. อรชร</td> <td>อ่านว่า</td> <td>ออ-ระ-ซอน</td> </tr> <tr> <td>ข. สรพงษ์</td> <td>"</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>ค. หรดี</td> <td>"</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>ง. ชรณี</td> <td>"</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>จ. มหรรสพ</td> <td>"</td> <td>_____</td> </tr> </table>	ก. อรชร	อ่านว่า	ออ-ระ-ซอน	ข. สรพงษ์	"	_____	ค. หรดี	"	_____	ง. ชรณี	"	_____	จ. มหรรสพ	"	_____	
ก. อรชร	อ่านว่า	ออ-ระ-ซอน														
ข. สรพงษ์	"	_____														
ค. หรดี	"	_____														
ง. ชรณี	"	_____														
จ. มหรรสพ	"	_____														
ก.14 เก่งมากที่อ่านได้ถูกต้อง จากพยางค์ในวงเล็บที่ 10-12 พอสรุปได้ว่า คำที่มี "ร" ตามหลังพยัญชนะต้นโดยมากจะออกเสียง _____ ที่พยัญชนะต้น	ข. ออ-ระ-พง ค. หอ-ระ-คี ง. หอ-ระ-นี จ. มะ-หอ-ระ-สบ															
ก.15 3. <u>การอ่านไม่ออกเสียงตัวสะกด</u> คำที่มีพยัญชนะวรรคเป็นตัวสะกดหรือตัวตามนั้น <u>เราไม่อ่านออกเสียงตัวสะกด</u> เช่น สปีคาร์ท อ่านว่า สปี-คา ไม่ออกเสียง "อะ" ที่อักษร "ป" เพราะ "ป" เป็นตัวสะกดอยู่ในวรรค "ป-" ดังนั้น วิศกร อ่านว่า วิ-ศ-กร ซึ่งอ่านตามหลักการอ่าน (1) _____ เพราะอักษร "ค" เป็นตัว (2) _____ อยู่ใน วรรคตะ	"ออ"															

ก.16 ขอชมว่าเก่ง นักเรียนลองอ่านคำต่อไปนี้ และเขียนคำอ่านด้วยนะ <table><tr><td>1. บุคคล</td><td>อ่านว่า</td><td>บุก-คน</td></tr><tr><td>2. อักนี่</td><td>"</td><td>อัก-นี่</td></tr><tr><td>3. นิโลทบล</td><td>"</td><td>_____</td></tr><tr><td>4. ประติชญา</td><td>"</td><td>ประ _____</td></tr><tr><td>5. สปีตศก</td><td>"</td><td>_____</td></tr></table>	1. บุคคล	อ่านว่า	บุก-คน	2. อักนี่	"	อัก-นี่	3. นิโลทบล	"	_____	4. ประติชญา	"	ประ _____	5. สปีตศก	"	_____	1. ไม่ออกเสียง ตัวสะกด 2. ตัวสะกด
1. บุคคล	อ่านว่า	บุก-คน														
2. อักนี่	"	อัก-นี่														
3. นิโลทบล	"	_____														
4. ประติชญา	"	ประ _____														
5. สปีตศก	"	_____														
ก.17 นำพหุไมจากที่นักเรียนตอบถูกหมด โปรดติดตามต่อไป เราได้เรียนรู้ว่า คำที่มีพยัญชนะวรรคเป็นตัวสะกดหรือตัวตามนั้น เราไม่อ่านออกเสียงตัวสะกด แต่มีคำบางคำ สามารถอ่านออกเสียงได้ 2 แบบ คือ อ่านไม่ออกเสียงตัวสะกดและอ่านออกเสียงตัวสะกด ซึ่งการอ่านแบบที่ 2 นั้น ถือว่า อ่านไม่ถูกต้องตามหลักภาษา แต่เมื่อฟังแล้วเข้าใจความหมายตรงกัน เราเรียก การอ่านแบบที่ 2 ว่า <u>อ่านตามความนิยม</u> ได้แก่ <table><tr><td>1. อาชญา</td><td>อ่านว่า</td><td>อาค-ยา (ไม่ออกเสียงตัวสะกด)</td></tr><tr><td></td><td>"</td><td>อาค-ชะ-ยา (ออกเสียงตัวสะกด)</td></tr><tr><td>2. ปรัชญา</td><td>อ่านว่า</td><td>ปรัค-ยา (ไม่ออกเสียงตัวสะกด)</td></tr><tr><td></td><td>"</td><td>ปรัค-ชะ-ยา (ออกเสียงตัวสะกด)</td></tr></table>	1. อาชญา	อ่านว่า	อาค-ยา (ไม่ออกเสียงตัวสะกด)		"	อาค-ชะ-ยา (ออกเสียงตัวสะกด)	2. ปรัชญา	อ่านว่า	ปรัค-ยา (ไม่ออกเสียงตัวสะกด)		"	ปรัค-ชะ-ยา (ออกเสียงตัวสะกด)	3. นิ-โลก-บน 4. ประ-ติค-ยา 5. สปี-ตะ-สก			
1. อาชญา	อ่านว่า	อาค-ยา (ไม่ออกเสียงตัวสะกด)														
	"	อาค-ชะ-ยา (ออกเสียงตัวสะกด)														
2. ปรัชญา	อ่านว่า	ปรัค-ยา (ไม่ออกเสียงตัวสะกด)														
	"	ปรัค-ชะ-ยา (ออกเสียงตัวสะกด)														
ก.18 จากความรู้ในรอบที่ 15 นักเรียนลองพิจารณาคำ "สปีคาร์ท" ครูว่า อ่านออกเสียงได้กี่แบบ คำว่า สปีคาร์ท อ่านออกเสียงได้ _____ แบบ																
ก.19 ถูกต้องคำว่า "สปีคาร์ท" อ่านได้ 2 แบบ คือ อ่านตามหลัก การอ่านว่า _____ (1) หรือ อ่านตามความนิยมว่า _____ (2)	2 แบบ															

ก.20 คีมาทที่ตอมถุก 4. <u>การอ่านออกเสียงพยัญชนะวรรคที่เป็นตัวสะกด</u> คำที่มีตัวสะกดเป็นพยัญชนะวรรคและมีตัวตามเป็น ย ร ล ว ให้ออกเสียง "อะ" ที่ตัวสะกดด้วย เช่น จิตฺวา อ่านว่า จิต-ทะ-วา อุทฺธาน " อุค-ทะ-ยาน นิคฺยสาร " นิค-ทะ-ยะ-सान ถ้า จิตฺวา อุทฺธาน นิคฺยสาร ทางก็ออกเสียง _____ ที่ตัวสะกด	1. สับ-คา 2. สับ-ปะ-คา
ก.21 นักเรียนลองอ่านและเขียนคำอ่านของคำข้างล่างนี้ อีกสักครั้งนะ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจแล้ว วากยสัมพันธ์ อ่านว่า _____	อะ
ก.22 5. <u>การอ่านอย่างอักษรนำ</u> อักษรนำ คือ คำที่มีอักษรสูงหรืออักษรกลางนำอักษรต่ำที่เป็นอักษรเดี่ยว (ง ฌ ญ น ม ย ร ล ว ฬ) เวลาอ่านต้องอ่านออกเสียง 2 พยางค์ คือ พยางค์แรกออกเสียงเหมือนมีสระ "อะ" ประสมอยู่ พยางค์ที่สองออกเสียงวรรณยุกต์ ตามตัวอักษรตัวแรก หรืออักษรนำ เช่น สวามี อ่านว่า สะ-หฺวา-มี ฉนิก " ฉะ-หนีค คำว่าสวามี ก็คือ ฉนิก ก็คือ อ่านออกเสียงตามหลักการอ่าน _____	

ก.23 คือ นักเรียนอ่านคำต่อไปนี้ คำละ 2 ครั้ง 1. กากนิก อ่านว่า กา-กะ-หนิก 2. โสลก " สะ-โหลก 3. ผลิต " ผะ-หลิต 4. ปริตร " ปะ-หริค 5. ไสล " สะ-ไหล	อย่างอักษรนำ
ก.24 หวังว่านักเรียนคงอ่านคล่องแล้วนะ ต่อไปนี้ให้นักเรียนอ่านและเขียนคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ 1. คิลก อ่านว่า คิ-หลก 2. บัจนิก " ปัก-จะ-หนิก 3. สมุทัย " _____ 4. สยัมพร " _____	
ก.25 นำพื่อใจมากที่นักเรียนอ่านและเขียนคำอ่านถูกต้อง เพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนไป นักเรียนโปรดพิจารณาว่าคำใด อ่านอย่างอักษรนำให้ขีดเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อและคำใดไม่อ่านอย่าง อักษรนำให้ขีดเครื่องหมาย × หน้าข้อ _____ ก. ปริตร _____ ข. ปราปรา _____ ค. ณรสวาท _____ ง. เสนหา _____ จ. อาชยาน _____ ฉ. สมุทร	3. สะ-หมุค-ไท 4. สะ-หุยม-พอน
ก.26 คือ คำว่า "สมร" อ่านว่า _____ (1) _____ อ่านตามหลักการอ่าน _____ (2) _____	✓ ก. ✓ ง. × ข. ✓ จ. × ค. ✓ ฉ.
พักสายตาสัก 1 นาที แล้วค่อยทำต่อไป	1. สะ-หมอน 2. อย่างอักษรนำ

ก.27 <u>การอ่านคำสมาส</u> คำสมาส คือ คำที่มาจากภาษาบาลีหรือสันสกฤตตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมเป็นคำเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงต้องออกเสียงสระกลางคำซึ่งเป็นพยางค์ท้ายของคำแรกหรือต้องอ่านเสียงสระเนื่องกัน เช่น อุทก ภัย เป็น อุทกภัย อ่านว่า อุ-ทก-กะ-ไพ อุบัติ เหตุ " อุบัติเหตุ " อุ-บัติ-ติ-เหต ดังนั้น คำว่า สมรภูมิ อ่านว่า สะ-ทมอ-ระ-พูม ต้องอ่านให้เสียงสระเนื่องกันเพราะคำนี้เป็นคำ _____	
ก.28 โปรดเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ก. สาธารณสุข อ่านว่า สา-ทา-ระ-นะ-สุข ข. อดีตกาล " อะ-คิค-ตะ-กาน ค. นครมงคล " _____ ง. ศิลกรรม " _____	คำสมาส
ก.29 นำพหุไมจากที่นักเรียนอ่านถูกต้องแต่เพื่อความแน่ใจ นักเรียนลองอ่านอีกสักครั้งนะ ก. ชัยภูมิ อ่านว่า _____ ข. กาฬสินธุ์ " _____ ค. อติเรกลาภ " _____ ง. พยาธิวิทยา " _____ จ. ภูมิภค " _____ ฉ. ภูมิอากาศ " _____ ช. ภูมิประเทศ " _____	ก. ฉก-ตระ-มง-คน ง. สีน-ละ-ท่า

ก.30 เก่งมากที่นักเรียนอ่านคำสมาสได้ถูกต้อง แต่ยังมีคำอีกประเภทหนึ่งไม่ใช่คำสมาสแต่อ่านออกเสียงเนื่องกันเหมือนคำสมาส เช่น <table><tr><td>ผลไม้</td><td>อ่านว่า</td><td>ผน-ละ-ไม้</td></tr><tr><td>เทพเจ้า</td><td>"</td><td>เทบ-พะ-เจ้า</td></tr><tr><td>พลเรือน</td><td>"</td><td>พน-ละ-เรือน</td></tr><tr><td>ทุนทรัพย์</td><td>"</td><td>ทุน-นะ-ชัย</td></tr></table>	ผลไม้	อ่านว่า	ผน-ละ-ไม้	เทพเจ้า	"	เทบ-พะ-เจ้า	พลเรือน	"	พน-ละ-เรือน	ทุนทรัพย์	"	ทุน-นะ-ชัย	ก. ไช-ยะ-พุม ข. กาน-ละ-สิน ค. อะ-คิ-เหฺรก-กะ-ลาบ ง. พะ-ยา-ติ-วิก-ทะ-ยา จ. พู-มิ-พาก ฉ. พู-มิ-อา-ภาค ช. พู-มิ-ประ-เทค
ผลไม้	อ่านว่า	ผน-ละ-ไม้											
เทพเจ้า	"	เทบ-พะ-เจ้า											
พลเรือน	"	พน-ละ-เรือน											
ทุนทรัพย์	"	ทุน-นะ-ชัย											
ก.31 ไปรอ่านและเขียนคำอ่าน คำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ <table><tr><td>ก. ลักเพศ</td><td>อ่านว่า</td><td>ลัก-กะ-เพค</td></tr><tr><td>ข. คามคา</td><td>"</td><td>_____</td></tr><tr><td>ค. พลเมือง</td><td>"</td><td>_____</td></tr></table>	ก. ลักเพศ	อ่านว่า	ลัก-กะ-เพค	ข. คามคา	"	_____	ค. พลเมือง	"	_____				
ก. ลักเพศ	อ่านว่า	ลัก-กะ-เพค											
ข. คามคา	"	_____											
ค. พลเมือง	"	_____											
ก.32 นักเรียนทราบมาแล้วว่าคำสมาสต้องออกเสียงสระเนื่องกัน แต่มีคำสมาสบางคำ <u>ไม่นิยมอ่านออกเสียงเนื่องกัน</u> เช่น <table><tr><td>ชาตินิยม</td><td>อ่านว่า</td><td>ชาติ-นิ-ยม</td></tr><tr><td>รสชาติ</td><td>"</td><td>รค-ชาติ</td></tr><tr><td>สัทบุรุษ</td><td>"</td><td>สัท-บุ-หฺรุษ</td></tr></table>	ชาตินิยม	อ่านว่า	ชาติ-นิ-ยม	รสชาติ	"	รค-ชาติ	สัทบุรุษ	"	สัท-บุ-หฺรุษ	ข. คาค-สะ-คา ค. พน-ละ-เมือง			
ชาตินิยม	อ่านว่า	ชาติ-นิ-ยม											
รสชาติ	"	รค-ชาติ											
สัทบุรุษ	"	สัท-บุ-หฺรุษ											

ก.33 จากความรู้ในรอบที่ 32 ที่กล่าวถึงคำสมาสบางคำ ที่ไม่ออกเสียงเนื่องกัน กราฟนี้ให้นักเรียนลองอ่านคำต่อไปนี้ แล้วเขียนคำอ่านควบนะคะ <table><tr><td>ก. กาลเวลา</td><td>อ่านว่า</td><td>กาน-เวลา</td></tr><tr><td>ข. กออุบาย</td><td>"</td><td>กน-อุ-บาย</td></tr><tr><td>ค. มารยาท</td><td>"</td><td>มา-ระ-ยาต</td></tr><tr><td>ง. เชนวรรค</td><td>"</td><td>_____</td></tr><tr><td>จ. คุณโทษ</td><td>"</td><td>_____</td></tr><tr><td>ฉ. ภูมิลำเนา</td><td>"</td><td>_____</td></tr><tr><td>ช. กาลสมัย</td><td>"</td><td>_____</td></tr></table>	ก. กาลเวลา	อ่านว่า	กาน-เวลา	ข. กออุบาย	"	กน-อุ-บาย	ค. มารยาท	"	มา-ระ-ยาต	ง. เชนวรรค	"	_____	จ. คุณโทษ	"	_____	ฉ. ภูมิลำเนา	"	_____	ช. กาลสมัย	"	_____	
ก. กาลเวลา	อ่านว่า	กาน-เวลา																				
ข. กออุบาย	"	กน-อุ-บาย																				
ค. มารยาท	"	มา-ระ-ยาต																				
ง. เชนวรรค	"	_____																				
จ. คุณโทษ	"	_____																				
ฉ. ภูมิลำเนา	"	_____																				
ช. กาลสมัย	"	_____																				
ก.34 คีมาที่ให้นักเรียนอ่านได้ถูกต้อง แต่เพื่อความมั่นใจ นักเรียนลองทำแบบฝึกหัดอีกครั้ง โดยเขียนคำอ่าน คำที่กำหนดให้ ต่อไปนี้ <table><tr><td>1. รสนิยม</td><td>อ่านว่า</td><td>_____</td></tr><tr><td>2. จักรวรรดินิยม</td><td>"</td><td>_____</td></tr></table>	1. รสนิยม	อ่านว่า	_____	2. จักรวรรดินิยม	"	_____	ง. เสก-วัค จ. คน-โทค ฉ. พม-ลำ-เนา ช. กา-ละ-สะ-หมัย															
1. รสนิยม	อ่านว่า	_____																				
2. จักรวรรดินิยม	"	_____																				
ก.35 นำพื่อใจมาที่นักเรียนเข้าใจการอ่านออกเสียงคำสมาสแล้วหวังว่าต่อไปคงอ่านได้ถูกต้องหมดนะ ยังมีคำบางคำที่มักจะไม่นิยมออกเสียงสระเนื่องอย่างคำสมาส บางคนก็นึกออกบ้างแล้วใช่ไหม คำเหล่านี้ได้แก่ ชื่อจังหวัดต่าง ๆ ของไทยที่เป็นคำสมาสอย่างไรละ ชื่อจังหวัดเหล่านี้ส่วนมากจะไม่ออกเสียงสระเนื่องกัน เช่น <table><tr><td>ชดบุรี</td><td>อ่านว่า</td><td>ชน-บุ-รี</td></tr><tr><td>ลพบุรี</td><td>"</td><td>ลป-บุ-รี</td></tr></table>	ชดบุรี	อ่านว่า	ชน-บุ-รี	ลพบุรี	"	ลป-บุ-รี	1. รค-นิ-ยม 2. จัก-กระ-หวัค-นิ-ยม															
ชดบุรี	อ่านว่า	ชน-บุ-รี																				
ลพบุรี	"	ลป-บุ-รี																				

ก.36 คำ "สมุทรปราการ" ควรอ่านว่า _____																	
ก.37 มีชื่อจังหวัดบางจังหวัดที่สามารถออกเสียงได้สองแบบ คือ อ่านออกเสียงสระไม่ต่อเนื่องและอ่านออกเสียงสระต่อเนื่องกัน เช่น ราชบุรี อ่านว่า ราช-บุ-รี (หรือ) ราช-ชะ-บุ-รี เพชรบุรี " เพ็ช-บุ-รี (หรือ) _____	สะ-หมุค-ปรา-กาน																
ก.38 เพื่อทดสอบความเข้าใจเรื่องการอ่านคำสมาส แบบฝึกหัดต่อไปนี้ โดยเลือกตัวอักษรหน้าข้อความทางขวา เติมที่ช่องว่าง หน้าข้อความทางซ้ายมือ ที่มีความสัมพันธ์กัน <table border="0"> <tr> <td>_____ 1. ทาสกรรมกร</td><td>ก. คำสมาสที่ออกเสียงสระต่อเนื่องกัน</td></tr> <tr> <td>_____ 2. รสนิยม</td><td>ข. คำสมาสที่ไม่ออกเสียงสระ</td></tr> <tr> <td>_____ 3. สังฆปาโมกข์</td><td>_____ เนื่องจาก</td></tr> <tr> <td>_____ 4. เสนาบดี</td><td>ค. คำสมาสที่ออกเสียงได้ทั้ง 2 แบบ</td></tr> <tr> <td>_____ 5. มุลเหตุ</td><td></td></tr> <tr> <td>_____ 6. เพชรบุรี</td><td></td></tr> <tr> <td>_____ 7. ภูมิธรรม</td><td></td></tr> <tr> <td>_____ 8. พระบรมราชโองการ</td><td></td></tr> </table>	_____ 1. ทาสกรรมกร	ก. คำสมาสที่ออกเสียงสระต่อเนื่องกัน	_____ 2. รสนิยม	ข. คำสมาสที่ไม่ออกเสียงสระ	_____ 3. สังฆปาโมกข์	_____ เนื่องจาก	_____ 4. เสนาบดี	ค. คำสมาสที่ออกเสียงได้ทั้ง 2 แบบ	_____ 5. มุลเหตุ		_____ 6. เพชรบุรี		_____ 7. ภูมิธรรม		_____ 8. พระบรมราชโองการ		
_____ 1. ทาสกรรมกร	ก. คำสมาสที่ออกเสียงสระต่อเนื่องกัน																
_____ 2. รสนิยม	ข. คำสมาสที่ไม่ออกเสียงสระ																
_____ 3. สังฆปาโมกข์	_____ เนื่องจาก																
_____ 4. เสนาบดี	ค. คำสมาสที่ออกเสียงได้ทั้ง 2 แบบ																
_____ 5. มุลเหตุ																	
_____ 6. เพชรบุรี																	
_____ 7. ภูมิธรรม																	
_____ 8. พระบรมราชโองการ																	
ก.39 เก่งมาก <u>การอ่านคำแผลง</u> คำในภาษาไทย มีหลายคำที่เรานำมาจากภาษาเขมร คำเขมร พยางค์เดียวเมื่อไทยเรานำมาใช้เราแผลงเป็นคำสองพยางค์ เราเรียก คำประเภทนี้ว่าคำแผลง เช่น กรรข แผลงเป็น กักรข อ่านว่า กั-กรข	ก 1. ข 2. ก 3. ก 4. ค 5. ค 6. ข 7. ก 8.																

ก.40 หลักการอ่านคำแผลงมีดังนี้ 1) ถ้าคำเดิมมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรนำหรืออักษรควบกล้ำ เมื่อแผลงเป็น สองพยางค์แล้ว พยางค์หลังออกเสียงวรรณยุกต์ตามคำเดิม เช่น ตรี แผลงเป็น คำริ อ่านว่า คำ-หริ ปราบ " บำราบ " บำ-หราบ	
ก.41 โปรดเขียนคำแผลงปละคำอ่านของคำต่อไปนี้ 1. จรัส แผลงเป็น จำรัส อ่านว่า จำ-หรั 2. ตรี " " " 3. ตรวจ " " "	
ก.42 เก่งจริง ๆ นักเรียนพอจะเข้าใจการอ่านคำแผลงในกรอบที่ 41 แล้วนะว่า เมื่อคำเดิมเป็นอักษรนำหรืออักษรควบกล้ำนั้น เวลาแผลงคำแล้วจะเป็นคำสองพยางค์ พยางค์หลังออกเสียงวรรณยุกต์เหมือนคำเดิม แต่มียกเว้นหนึ่งคำที่เมื่อแผลงคำแล้ว พยางค์หลังไม่ออกเสียงวรรณยุกต์เหมือนคำเดิม คำนั้นคือ "ปราศ" ปราศ แผลงเป็น บำปราศ อ่านว่า บำ-ราก	1. จำรัส, จำ-หรั 2. คำรับ, คำ-หรับ 3. คำรวจ, คำ-หรว
ก.43 โปรดทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้ ข้อใดออกเสียงไม่ตรงหลักเกณฑ์ ก. กำราบ อ่านว่า กำ-หราบ ข. บำปราศ " บำ-หราก ค. คำรวจ " คำ-หรวค ง. คำรับ " คำ-หรับ	

ก.44 2) คำเติมพยัญชนะต้นเป็นตัวอักษรตัวเดียว เมื่อแผลงแล้ว อ่านตามพยัญชนะตัวใหม่ เช่น เกิด แผลงเป็น กำเนิด อ่านว่า กำ-เนิด แต่คำนี้ คนส่วนมากอ่านออกเสียง เป็น กำ-เหนิด ซึ่งถือว่าไม่ผิด <u>เพราะอ่านตามความนิยม</u>	
ก.45 จากความรู้ในกรอบที่ 44 นี้ นักเรียนคงพอจะเข้าใจแล้วนะ เพื่อให้เกิดความคล่องในการอ่าน นักเรียนโปรดทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้ โดย เขียนเฉพาะคำอ่านของคำที่กำหนดให้ ก. แฉ่ง แผลงเป็น กำแพง อ่านว่า กำ-แพง ข. โจทย์ " จำโนทย์ " _____ ค. แจก " จำแนก " _____	
ก.46 โปรดทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้สักครั้งนะ โดยให้นักเรียนเขียน คำอ่านของคำที่กำหนดให้ พร้อมทั้งบอกด้วยว่า แผลงมาจากอะไร 1. อำนาง อ่านว่า _____ แผลงมาจาก _____ 2. จำหน่าย " _____ " _____	ข. จำ-โนค ค. จำ-แนก

ก. 47

เก่งมาก นักเรียนเข้าใจถูกต้องแล้ว คือใจด้วยนะ
 นักเรียนได้รับความรู้เรื่องหลักการอ่านคำกันทุกคนแล้ว ครูอยาก
 เห็นนักเรียนแสดงความสามารถอีกสักครั้ง โดยให้นักเรียน วงกลมล้อม
 รอบตัวอักษรหน้าข้อที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุด

1. คำว่า "อิทธิพล" ออกเสียงตามหลักการอ่านข้อใด

ก. เรียงพยางค์ ข. คำแผลง

ค. คำสมาส ง. อักษรนำ

2. อุบัติการณ์ อ่านตามหลักการอ่านข้อใด

ก. คำสมาส ข. คำแผลง

ค. เรียงพยางค์ ง. ไม่ออกเสียงตัวสะกด

3. ข้อใดอ่านผิด

ก. ภูมิศาสตร์ อ่านว่า พู-มิ-สาค

ข. ภูมิอากาศ " พู-มิ-อา-กาค

ค. ภูมิลำเนา " พู-มิ-ลำ-เนา

ง. ภูมิภาค " พู-มิ-พาก

4. ข้อใดอ่านตรงตามหลักการอ่านไม่ออกเสียงตัวสะกด

ก. วิทยา ข. พิสดาร

ค. อุณภูมิ ง. สมรรถภาพ

1. อา-นาท, อาจ

2. จา-หน้าบ, จาย

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องการอ่านคำจบลงแต่เพียงเท่านี้
 หวังว่านักเรียนคงจะได้รับความรู้เรื่องการอ่านและสามารถนำหลัก
 การอ่านคำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ค่อยพบกันใหม่ใน
 โอกาสหน้า

1. ก

2. ง

3. ค

4. ค

สวัสดิ์

✓

คำแนะนำสำหรับครูในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ ครูควรปฏิบัติดังนี้

1. ครูจะต้องศึกษาคู่มือครูศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง พระครูวัดคลองอย่างละเอียด
2. ครูจะต้องจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็นให้ครบตามที่กำหนดไว้
3. ครูจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะแก่การจัดศูนย์กิจกรรมโดยจัดแบ่งโต๊ะออกเป็น 5 กลุ่ม สำหรับศูนย์การเรียนรู้ 1 - 4 และศูนย์สำรวจ
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ 8 - 9 คน เพื่อเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ เมื่อนักเรียนอยู่กลุ่มใดก็ให้อยู่ในกลุ่มนั้นตลอดเวลาที่ทำกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้
5. ครูแนะนำวิธีการเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ และครูเน้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียน มีวินัยในตนเอง และมีความซื่อสัตย์
6. ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้ดูแลให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา
7. นักเรียนกลุ่มใดทำกิจกรรมเสร็จเร็วกว่ากลุ่มอื่น ให้นักเรียนกลุ่มนั้นไปทำกิจกรรมที่ศูนย์สำรวจ
8. การเปลี่ยนศูนย์การเรียนรู้จะทำได้เมื่อนักเรียนไม่น้อยกว่า 2 กลุ่ม ทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือนักเรียนทุกกลุ่มทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนแต่ละกลุ่มไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมเรียงลำดับจากศูนย์ที่ 1 - 4 อาจจะสลับในศูนย์การเรียนรู้ใดก่อนหรือหลังก็ได้
9. ครูควรเน้นเรื่องเก็บสื่อสารการเรียนรู้ไว้ที่เดิมให้เรียบร้อยก่อนจะไปเรียนศูนย์การเรียนรู้ศูนย์อื่น

คู่มือครู

เอกสารประกอบการเรียน ชุดที่ 4
ศูนย์การเรียนรู้เรื่อง พระครูวัดคลอง

โมกุลชุดที่ 1

เวลา 50 นาที

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	การประเมินผล
ศูนย์ที่ 1 ศัพท์และสำนวน ภาษา	- นักเรียนอ่านบัตรคำตั้งศูนย์ที่ 1 - อ่านบัตรเนื้อหา และพยายามจดจำให้ได้ - เมื่อจำได้แล้วเก็บบัตรเนื้อหา - จับคู่แลกเปลี่ยนหาคำศัพท์และความหมาย - เล่นเกมมิงโก - ทำแบบฝึกหัดศูนย์ที่ 1 ลงในแบบฝึกปฏิบัติ - ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย	- บัตรคำตั้งศูนย์ที่ 1 - บัตรเนื้อหา ศูนย์ที่ 1 - อุปกรณ์การเล่นเกมมิงโก - แบบฝึกหัดศูนย์ที่ 1 - บัตรเฉลย ศูนย์ที่ 1 - แผ่นฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 1	หลังจากท่องศัพท์และความหมายแล้วนักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ได้อย่างน้อย 7 คำ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	การประเมินผล
ศูนย์ที่ 2 การอ่าน ออกเสียง เว้นวรรคตอน	1. นักเรียนอ่านบัตรคำสั่ง ศูนย์ที่ 2 2. หยิบบัตรตัวอย่างการอ่าน ออกเสียงเว้นวรรคตอน แล้วเปิดเทพฟังตัวอย่าง การอ่านออกเสียง 3. เลือกบัตรอ่านออกเสียง เว้นวรรคตอนคนละ 1 บัตร แล้วฝึกอ่าน 4. ขณะที่นักเรียนคนหนึ่งอ่าน นักเรียนคนอื่น ๆ ต้องฟัง และประเมินผลการอ่าน ของนักเรียนคนนั้นตาม หัวข้อที่กำหนดให้ 5. หลังจากทุกคนอ่านเสร็จแล้ว ให้ช่วยกันวิจารณ์การอ่าน ของนักเรียนในกลุ่ม 6. ให้นักเรียนแต่ละคนบอก ใจความสำคัญตอนที่ตนอ่าน ให้เพื่อนในกลุ่มฟัง	1. บัตรคำสั่ง ศูนย์ที่ 2 2. บัตรตัวอย่างอ่าน ออกเสียงเว้นวรรคตอน และบัตรฝึกอ่านเว้น วรรคตอน	นักเรียนสามารถ อ่านออกเสียง เว้นวรรคตอนได้ ถูกต้อง

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	การประเมินผล
ศูนย์ที่ 3 พระครูวัดคลอง	1. นักเรียนอ่านบัตรคำสั่ง ศูนย์ที่ 3 2. อ่านหนังสือภาษาไทยชุดวรรณวิจิตร เล่ม 1 หน้า 17 - 19 3. รูปภาพพระครูวัดคลองและหนังสือวัดคลอง 4. ทำแบบฝึกหัด ศูนย์ที่ 3 5. ตรวจคำตอบจากบัตร เฉลย	1. บัตรคำสั่ง ศูนย์ที่ 1 2. หนังสือภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร เล่ม 1 3. รูปภาพพระครูวัดคลอง และหนังสือวัดคลอง 4. แบบฝึกหัด ศูนย์ที่ 3 5. บัตร เฉลย ศูนย์ที่ 3 6. แผนฝึกปฏิบัติ	หลังจากอ่านเรื่องพระครูวัดคลองแล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
ศูนย์ที่ 4 การเล่าเรื่องหรือเล่าเหตุการณ์	1. นักเรียนอ่านบัตรคำสั่ง ศูนย์ที่ 4 2. อ่านบัตรเนื้อหา ศูนย์ที่ 4 3. อ่านตัวอย่างบัตรเล่าเรื่องที่ไต่พังมา 4. จับฉลากให้คนใดคนหนึ่งเล่าเรื่องจากตำนาน นิทานหรือเหตุการณ์ที่ตนได้ประสบมาให้เพื่อนในกลุ่มฟัง	1. บัตรคำสั่ง ศูนย์ที่ 4 2. บัตรเนื้อหา ศูนย์ที่ 4 เรื่องการเล่าเรื่องและเล่าเหตุการณ์ 3. บัตรตัวอย่างการเล่าเรื่องที่ไต่พังมา 4. แผนฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 4	นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่ไต่พังได้ฟัง ได้อ่านหรือเล่าเหตุการณ์ที่ตนได้ประสบมาได้

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	การประเมินผล
	5. หลังจากเพื่อนเล่าจบแล้ว ให้ช่วยกันวิจารณ์การ เล่าเรื่องของเพื่อนคนนั้น ให้เพื่อนในกลุ่มฟัง 6. นักเรียนเขียนบันทึกการไป เที่ยวหรือพบญาติหรือสิ่งที่ ได้ฟังมาอย่างสั้น ๆ ให้ได้ ใจความลงในแผ่นฝึกปฏิบัติ		
ศูนย์สำรวจ การศึกษา เอกสาร	1. นักเรียนอ่านบัตรคำสิ่ง ศูนย์สำรวจ 2. เลือกศึกษาเอกสารต่าง ๆ ตามความสามารถและ ความสนใจ	1. บัตรคำสิ่งศูนย์สำรวจ 2. เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับ - นำเที่ยวภูเก็ต - การปกครอง สงขลา - อภินิหารย์สมเด็จพระ พุทธจารย์ (โต)	นักเรียนใช้ เวลาว่างที่เหลือ จากการทำกิจกรรม ในศูนย์ต่าง ๆ ให้ เป็นประโยชน์

บัตร คำสั่ง

โมดูลชุดที่ 1

ศูนย์ที่ 1 คำศัพท์และสำนวนภาษา

โปรดอ่านบัตรคำสั่งนี้ แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. อ่านบัตร เนื้อหา และพยายามท่อง จดจำคำศัพท์และความหมายให้ได้
2. เมื่อจำได้แล้วเก็บบัตร เนื้อหา
3. จับคู่ผลัดกันหาคำศัพท์และความหมาย
4. แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม เล่นเกมมิงโก จนจำศัพท์ได้แม่นยำ
5. ทำแบบฝึกหัด ศูนย์ที่ 1
6. ตรวจแบบฝึกหัดจากเฉลย

เมื่อประกอบกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ช่วยกันเก็บสื่อการสอนทุกชนิดเข้าของ
เรียบร้อยแล้วขนย้ายไปทำงานที่ศูนย์อื่น

ห้าม หยิบสิ่งใดสิ่งหนึ่งติดมือ ไปนอกจากแผนฝึกปฏิบัติของนักเรียน

ศูนย์ที่ 1 คำศัพท์และความหมาย

คำศัพท์	ความหมาย
1. วิปัสสนาธุระ	การบำเพ็ญเพียรทางใจเพื่อความรู้อย่างแจ้ง
2. ตำแหน่ง	ตำแหน่งหรือบรรดาศักดิ์ของพระที่รัฐบาลแต่งตั้ง
3. สังฆปาโมกข์	หัวหน้าพระสงฆ์ ปัจจุบันเทียบเท่าเจ้าคณะจังหวัด
4. ผูกพัทธสีมา	พิธีฝังลูกนิมิตและกำหนดเขตของอุโบสถ
5. อภิกรณ	คดีสำหรับพระภิกษุ
6. อุปัชฌาย์	พระเถระผู้เป็นประธานการบวชอุปัชฌาย์ในพระพุทธศาสนา
7. สนิม	ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่จะให้เป็นเครื่องบูชาคุณ หรือตอบแทนผู้ที่ช่วยให้สำเร็จตามประสงค์
8. ผ้าประเจียด	ผ้าลงยันต์
9. ไ้อ้วกหัวขาว	พวกไทยที่มีผ้าประเจียดสีขาวโพกศีรษะ
10. ยอหย่า	หญิงจีนที่มีเชื้อสายไทยที่นับัง
11. กิริยานุญ	การกระทำที่เป็นบุญ
12. นอกกรีก	ประเพณีคตินิจาริต ขนบประเพณี
13. เสนาบดี	ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เทียบได้ตำแหน่งรัฐมนตรี
14. มณฑล	เขตปกครองที่แบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ ในที่นี้หมายถึงการปกครองท้องถิ่นในสมัยรัชกาลที่ 5
ขว้า	คำที่ใช้เรียกบุคคลที่เคารพนับถือ
6. ลับแล	เครื่องกันหรือบังที่ตั้งและโยกย้ายได้

เกมมิงโก

คำอธิบายประกอบการเล่นเกมมิงโก

1. นักเรียนคัดเลือกผู้แทน 1 คน ให้เป็นคนอ่านบัตรคำศัพท์มิงโก
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม และแบ่งตารางกลุ่มละ 1 แผ่น
3. ผู้แทนเป็นคนจับบัตรคำศัพท์มิงโก จากซองที่ละใบ อ่านคำแปลที่ปรากฏในบัตร

ให้ทั้งสองกลุ่มฟัง

4. ให้ผู้เล่นใช้เครื่องหมายวางบนตารางที่มีคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับที่ผู้แทนอ่าน
5. ผู้เล่นเกมใดมีเครื่องหมายวางอยู่บนตารางในลักษณะกึ่งกล่าวต่อไปนี้ถือว่าเป็นผู้ชนะ

ผู้ชนะ

	X		
	X		
	X		
	X		

← แนวตั้ง

แนวนอน

			X
		X	
	X		
X			

← แนวทแยง

6. เมื่อฝ่ายใดชนะ ผู้แทนจกไว้แล้วเริ่มเล่น

ฝ่ายชนะ

ตารางที่ 1

เสนาบดี	ลับแล	สินบน	ขรัว
น้ำประเจียด	มณฑล	ยอทยา	สมณศักดิ์
อุปัชฌาย์	ไอ้พวกหัวขาว	ผูกพัทธสีมา	นอกวัด
อธิการณ์	วิปัสสนาธุระ	สังฆปาโมกข์	กิริยานุญ

ตารางที่ 2

วิปัสสนาธุระ	ไอ้พวกหัวขาว	นอกวัด	ยอทยา
มณฑล	สินบน	สังฆปาโมกข์	น้ำประเจียด
ลับแล	สมณศักดิ์	อุปัชฌาย์	เสนาบดี
ผูกพัทธสีมา	ขรัว	กิริยานุญ	อธิการณ์

บัตรความหมายคำศัพท์

1. พวกไทยที่มีผ้าประเจียดสีขาว
โพกศีรษะ	9. ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่จะให้เป็นเครื่อง
บูชาคุณ หรือตอบแทนผู้ที่ช่วยยให้สำเร็จ
สมประสงค์
2. คดีสำหรับพระภิกษุ	10. เขตปกครองที่แบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ
3. ประพฤติผิดจกจารีตประเพณี	11. ตำแหน่งหรือบรรดาศักดิ์ของพระที่รัฐบาล
แต่งตั้ง
4. พระเถระผู้เป็นประธานการบวช
กุลบุตรในพระพุทธศาสนา	12. ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เทียบได้ตำแหน่งรัฐมนตรี
5. หัวหน้าพระสงฆ์จำพรรษาเทียบเท่า
เจ้าคณะจังหวัด	13. เครื่องกันหรือบังที่ตั่ง และโยกย้ายได้
6. พิธีฝังลูกนิมิต และกำหนดเขตของ
อุโบสถ	14. ยาลงยันต์
7. การบำเพ็ญเพียรทางใจเพื่อ
ความรู้แจ้ง	15. การกระทำที่เป็นบุญ
8. หญิงจีนหนึ่งที่มีเชื้อสายไทย	16. คำที่ใช้เรียกบุคคลที่เคารพนับถือ

แบบฝึกหัด

โมดูลชุดที่ 1

ศูนย์ที่ 1 คำศัพท์และสำนวน

จงเลือกอักษรหน้าข้อความทางขวามือมาใส่ในช่องว่างหน้าข้อความซ้ายมือ ที่มีความ
เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

_____ 1. มณฑล	ก. รัฐมนตรี
_____ 2. สังฆปาโมกข์	ข. เครื่องกันหรือบังที่ตั่งและโยกย้ายได้
_____ 3. นอกวิศ	ค. พระที่เป็นประธานในพิธีอุปสมบท
_____ 4. อธิกรณ์	ง. พิธีฝังลูกนิมิตและกำหนดเขตของอุโบสถ
_____ 5. เสนาบดี	จ. คดีสำหรับพระภิกษุ
_____ 6. กิริยานุญ	ฉ. ประพฤติผิดจารีต ขนบธรรมเนียมประเพณี
_____ 7. ผู้กพัทธสีมา	ช. การกระทำที่เป็นบุญ
	ซ. เจ้าคณะจังหวัด
	ณ. บรรดาศักดิ์ของพระที่รัฐบาลแต่งตั้ง
	ญ. การแบ่งเขตปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5

เฉลยแบบฝึกหัดศูนย์ที่ 1

<u>ญ</u> 1.	<u>ก</u> 5.
<u>ซ</u> 2.	<u>ข</u> 6.
<u>ณ</u> 3.	<u>ง</u> 7.
<u>จ</u> 4.	

บัตรคำสั่ง

โมดูลที่ 1

ศูนย์ที่ 2 การอ่านออกเสียงวรรณคดี

ไปรอ่านคำสั่งแล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. อ่านเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การอ่านออกเสียงวรรณคดี
2. เปิดเครื่องบันทึกเสียงฟังตัวอย่างการอ่านออกเสียง

การอ่านออกเสียง พร้อมทั้งสังเกตการอ่านวรรณคดี

3. เลือกข้อความจากบัตรการอ่านออกเสียง
4. อ่านออกเสียงข้อความจากบัตรการอ่านออกเสียง
5. ในขณะที่สมาชิกคนหนึ่งอ่านออกเสียง สมาชิกที่

การอ่านโดยให้คะแนนในแบบประเมินผล

6. เมื่อทุกคนอ่านเสร็จแล้วให้ช่วยกันสรุปเรื่องราวสั้น ๆ แล้วเมื่อประกอบกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันเก็บสื่อเข้าซองให้เรียบร้อย ก่อนย้ายไปทำงานที่ศูนย์อื่น

ห้าม หยิบอุปกรณ์ชิ้นใดชิ้นหนึ่งติดมือไป ยกเว้นแผ่นฝึกปฏิบัติของนัก

บัตรตัวอย่างการอ่านออกเสียง

ไม่เท่าอันนี้ก็มิเรื่องแปลกอยู่ว่า มีเด็กหญิงรุ่นสาวคนหนึ่งในเมืองภูเก็ต เป็นคนมีนิสัยชอบพูดอะไร เล่นโลน ๆ ครั้งหนึ่งเด็กคนนั้นเจ็บออกปากบนตามประสาโลนว่า ถ้าหายเจ็บจะปิกทองทรงที่ลับของชว้าวพ่อวัดคลอง ครั้งหายเจ็บถือว่าพูดเล่นก็เพิกเฉยเสีย อยู่มาไม่ช้าเด็กคนนั้นก็กลับเจ็บไปอีก คราวนี้เจ็บมาก หมอรักษาอาการก็ไม่คลายขึ้น พ่อแม่สงสัยว่าจะเป็นด้วยถูกผีหรือแรงสิมบน ถามตัวเด็กว่าไคบนบานไว้บ้างหรือไม่ แต่แรกตัวเด็กจะอายไม่รับว่าไคบนไว้เช่นนั้น จนทนอาการเจ็บไม่ไหว จึงบอกความจริงให้พ่อแม่รู้ ก็พาไปปล่อยให้ท่านพระครูฟังแล้วปรึกษาว่าควรจะทำอย่างไรก็ ท่านพระครูว่าบนอย่างลามากเช่นนั้นใคร จะยอมให้ปิกทองได้ ช่างพ่อแม่เด็กก็เฝ้าอ่อนวอนด้วยกลัวลูกจะเป็นอันตราย ท่านพระครูมีผู้ที่จะทำประการใดจึงคิดอุบายเอาไม้เท่าอันนั้นสอดเข้าไปใต้ที่นั่งแล้วให้เด็กปิกที่ปลายไม้เท่า ผู้เล่าว่าพอแก้สิมบนแล้วก็หายเจ็บ

บัตรอ่านออกเสียง

1. มูลเหตุที่จะปิกทองนั้น เกิดขึ้นเมื่อคนนับถือท่านพระครูวัดคลองว่าเป็นผู้วิเศษแล้ว ค่ายครั้งหนึ่งมีชาวเมืองภูเก็ตสักสี่ห้าคนลงเรือลำหนึ่งไปเที่ยวตกเบ็ดในทะเล เผลอไปถูกพายุใหญ่จนจวนเรือจะอัปปาง คนในเรือพากันกลัวตาย

บัตรอ่านออกเสียง

2. คนหนึ่งออกปากบนเหวคารักษ์ที่เคยนับถือขอให้ลงบ พายุกล้าหนักขึ้น คนอื่นบนสิ่งที่เคยนับถือว่าศักดิ์สิทธิ์ลมนึกไม่ซาลง พนสันคึกมีรูที่จะบนบานอะไรต่อไป มีคนหนึ่งเ็นพวกนั้นก็ออกปากว่า ถ้ารอกชีวิตได้จะปิดทองขรวพ่อวัดลง พบนแล้วลมพายุก็ซาลงทันที พวกคนหาปลาเหล่านั้นรอกกลับมาได้ จึงพากันไปหาท่านพระครู ขออนุญาตปิดทองแก้สิญ

บัตรอ่านออกเสียง

3. ท่านพระครูว่า "ข้าไม่ใช่พระพุทธรูป จะทำนอกริศาปากทองคนเป็น ๆ อย่างนี้ข้าไม่ยอม" แต่คนหาปลาได้ว่า "ก็ผมบนไว้อย่างนั้น ถ้าขรวพ่อไม่ยอมให้ปิดปากทองแก้สิญ ฌวยแรงสิญนทำให้ผมเจ็บล้มตาย ขรวพ่อจะว่าอย่างไร" ท่านพระครูนถ้อยคำสำนวนด้วยตัวท่านก็เชื่อเรื่องแรงสิญน เกรงว่าถ้าเกิดเหตุร้ายแก่ผู้บน บาปจะคำอยู่แก่ตัวท่านก็ต้องยอมจึงเอาน้ำมาดื่บขแล้วยื่นออกไปให้ปิดทองคำเปลวที่หน้าแข้งแต่ให้ปิดเพียงแผ่นเล็ก ๆ แผ่นหนึ่งพอเป็นกิริยาบุญ

บัตรอ่านออกเสียง

4. พอคนบนกลับไปแล้วก็ล้างเสียแต่เมื่อกตติศัพทเล่าลือกันไปว่า มีชาวเรือรอกคายไค้ด้วยบนปากทองท่านพระครูวัดลง ก็มีผู้อื่นเขาอย่างในเวลาเจ็บไข้หรือเกิดเหตุการณ กัลจจะเป็นอันตรายก็บนปากทองท่านพระครูวัดลง ผ่านท่านพระครูมีรูที่จะชักขึ้นอย่างไร ก็จำยอมให้ปิด จึงเกิดประเพณีปิดทองท่านพระครูวัดลงขึ้นด้วยประการฉะนี้

บัตรอ่านออกเสียง

5. ตัวท่านเคยบอกกับฉันว่าที่ถูกบิกทองนั้นอยู่ข้างรำคาญด้วยคันผิวหนังตรงที่ทองบิก จนล้างออกเสียแล้วจึงหาย แต่ไม่กล้าซักขางคนขอบิกทอง เพราะฉะนั้นท่านพระครู เข้าไปในเมืองเมื่อใด พวกที่ไถ่ขนบานเอาไว้ ใครรู้เข้าก็ไปคอยคักทางขอบิกทางแก้นั่นมันคล้ายกับคอยไล่บาตร ท่านพระครู เห็นคนคอยบิกทองร้องนิมนต์ก็ต้องหยุดให้เขาบิกทองเป็นระยะไปตลอดทาง

บัตรอ่านออกเสียง

6. วันนั้นท่านกำลังจะมาหาฉัน ไม่มีเวลาล้างทองจึงคิดหน้าแข็งมาให้ฉันเห็น ตั้งแตรู้จักกัน เมื่อวันนั้นท่านพระครูวัดคลองกับฉันก็เลยชอบกันมา ท่านเข้ามากรุงเพทฯ เมื่อใดก็มาหาฉันไม่ขาด เคยทำน้ำประเจียมมาให้ฉัน ปีมีเขียนงามดีมาก ฉันไปเมืองภูเก็เกิดเมื่อใด ก็ไปเยี่ยมท่านถึงวัดคลองทุกครั้ง

บัตรอ่านออกเสียง

7. การที่คนบิกทองท่านพระครูวัดคลอง เป็นแรกที่จะเกิดประเพณีบิกทองคนเป็น ๆ เหมือนเช่นพระพุทธรูปหรือเทวรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ ก็เป็นธรรมดาที่กิตติศัพท์จะเลื่องลือระบือเกียรติคุณของท่านพระครูวัดคลองแพร่หลาย จนนับถือกันทั่วไปหัวเมืองทางทะเลตะวันตก ใต้แต่เท่านั้นแม้ในเมืองป็นังอันเป็นอาณานิคมเขตของอังกฤษ คนก็พากันนับถือท่านพระครูวัดคลอง เพราะที่เมืองป็นังพลเมืองมีไทยและวันเชื้อสายไทย ผู้ชายเรียกกันว่า "บ่าบ่า" ผู้หญิงเรียกกันว่า "ยอหย่า" ล้วนถือพุทธศาสนาอยู่เป็นอันมาก

บัตรอ่านออกเสียง

8. เขาช่วยกันสร้างวัดและนิมนต์พระสงฆ์ไทยไปอยู่มากหลายวัด แต่ในเมืองปิ้งไม่มีพระเถระ พวกชาวเมืองทั้งพระและคฤหัสถ์จึงสมมติท่านพระครูวัดคลองให้เป็นพระมหาเถระสำหรับเมืองปิ้ง ถ้าสร้างโบสถ์ใหม่ก็นิมนต์ให้ไปผูกพัทธสีมา ถึงฤดูบวชนาคเมื่อก่อนเข้าพรรษาก็นิมนต์ให้ไปนั่งเป็นอุปัชฌาย์บวชนาค และที่สุกแม่พระสงฆ์เกิดอธิกรณ์ก็นิมนต์ไปให้ไต่สวนพิพากษา ท่านพระครูพิพากษาว່ว่าอย่างไรก็เป็นสิทธิ์ขาด จึงเป็นอย่างสังฆปาโมกข์เมืองปิ้งด้วยอีกเมืองหนึ่ง ผิดกับเมืองภูเก็ตเพียงเป็นด้วยส่วนตัวท่านเองมิใช่ในทางราชการ

บัตรอ่านออกเสียง

9. ค่ายในสมัยนั้นยังไม่มีทางรถไฟ ชาวกรุงเทพฯ กับชาวเมืองปิ้งยังห่างเหินกันมาก แต่มีเรือเมล์ไปมาในระหว่างเมืองปิ้งกับเมืองภูเก็ตทุกสัปดาห์ ไปมาหากันได้ง่าย ท่านพระครูวัดคลองอยู่มาจนแก่ชรา อายุเห็นจะกว่า 80 ปี จึงถึงมรณภาพ

บัตรคำสั่ง

โมดูลชุดที่ 1

ศูนย์ที่ 3 พระครูวัดคลอง

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. อ่านหนังสือภาษาไทยชุดวรรณวิจิตร เล่ม 1 หน้า 17 - 19
2. ถูภาพพระครูวัดคลอง หนังสือ ไชยธาราราม (วัดคลอง)
3. ทำแบบฝึกหัดประจำศูนย์
4. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

เมื่อประกอบกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันเก็บสื่อการเรียนทุกชนิด
เข้าช่องให้เรียบร้อย ก่อนย้ายไปทำงานที่ศูนย์อื่น

ห้าม หยิบชิ้นใดชิ้นหนึ่งติดตัวไป ยกเว้น แผ่นฝึกปฏิบัติของนักเรียน

แบบฝึกหัด

โมดูลชุดที่ 1

ศูนย์ที่ 3 พระครูวัดคลอง

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเฉพาะตัวอักษรหน้าข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องลงในแผ่นฝึกปฏิบัติประจำศูนย์

1. ใคร เป็นผู้แต่งเรื่องพระครูวัดคลอง

ก. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ

กรมพระยาจักร์ราชานุภาพ

ข. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ

กรมหมื่นราชนิพนธ์

ค. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัว

ง. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัว

จ. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ

2. ผู้แต่งได้ข้อมูลในการแต่งเรื่องพระครู

วัดคลอง

ก. ผู้ใหญ่ที่นับถือเล่าให้ฟัง

ข. อ่านจากตำนานต่าง ๆ

ค. ได้พบเห็นมาด้วยตนเอง

ง. ค้นคว้าจากหลักฐานทางโบราณคดี

จ. ค้นคว้าจากหนังสือประเภท

พงศาวดาร

3. เพราะเหตุใดจึงตั้งชื่อหนังสือว่า

นิทานโบราณคดี

ก. เป็นเรื่องเกร็ดพงศาวดาร

ข. เป็นเรื่องเล่าที่มีใช้เรื่องจริง

ค. เป็นเรื่องราวของศิลปวัตถุโบราณ

ง. เป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

จ. เป็นเรื่องราวที่ผู้แต่งได้เค้ามาจาก

เรื่องจริง

4. เรื่องพระครูวัดคลองเด่นในค่านิยมมากที่สุด

ก. อภินิหาร ของพระครูวัดคลอง

ข. การปกครองหัวเมืองไทย

ค. การปกครองสงฆ์สมัยพระครูวัดคลอง

ง. ความสัมพันธ์ระหว่างพระภิกษุกับ

ชาวบ้านไทยในสมัย

จ. การปราบปรามพวกก่อการจลาจล

ในสมัยพระครูวัดคลอง

5. เมื่อท่านพระครูวัดคลองอุปสมบทใหม่ ๆ
ท่านได้ศึกษาหนัก ไปทางคันถุศาสตร์

ก. คาทาอาคม

ข. วิปัสสนาธุระ

ค. พระธรรมวินัย

ง. ภาษบาลีสันสกฤต

จ. คาทาอาคมและวิปัสสนาธุระ

6. การจุลาจลในสมัยพระครูวัดคลองครั้งกับ
รัชกาลใดแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ก. รัชกาลที่ 3

ข. รัชกาลที่ 4

ค. รัชกาลที่ 5

ง. รัชกาลที่ 6

จ. รัชกาลที่ 7

7. เหตุใดท่านพระครูวัดคลองจึงไม่หนีพวก
กบฏจีนกรมกร เมืองแร่นตามคำขอร้อง
ของลูกศิษย์ของท่าน

ก. ท่านมีความสำนึกในหน้าที่ที่จะต้อง
ดูแลวัด

ข. ท่านต้องการต่อสู้กับพวกกบฏจีนด้วย
ตัวของท่านเอง

ค. ท่านต้องคอยดูแลเรื่องทรัพย์สินของ
ชาวบ้านที่นำมาฝากเอาไว้

ง. ท่านเห็นว่าตนเองนั้นแก่แล้วจะหนีไป
ก็ไม่เกิดประโยชน์ใด

จ. ท่านจะคอยช่วยเหลือชาวบ้านที่ได้รับ
ความเดือดร้อนจากพวกกบฏ

8. ท่านพระครูวัดคลองให้อะไรแก่ลูกศิษย์
เป็นเครื่องป้องกันตัว

ก. พระเครื่อง

ข. ผ้าประเจียด

ค. สายสิญจน์

ง. ตะกรุด

จ. ลูกอม

9. บริเวณใดเป็นสมรภูมิรบในครั้งนั้น

ก. ศาลากลางจังหวัด

ข. เมืองแร่นตามคลอง

ค. จวนข้าหลวง

ง. บ้านเขา

จ. วัดคลอง

10. พวกก่อการ จลาจลหยุดพักรบ เพราะเหตุใด

ก. สู้บด

ข. กินข้าวต้ม

ค. นอนพักผ่อน

ง. วางแผนการรบใหม่

จ. ประมุขฝ่ายลัทธิพราหมณ์

11. พวกไทยใช้เวลาช่วงใดโจมตีพวก
กบฏจีนจนได้รับชัยชนะ

- ก. เช้า
- ข. สาย
- ค. เที่ยง
- ง. บ่าย
- จ. เย็น

12. หลังจากปราบจลาจลในครั้งนั้นเสร็จสิ้นแล้ว
ท่านพระครูวัดคลองไผ่เลื่อนสมณศักดิ์เป็น
อะไร

- ก. พระพิมลธรรม
- ข. พระวิสุทธาธิบดี
- ค. พระวิสุทธิเมธี
- ง. พระวิสุทธิวงศาจารย์
- จ. พระวิสุทธิวงศาตญาณ

เฉลยแบบฝึกหัดตอนที่ 3

1. ก	7. ก
2. ค	8. ข
3. จ	9. จ
4. ง	10. ข
5. จ	11. ค
6. ค	12. ง

ศูนย์ที่ 4 การพูดในกลุ่ม

ไปรอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. อ่านเอกสารประกอบการเรียนเรื่องการพูดในกลุ่ม
2. อ่านบัตรตัวอย่างการเล่าเรื่อง
3. จับฉลากให้คนใดคนหนึ่งเล่าตำนาน หรือเหตุการณ์ที่เคยประสบมาให้สมาชิก

ในกลุ่มฟัง

4. แต่ละคนเขียนบันทึกเหตุการณ์ที่ประทับใจหรือน่าตื่นเต้น หรือตำนานที่เคยได้ยิน ได้ฟังมา โดยหยิบยกเฉพาะจุดสำคัญมาเขียนเล่าให้ผู้อ่านเข้าใจเท่านั้น

เมื่อประกอบกิจกรรมเสร็จแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันเก็บสื่อการเรียนเข้าซองให้เรียบร้อย
ก่อนย้ายไปทำงานที่ศูนย์อื่น

ห้าม หยิบชิ้นใดชิ้นหนึ่งติดตัวไป ยกเว้นแผ่นฝึกปฏิบัติของนักเรียน

ตอนที่ 4 การเล่าเรื่อง

การเล่าเรื่อง หมายถึง การเล่าเรื่อง หรือการพูดช่วยปากเปล่าเกี่ยวกับเรื่อง
ในอดีต เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พงศาวดาร นิทานชาดก เรื่องผีสังเวทคา ฯลฯ
หลักในการเล่าเรื่องที่ผู้พูดควรมีคือปฏิบัติดังนี้

1. เล่าเนื้อเรื่องที่ประเด็นสำคัญ ๆ เท่านั้น ไม่ต้องเล่ารายละเอียด เช่น
ไม่ควรเล่าสนทนาของตัวละคร ยกเว้น ตอนที่ผู้ต้องการจะเน้นให้ผู้ฟังได้เข้าใจเท่านั้น
2. ต้องใช้ภาษาที่ง่ายไม่มีศัพท์ยาก และควรใช้ประโยคสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
3. น้ำเสียงต้องชัดเจน น่าฟัง อาจจะเปลี่ยนระดับเสียงไต่บ้างตามความเหมาะสม
ของเนื้อเรื่อง เพื่อให้ดูเป็นจริงเป็นจัง
4. ใช้กริยาทำทางประกอบให้เหมาะสม
5. ผู้เล่าจะต้องมีความจำดี เรียงลำดับเนื้อหาได้ถูกต้องไม่สับสน และพูดด้วยความ
คล่องแคล่ว

6. ผู้พูดต้องสรุป ผู้ฟังได้คิดในตอนท้ายของเรื่อง

การเล่าเหตุการณ์ หมายถึง การเล่าประสบการณ์ที่ประทับใจ ซึ่งผู้เล่าได้ประสบมา
หรือมีส่วนรู้เห็นเหตุการณ์นั้น ๆ และไม่อาจจะลืมได้

กลวิธีเล่าเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่ประทับใจ ให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจ และติดตาม
เรื่องราวจนจบ มีดังนี้

1. ก่อนจะเล่าผู้พูดจะต้องชี้แจงเหตุผลของการเล่าเหตุการณ์นั้น ๆ ก่อน
2. ต้องระบุ วัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
3. ต้องกล่าวถึงบุคคลสำคัญของเหตุการณ์นั้น ๆ
4. เล่าตามลำดับเหตุการณ์และให้มีความต่อเนื่องกัน

5. ใช้ถ้อยคำภาษาให้เข้าใจง่าย ใช้ประโยคสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
6. นำเสียงแจ่มใส ชัดเจน ใช้ระดับเสียงให้พอเหมาะกับเหตุการณ์
7. แสดงสีหน้า ท่าทาง ประกอบเรื่องให้ดูเป็นธรรมชาติ
8. ควรแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม หลังจากเล่าจบแล้ว

เมื่อมีคนหนึ่งคนใดในกลุ่มพูดหรือเล่าเรื่องก็จะต้องมีผู้ฟังเป็นธรรมดา แต่การฟังที่จะเกิดประโยชน์นั้น ผู้ฟังจะต้องได้รับการพัฒนาสมรรถภาพการฟังเสียก่อน จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการฟังสูง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องฝึกตนเองให้เป็นผู้ฟังที่ดี เพื่อจะทำให้การสื่อสารระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเกิดสัมฤทธิ์ผล

บัตรคำสังเขปสำรอง

โมดูลชุดที่ 1

เปรงอ่านบัตรแผ่นนี้แล้วปฏิบัติตามล่ำกับขั้นก่งค่อไปนี้

1. เลือกศึกษาเอกสารต่าง ๆ ตามความสามารถและความสนใจ
2. ถ้ำกลุ่มอื่นย่ายที่ให้นักเรียนหยุดทำกิจกรรมทันที
3. เก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย แล้วจึงไปทำงานใหม่ทันที

การอ่านวิเคราะห์

การอ่านเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่สุดในการศึกษาวิชาการต่าง ๆ การอ่านเป็นเรื่องของการใช้ทักษะที่ให้คนประโยชน์โดยตรงและโดยอ้อมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ประโยชน์ที่ว่าจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านเป็นคนรู้จักอ่าน คือ อ่านเป็น นั่นหมายถึง รู้จักอ่านเก็บใจความสำคัญ สามารถเล่าเรื่องได้ รู้จักวิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้

การวิเคราะห์ คือ การอ่านโดยพิจารณาแยกแยะส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาที่อ่าน เช่น พิจารณาคำ พิจารณารสและความหมาย พิจารณารูปแบบของงานเขียน พิจารณาทัศนะของผู้แต่ง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน ดังนั้นการอ่านจึงต้องพิจารณาเกือบทุกคำ และสามารถนำมาเรียบเรียงขึ้นตอนใหม่ได้เพื่อให้เกิดความจำ ความรู้ และความเข้าใจมากที่สุด การอ่านลักษณะนี้มักใช้กับการอ่านหนังสือวิชาการ บทร้อยกรอง บทความ นวนิยาย เรื่องสั้น เป็นต้น

การวิเคราะห์เนื้อหา

การอ่านหนังสือทุกชนิดเราควรแยกแยะเนื้อหาของบทที่อ่านได้ว่า ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง และข้อความใดเป็นข้อความแสดงอารมณ์

1. ข้อเท็จจริง คือ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ห่าอะไร หรืออยู่ในสภาพอย่างไร มีขนาดและปริมาณเท่าใด เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สามารถพิสูจน์ได้

การพิสูจน์ข้อเท็จจริงเรากระทำได้หลายวิธี เช่น จากการสังเกต จากการทดลอง จากหลักฐานที่เชื่อถือได้ เป็นต้น

ตัวอย่าง

"ทางอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออก และตกทางทิศตะวันตก"

ข้อความนี้เป็นข้อเท็จจริง เราสามารถพิสูจน์ได้โดยวิธีสังเกตเป็นประจำ

2. ข้อคิดเห็น เป็นข้อความแสดงความเชื่อหรือแนวคิด หรือความรู้สึที่ผู้กล่าวมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่อาจพิสูจน์ได้เพราะเป็นผลมาจากการสรุปความเห็นโดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นส่วนประกอบ

การแสดงความคิดเห็น มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. เราพิจารณาจากสภาพแวดล้อม
2. ใช้สติปัญญาเหตุผล และเหตุวิชา
3. สรุปความคิดเห็นโดยอาศัยข้อเท็จจริง

ตัวอย่าง

"วันนี้อากาศร้อนฝนน่าจะตก"

ข้อความนี้เป็นข้อคิดเห็น เพราะเราคาดคะเนจากความรู้สึของตัวเองเป็น

ข้อสนับสนุน

3. ข้อความแสดงอารมณ์ เป็นข้อความที่ผู้รู้สารู้ได้ว่า ผู้ส่งสารมีอารมณ์ หรือความรู้สึกเป็นอย่างไร เช่น ขุ่นเคือง กิใจ เศร้าโศก สนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นต้น

ตัวอย่าง

"คนที่ขาดผู้ว่ากล่าวตักเตือน ก็เหมือนกับช้างป่าที่ขาดสารพัดฝึก จะกลายเป็นช้างป่าบ้าเถื่อนคลอกไป"

ข้อความนี้เตือนสติ แสดงความหวังโย

การอ่านวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนกระทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. อ่านเรื่องพระครูวัดคลอง จากหนังสือภาษาไทยชุดวรรณวิจิตร เล่ม 1
หน้า 18 - 22
2. แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม เท่า ๆ กัน
3. เลือกประธานและเลขานุการของกลุ่ม โดยให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการ
อภิปราย และเลขานุการเป็นผู้จับบันทึก
4. ดำเนินการอภิปรายโดยเลือกหัวข้ออภิปรายเพียง 1 หัวข้อ จากหัวข้ออภิปราย
ดังต่อไปนี้
 - 4.1 พระครูวัดคลองมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง บอกมาเป็นข้อ ๆ และคุณสมบัติ
ข้อใดบ้างที่นักเรียนสามารถนำมาประพฤติปฏิบัติเพื่อประโยชน์แก่ชีวิต
 - 4.2 บุคคลที่ได้รับความยกย่องจากคนหมู่มาก เช่น พระครูวัดคลองนี้เป็น
บุคคลที่มีความสำคัญต่อสังคมหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 4.3 ที่พึงพิงเกี่ยวทางใจของประชาชนชาวภูเก็ต ในสมัยพระครูวัดคลอง
คืออะไร และทำไมต้องยึดสิ่งเหล่านั้นเป็นที่พึ่ง
 - 4.4 การรบนานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่มีตัวตน นักเรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่
เชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 4.5 ข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องพระครูวัดคลองมีอะไรบ้าง
5. เลขานุการกลุ่มอ่านข้อความที่บันทึกจากการอภิปรายให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ฟังแล้ว
ร่วมกันเขียนรายงานการอภิปรายเป็นข้อ ๆ ส่งครู

เอกสารหมายเลขที่ 7

กิจกรรมที่ 1

ตอนที่ 1 จงวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือข้อความแสดงอารมณ์

1. ว้าวจะขึ้นคิหรือไม๊ ขึ้นอยู่กับส่วนประกอบที่นำมาสร้างเป็นตัวว่าวอย่างหนึ่งและมีมือของคนชักว่าวเองอีกอย่างหนึ่ง
2. กรุงเทพฯ เรามีคลองมาก พวกฝรั่งนักท่องเที่ยวเลยขนานนามให้ว่าเป็น "เวนิสตะวันออก"
3. คนฉลาดเมื่อจะตัดสินใจกระทำของใครหรือวาจาของใคร บ่อยจะต้องพิจารณาถึงเจตนาอันแฝงอยู่เบื้องหลังการกระทำหรือคำพูดด้วยเสมอไป
4. ถึงแม้ยकिनสิ้นฟ้ามหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
แม้เกิดในไถ่หล้าสุชาธาร ขอบพบพานพิศวาสทุกชาติไป
5. มะเร็งเป็นโรคร้ายที่น่าสะพึงกลัว ก่อให้เกิดความเจ็บปวดและทุกข์ทรมานแก่ผู้ป่วยอย่างมากกว่าจะสิ้นชีวิตในที่สุด
6. การจะทำงานสิ่งใดควรจะทำด้วยความตั้งใจจริงและจริงจังกับงานที่ได้รับมอบหมาย ความสำเร็จก็จะเกิด
7. ใจเราเป็นใหญ่ อะไรก็สำเร็จด้วยใจ เราจะดีจะเลวก็อยู่ที่ใจจะสั่งการ
8. มองดูท้องฟ้าขาวสลัวไปทั่วทิศ ดวงดาวมีน้อย ~~...~~ จันทรเจ้าเด่นดวงอยู่
กลางหาว บริสุทธีปราศจากกรรณสี ทรงรัศมีสีชมพูแกขอบปริมณฑล ถึง 2 ชั้น
งามประหลาดจนสุดที่จะหาคำที่บรรยายให้ถูกถ้วน
9. อินจ่าง มองดูศาลาอ้อยเค้า มองดูศาลาแห่งชีวิตจิตใจของแกอย่างหลอๆ ถ้ายังอยู่
ที่วัดมันจะไม่เป็นอย่างนี้ คงจะไม่ฟังมิดเบี้ยวโง่อย่างนี้
10. สินค้าที่ผลิตในเมืองไทย มีคุณภาพดกเทียบกับต่างประเทศ

ตอนที่ 2 **จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วบอกว่าข้อใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น (ข้อเท็จจริงให้บอกวิธีพิสูจน์ ข้อคิดเห็นให้บอกข้อเท็จจริงที่สนับสนุน)**

1. กระเทียมเป็นสมุนไพรชนิดหนึ่ง ซึ่งสามารถนำไปใช้บำบัดหรือรักษาโรคต่าง ๆ ได้
2. ทุกวันนี้เรือหางยาวเข้าไปมีบทบาทอยู่ ทุกหนทุกแห่ง คลองที่เคยสงบรวมเป็นตามชานกรุงเทพฯ ก็ยิ่งอลอ่วยเสียงเครื่องเรือจนจะหาที่สงบไม่ได้เลย
3. อากาศร้อนอบอ้าวอย่างนี้ ตอนบ่าย ๆ ฝนตกแน่
4. ใคร ๆ ก็อยากเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย มีก็คนที่ต้องการเป็นอาจารย์เพราะต้องการสอนหนังสือ ต้องการจะให้ความรู้แก่เด็กด้วยความจริงใจ
5. "เธออยู่ด้วยคนนั้นซิ ท่าทางเขาเป็นคนดีนะ"

กิจกรรมที่ 2

ตอนที่ 1 จงวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นหรือข้อความแสดงอารมณ์

1. การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการนำความเปลี่ยนแปลงทุกด้านให้เกิดแก่สังคมมนุษย์
2. ความจนไม่ใช่ของเลว ความจนเป็นเพียงโรคภัยชนิดหนึ่งที่รักษาให้หายได้
3. ผู้ป่วยที่เข้าหุคอาจได้รับยาเพียงช่วยบรรเทาอาการของโรค แต่ไม่ได้รักษาสาเหตุของโรคทำให้โรคไม่หายขาด เมื่อหยุดรับประทานยาโรคก็จะกลับเป็นขึ้นมาอีก
4. สิ่งที่ทำให้เราชอบพอรักใคร่สนิทสนมกันมากก็คือ งานที่เราต้องทำร่วมกันเสมอเท่านั้น
5. ต้นข้าวอ่อนที่เต็มหัวท้องทุ่งไผ่ยวบยาบพลั่วไปมาเมื่อลมอ่อน ๆ หักมา สองฝนยังค้างอยู่บนขมิ้นบัว แลดูเป็นประกายเหมือนกับเพชรเม็ดน้อย ๆ แดกหลังฝนทอดออกมาจากเมฆสีเทา ราวกับไม่เต็มใจจะกราดแสง แต่กระนั้นก็ยังบังเกิดแสงเรื่อย ๆ เหมือนท้องฟ้าเป็นหย่อม ๆ ตามส่วนท้อง ๆ ของท้องทุ่งและทิวไม้
6. อารมณ์ของชาวสื่อในสังคมไทยทุกวันนี้ เป็นอารมณ์ที่มีผลเหมือนโรคระบาดเป็นโรคระบาดทางความคิดและทางจิต ผู้ที่จะรอดพ้นจากโรคนี้ได้ก็คือ ผู้ที่สงบนิ่งและวิเคราะห์ทุกสิ่งทุกอย่างด้วยสติปัญญาของตนโดยมิยอมให้ผู้อื่นลากรุงไปไม่ว่าทางใด
7. โทรทัศน์เป็นเครื่องไฟฟ้าอย่างหนึ่งที่ผลิตในประเทศไทย คุณภาพไม่ด้อยกว่าต่างประเทศ ราคาขอมเยาแถมยังใช้ทนทาน
8. เหลวไหล เหลวใหญ่เสียแล้ว ชะอะไรเรื่องกล่าวเท็จขอให้พอกันที่นี้เจ้าเข้าใจว่าเราไม่รู้เรื่องชะอะไร ๆ อะไรของเจ้าหรือ ที่อายเด็กหัวคือแก้ตัวว่ายังไม่ได้อ่านหนังสือถึงเข้าไม่ได้เห็นเกวียนของเจ้าที่เตรียมบรรทุกของไว้เสร็จแล้ว ข้าก็ต้องรู้ว่าเจ้าโกหก
9. ใคร ๆ ที่เคยไปเที่ยววนอุทยานเขาใหญ่มาแล้ว ต่างชมกันเป็นเสียงเดียวว่าธรรมชาติที่นั่นสวยงามมาก

10. ความวิเวกเจียมสังค

มิใช่จะหยอหยาง

แท้จริงก็วิเศษ

ธารน้ำรินรีไหล

ไหลาัญหรือขุนเขา

หรือเกราะโศกเสมอไป

แนบเวทที่ทางไกล

คือ "ธารใจ" อันสุนทรีย์

ตอนที่ 2 จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วบอกว่าข้อใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น
(ข้อเท็จจริงให้บอกวิธีพิสูจน์ ข้อคิดเห็นให้บอกข้อเท็จจริงที่สนับสนุนด้วย)

1. สิ่งใดมีคุณยิ่ง สิ่งนั้นย่อมมีโทษมหันต์ เปรียบได้ดังไฟมีทั้งคุณและโทษ
2. ผู้คนทุกวันนี้มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความสมบูรณ์สุข (affluence) มากพอที่จะเปิดโอกาสให้ผู้อื่นศึกษาเพื่อรู้จักบ้านเมืองและเรื่องราวของเขาอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น
3. ชาตใดไร้รักสมัครสมาน จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล
แม้ชาติย่อยยับอันจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร
4. ถ้าหากโคเระนั่งขัดสมาธิเพชรอย่างขมขื่น ขนาดพญาคูในระหว่าง 6 นิ้ว จน 10 นิ้ว ด้วยยิ่งดี
5. ที่ชาวโลกเดือดร้อนวุ่นวายอยู่เวลานี้ เพราะมนุษย์คิดศีล 5 ไม่นำพาต่อศีล 5 พากันเหยียบย่ำทำลายศีล 5 ปล่อยให้โลภะ โทสะ โมหะ เข้ามารอบจำจิตใจจึงเดือดร้อนวุ่นวายเป็นนิตย์

เฉลย

กิจกรรมที่ 1

ตอนที่ 1

1. ข้อเท็จจริง	6. ข้อคิดเห็น
2. ข้อเท็จจริง	7. ข้อคิดเห็น
3. ข้อคิดเห็น	8. ข้อความแสดงอารมณ์
4. ข้อความแสดงอารมณ์	9. ข้อความแสดงอารมณ์
5. ข้อเท็จจริง	10. ข้อคิดเห็น

ตอนที่ 2

1. ข้อเท็จจริง	ตรวจสอบจากรายงานการวิจัย
2. ข้อเท็จจริง	จากสารสังเกต
3. ข้อคิดเห็น	เป็นการคาดคะเน ฝนอาจจะตกก็ได้ ไม่ตกก็ได้
4. ข้อคิดเห็น	พิสูจน์ไม่ได้
5. ข้อคิดเห็น	จากการสังเกต

เฉลย

กิจกรรมที่ 2

ตอนที่ 2

1. ข้อเท็จจริง	6. ข้อคิดเห็น
2. ข้อคิดเห็น	7. ข้อเท็จจริง
3. ข้อเท็จจริง	8. ข้อความแสดงอารมณ์
4. ข้อเท็จจริง	9. ข้อคิดเห็น
5. ข้อความแสดงอารมณ์	10. ข้อความแสดงอารมณ์

ตอนที่ 2

1. ข้อเท็จจริง	จากการทดลองเช่น การใช้พลังงานปรมาณู มีทั้งประโยชน์และโทษ
2. ข้อคิดเห็น	รู้ได้จากรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์หรือวารสารต่าง ๆ หรือจากการไปทัศนศึกษา
3. ข้อเท็จจริง	จากการสังเกตเหตุการณ์ในปัจจุบัน และจากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์
4. ข้อคิดเห็น	จากความรู้สึกนึกคิด
5. ข้อเท็จจริง	สังเกตจากข่าวการปล้นฆ่ากันในหนังสือพิมพ์รายวัน

การย่อความ

การย่อความ คือ การจับใจความสำคัญของงานเขียนชนิดต่าง ๆ ให้ กระชับรัดกุม โดยไม่เปลี่ยนแปลง ความหมายของเรื่องให้ผิดไปจากเดิม

การย่อความที่ดีนั้น ผู้ย่อจะต้องทราบกระบวนการคิดในการย่อความเสียก่อนและแบ่งกระบวนการคิดในการย่อความตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ต้องพิจารณาว่า เรื่องที่จะย่อ นั้นเป็นงานเขียนชนิดใด เช่น บทความ นิทาน นิยาย ปรากฏการณ์ บทความกรอง เป็นต้น

2. พยายามแยกแยะงานเขียนแต่ละตอนให้ได้ว่า เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือ ข้อความแสดงอารมณ์ ความรู้สึกมากกว่าอย่างอื่น

3. พยายามตีความให้ได้ว่า ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร ในการเขียนเรื่องนั้น ๆ เช่น เพื่อให้ความรู้ เพื่อโน้มน้าวให้คนคล้อยตาม หรือเพื่อยกย่องชมเชยผู้หนึ่งผู้ใด

4. พยายามจับใจความสำคัญและใจความสำคัญรอง ๆ ลงมาหรือพลความ โดยแยกใจความสำคัญออกจากพลความให้ได้นั่นเอง

4.1 ใจความสำคัญ คือ ข้อความที่สำคัญที่สุดในบทเขียนหรือบทความ ส่วนข้อความที่เหลือในบทเขียนหรือบทความจะสนับสนุนใจความสำคัญ

ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า อาจจะอยู่ในตอนต้นย่อหน้าอยู่ตอนท้ายย่อหน้า อยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า หรืออาจจะอยู่กลางย่อหน้า ก็ได้

4.2 พลความ หรือใจความสำคัญรองลงมาทำหน้าที่ขยายใจความสำคัญให้ชัดเจน พลความมีความสำคัญน้อยกว่าใจความสำคัญแต่ก็ออกได้โดยเนื้อความในบทเขียน หรือบทความ ไม่เปลี่ยนแปลง

หลักเกณฑ์การย่อความ

การย่อความทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. อ่านเรื่องอย่างละเอียดเสียก่อนไม่น้อยกว่า 2 เที่ยว และจับใจความให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

การจับใจความ คือ การหาสาระสำคัญที่สุดของข้อความ ในแต่ละย่อหน้าแต่ละตอน ต้องจับใจความสำคัญให้ได้ และสามารถปรับปรุงประโยคใจความสำคัญให้ได้ความรัดกุม

2. ต้องพยายามทำความเข้าใจศัพท์ ส่วนวน โวหารหรือกลุ่มคำ

3. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็นร้อยกรองต้องถอดความเป็นร้อยแก้วเสียก่อน แล้วย่อเป็นร้อยแก้ว

4. แยกข้อความเป็นตอน ๆ และจับใจความสำคัญของแต่ละตอนให้ได้

5. นำใจความสำคัญเหล่านั้นมาเรียบเรียงใหม่เพื่อความติดต่อสัมพันธ์กันตามลำดับ

5.1 ไม่ใช่จำนวนของต้นเรื่องเดิม

5.2 ใช้จำนวนภาษาธรรมดา แต่ถ้าคำเดิมเป็นราชาศัพท์ตามชั้นบุคคล ให้คงราชาศัพท์นั้น ๆ ไว้

5.3 ตัดพลาความที่ไม่สำคัญออก เลือกเอาแต่สำคัญ ๆ เท่านั้น

5.4 ห้ามใจเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น อัญประกาศ สัญประกาศ ฯลฯ

5.5 ห้ามใช้คำสรรพนาม บุรุษที่ 1 หรือ 2 ให้ใช้คำสรรพนาม บุรุษที่ 3

เพราะผู้ย่อเป็นผู้เก็บใจความจากเรื่องเดิมมาเรียงเรียงใหม่

5.6 ย่อแล้วให้มีความยาวเพียงหนึ่งในสามหรือเหลือเพียงครึ่งหนึ่งของต้น

เรื่องเดิม

6. เรื่องที่ย่อถ้าไม่บอกชื่อเรื่อง ผู้ย่อต้องตั้งชื่อเรื่องเอง หลักการตั้งชื่อเรื่องมีดังนี้

6.1 อ่านใจความให้เข้าใจ จับใจความสำคัญให้ได้

6.2 ใช้ใจความสำคัญเป็นชื่อเรื่อง

6.3 ชื่อเรื่องต้องกระชับรัดกุม และคลุมใจความสำคัญทั้งหมด

7. เมื่อย่อเสร็จแล้วให้อ่านพบทวนดูว่า เรื่องที่ย่อนั้นมีใจความต่อเนื่องกันตามลำดับหรือไม่ ถ้ายังมีส่วนบกพร่องก็ให้เขียนใหม่

เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ ๑

หลักการเขียนคำนำ

๑. ย่อเรื่อง เรียงความ นิทาน นิยาย ตำนาน ประวัติ ฯลฯ ต้องบอกประเภท
ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่องเท่าที่จะรู้ได้ ถ้าเคิมไม่ได้ทั้งชื่อเรื่องต้องตั้งชื่อเรื่องด้วย
เช่น

ตำนานเรื่อง.....ของ.....จาก.....
ความว่า

.....
.....

๒. เรื่องที่ย่อเป็น ประกาศ แถลงการณ์ คำสั่ง ระเบียบ ฯลฯ ต้องบอกประเภท
ของเรื่อง ชื่อเรื่อง ผู้รับ วันเดือนปี ที่ออกเท่าที่จะรู้ได้ เช่น

ประกาศของ.....แก่.....ลงวันที่.....
ความว่า

.....
.....

๓. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็น คำปราศรัยสุนทรพจน์ พระราชดำรัส ฯลฯ ต้องบอกประเภท
เจ้าของเรื่อง ผู้ฟัง โอกาสที่กล่าว สถานที่ที่กล่าว วันเวลาที่กล่าวเท่าที่รู้ เช่น

คำปราศรัยของ.....แก่.....ในโอกาส.....
ณ ที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ความว่า

.....
.....

๔. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็น ปาฐกถา คำบรรยาย คำสอน บทความ ฯลฯ ต้องบอกประเภท
ชื่อเรื่อง เจ้าของเรื่อง ผู้ฟัง สถานที่ และเวลาที่แสดงเท่าที่รู้

คำบรรยายเรื่อง.....ของ.....แก่.....
ที่.....วันที่.....เวลา.....ความว่า

.....
.....

5. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็น เทศนา โอวาท พระบรมราโชวาท ฯลฯ ต้องบอกประเภท
เจ้าของเรื่อง ผู้ฟัง โอกาสที่แสดง สถานที่ที่แสดง วันเดือนปีที่แสดงเท่าที่รู้

พระบรมราโชวาทของ.....แก่.....
เนื่องใน.....ที่.....วันที่.....ความว่า
.....
.....

6. ถ้าเรื่องที่จะย่อเป็น คำประพันธ์ ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง เจ้าของเรื่อง
ที่มาของเรื่อง แล้วย่อใจความสำคัญเป็นร้อยแล้ว

คำประพันธ์.....เรื่อง.....ของ.....
จาก.....ความว่า
.....
.....

ตัวอย่าง การจับใจความสำคัญและผลความ

1. หลักใหญ่ในลัทธิศาสนาของอิสลามนั้น คือ ความเสมอภาคบุคคลจะเป็นเสรีชน
หรือเป็นทาสก็ตามที่ ถ้านับถือพระอัลล่าแล้วก็ เป็นบุคคลที่เสมอกันในสายพระเนตรของ
พระอัลล่า พระมหะหมัดไม่ต้องการให้มีพระในศาสนาเหมือนศาสนาอื่น ๆ โดยถือว่า
อิสลามิกชนทุกคนเป็นพระอยู่ในตัวเอง สามารถจะล้างบาปของตนได้เอง ด้วยการคุกเข่า
ลงสวดมนต์ และรับแสงสว่างจากพระอัลล่าเข้ามาในดวงจิตไม่จำเป็นต้องให้พระล้างบาป
ให้เห มีोनคริสต์ศาสนา

2. ความกรุณาเป็นคุณธรรมอันสำคัญที่สุด การให้ทานนั้น ศาสนาอิสลามไม่ถือว่าเป็น
เรื่องสุดแต่ศรัทธาของแต่ละคน แต่ถือเป็นหน้าที่ทางศาสนาว่า จะต้องบริจาคทานที่เกียวก
ผู้มีที่ดินใหญ่กว้างจะต้องแบ่งให้คนไม่มีที่อยู่ และพระอัลล่าจะประทานรางวัลตอบแทนให้

3. ผลอันสูงสุดของศาสนาอิสลามอยู่ที่สวรรค์ สวรรค์อิสลาม เป็นอุทยานงามมาก
เหวคาทุกองค์นั่งบนบัลลังก์ทอง อยากกินลูกไม้หรือเนื้อมน หรืออะไร ก็มีให้กินโดยไม่ยาก

ลำบาก ผู้ที่ได้ทำความดีไว้มาก ก็มีโอกาสดำเนินเข้าเฝ้าพระอำนาจทุกเข้าเป็น ทุกคนทำบุญ เพื่อปรารถนาไปสวรรค์และเพราะเหตุที่ปรารถนากันมาก คนทำบุญก็มีมากจึงต้องอธิษฐาน ขอร้องที่บนสวรรค์ไว้ เพื่อให้เป็นการแน่นอนว่าเมื่อตัวขึ้นไป ก็จะได้มีที่อยู่ หญิงชรารูปร่าง น่าเกลียดคนหนึ่งเข้ามาหาพระมเหสมัคคุลขอให้พระมเหสมัคช่วยขอร้องที่บนสวรรค์ไว้ให้ เพราะตัวได้ทำบุญไว้มาก พระมเหสมัคก็รับสั่งตอบว่า "รูปร่างหน้าตาน่าเกลียดอย่างของเจ้า นี้ จะไม่ได้เข้าประตูสวรรค์เลยเป็นอันขาด" หญิงนั้นเสียใจร้องไห้ขึ้นมาทันที พระมเหสมัค จึงรับสั่งต่อไปว่า "พอถึงประตูสวรรค์รูปร่างของเจ้าจะกลับกลายเป็นเทพอัปสรสวยงามแล้วก็ เข้าประตูไปได้"

(ตัดตอนจากเรื่อง หลักสี่ศาสนาอิสลาม ศาสนาสากล เล่ม 5 หลวงวิจิตรวาทการ)

ย่อหน้าที่ 1

ใจความสำคัญ คือ หลักใหญ่ในลัทธิศาสนาอิสลาม คือ ความเสมอภาค

ผลความ คือ บุคคลจะเป็นเสรีหรือเป็นทาสก็ตามที่ ถ้านับถือพระอำนาจแล้ว ก็เป็นบุคคลที่เสมอกันในสายพระเนตรของพระอำนาจ

ย่อหน้าที่ 2

ใจความสำคัญคือ ความกรุณาเป็นคุณธรรมอันสำคัญที่สุด

ผลความคือ การให้ทานนั้นทางศาสนาอิสลามถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนจะต้องปฏิบัติ

ย่อหน้าที่ 3

ใจความสำคัญคือ ผลอันสูงสุดของศาสนาอิสลามอยู่ที่สวรรค์

ผลความคือ สวรรค์อิสลามเป็นอุทยานงามมากเทวทูตองค์หนึ่งบนบัลลังก์ทอง อร่ามกินลูกไม้หรือเนื้อมนุษย์ หรืออะไร ก็มีให้กินโดยไม่ยากลำบาก ผู้ทำความดีไว้มาก ก็มี โอกาสได้เข้าเฝ้าพระอำนาจทุกเข้าเป็น

ตัวอย่างการย่อความ

บทความเรื่อง หลักศัทธิศาสนาอิสลาม ศาสนาสากต เล่ม 5 ของ
หลวงวิจิตรวาทการ ความว่า

หลักใหญ่ในลัทธิศาสนาอิสลาม คือ ความเสมอภาค ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐีหรือทาส
ถ้าได้นับถือพระอัลเลาะห์แล้ว ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความเสมอภาคกันในสายพระเนตรของ
พระองค์ ศาสนาอิสลามถือว่าความกรุณาเป็นคุณธรรมที่สำคัญมาก นั่นคือ การบริจาคทาน
ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของอิสลามิกชนทุกคนจะต้องยึดถือปฏิบัติและผลอันสูงสุดของศาสนาอิสลาม
คือสวรรค์ เพราะสวรรค์ของอิสลามเป็นอุทยานที่งดงามมาก ที่นั้นมีบัลลังก์ทองมีอาหารทิพย์
และผู้ที่ทำความดีไว้มาก ๆ เท่านั้นจะได้เฝ้าพระอัลเลาะห์เจ้าทุกเข้าเย็น ทุกคนจึงปรารถนา
ที่จะทำบุญเพื่อไปสวรรค์

นิทานที่ 1

เรื่องพระพุทธรูปประหลาด

เมื่อฉันเป็นเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ขึ้นไปตรวจราชการมณฑลพายัพ ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2441 เวลานั้นยังไม่ได้ทำรถไฟสายเหนือ ต้องไปทางเรือแต่กรุงเทพฯ จนถึงเมืองอุตรดิตถ์ แล้วฉันขึ้นเดินทางบกไปเมืองแพร่เมืองน่าน เมืองนครลำปางลำพูน เดินทางเกือบเดือนหนึ่งจึงถึงเมืองเชียงใหม่ ขากลับลงเรือล่องลำแม่น้ำฝางค์แต่เมืองเชียงใหม่ ลงมาทางเมืองตาก เมืองกำแพงเพชรมาร่วมทางเข้าไปที่ปากน้ำโพเมืองนครสวรรค์ แต่นั่นก็กลับตามทางเดิม จนถึงกรุงเทพฯ

ฉันเคยได้ยินว่าทางเมืองเหนือ ทั้งในมณฑลพิษณุโลกอันเคยเป็นเมืองพระร่วง และมณฑลพายัพ อันเป็นแหล่งช้างเผือกแสน มีพระพุทธรูปโบราณอย่างงาม ๆ มากกว่าทางอื่น คนหาพระพุทธรูปมักเที่ยวเสาะหาทางนั้น บ้างก็กันว่าเคยพบพระพุทธรูปนั่งขัดสมาธิเพชร จึงจะดี ถ้าหาได้พระขัดสมาธิเพชรอย่างยอม ขนาดหน้าตักในระหว่าง 6 นิ้ว จนถึง 10 นิ้ว คุ้มยิ่งดีขึ้น แต่ฉันขึ้นไปครั้งนั้น ตั้งใจจะไปเสาะหาพระพุทธรูปที่ลักษณะงามเป็นสำคัญไม่เลือกว่า จะต้องเป็นพระนั่งขัดสมาธิเพชร หรือขัดสมาธิราบ ประการใดจะใคร่ได้พระขนาดเขื่อง หน้าตักราวศอกเศษเพราะเห็นว่าขนาดนั้นมีมือช่างทำได้อ่างมากกว่าพระขนาดเล็กเช่นเขาหากัน

เมื่อขึ้นไปถึงเมืองอุตรดิตถ์ วันหนึ่งฉันไปเที่ยวที่เมืองทุ่งยั้ง และคุรุวิมหาราชกุ อันเป็นวัดโบราณแต่ครั้งสมัยกรุงสุโขทัย และพระเจ้าบรมโกศครั้งกรุงศรีอยุธยาไค้ทรงปฏิสังขรณ์ มีพระสถูปมหาธาตุกับพระวิหารหลวง เป็นสิ่งสำคัญอยู่ในวัด พระมหาธาตุองค์เดิมนั้นมีผู้สร้างใหม่แปลงรูปเสียแล้ว แต่วิหารหลวงยังคงอยู่อย่างทีพระเจ้าบรมโกศทรงปฏิสังขรณ์ ในวิหารหลวงนั้น มีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ ขนาดหน้าตักสัก 8 ศอก ตั้งเป็นประธาน เมื่อฉันเข้าไปบูชาเห็นมีพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งวางนอนอยู่ในพระหัตถ์พระประธาน แปลกตาจึงถามพวกกรมการว่า เหตุไฉนจึงเอาพระพุทธรูปไปวางทิ้งไว้ในพระหัตถ์พระประธานเช่นนั้น เขาเล่าให้ฟังว่า พระพุทธรูปองค์เล็กนั้น เดิมอยู่ที่วัดอื่น ดูเหมือนชื่อว้าวักวังหมหรือวักอะไรฉันจำไม่ได้แน่ แต่เป็นพระมีปาฏิหาริย์อย่างแปลกประหลาด คล้ายกับมีพญามารมากอดอมจมอยู่เสมอ ถ้าใคร

ไปถวายเครื่องสักการบูชาเมื่อใด ในไม่ช้าก็มักเกิดเหตุวิวาททะเลาะกันในตำบลนั้น
จนคนครั่นคร้าม ไม่มีใครกล้าไปบูชา แต่พวกเด็กลูกศิษย์วัดที่เป็นคนคะนองเห็นสนุก
พอรู้ว่าจะมีการประชุมชนที่วัดนั้น เช่นบวชนาคเป็นต้น ลอบเอาเครื่องสักการะเซ่นหมากเมี่ยง
ไปถวายพระพุทธรูปองค์นั้น ก็มักเกิดวิวาททะเลาะกันเนื่อง ๆ อยู่มาคืนหนึ่งพระพุทธรูป
องค์นั้นหายไป ต่อมาภายหลังเห็นมานอนอยู่ในพระหัตถ์พระประธานในวิหารหลวงวัดทุ่งยัง
ไม่รู้ว่าใครเป็นผู้เอามา แต่พวกชาวบ้านก็ไม่มีใครสมัครจะรับเอากลับไปไว้ในที่วัดเดิม
จึงทิ้งอยู่อย่างนั้น จนได้หนึ่งเล่าเห็นชนกลั่นหัวเราะไม่ได้ สั่งให้เขายกพระองค์นั้นลงมาตั้ง
คู่ที่ฐานชุกชีตรงหน้าพระประธาน พอเห็นชุกชีชอบ ค่ายเป็นพระปางมารวิชัย ฝีมือแบบสุโขทัย
ทำงานและไคขนาดที่ฉันหาด้วย จึงว่าแก่พวกกรรมการเมืองทุ่งยังว่า เมื่อไม่มีใครสมัคร
จะรับพระพุทธรูปองค์นั้นไปแล้ว ฉันจะขอรับเอาลงมากองเทพ ฯ เขาก็ยอมอนุญาตด้วยยินดี
และดูเหมือนประมาทใจ ที่ฉันไม่เชื่อคำของเขาด้วย ฉันจึงชุบเทียนบูชา แล้วสั่งให้เชิญ
พระพุทธรูปองค์นั้นลงมายังที่ท่าเนียบจอกเรือในวันนั้น พอค่ำถึงเวลาอาหาร พวกข้าราชการ
ที่ไปควมมากินพร้อมกันตามเคย แต่วันนั้นสังเกตเห็นว่า เขาหัวเราะตอกระซิกกันแปลกกว่าปกติ
ฉันถามว่ามีเรื่องอะไรขบขันหรือ เขาบอกว่า เมื่อฉันไปวัดมหาธาตุฝึพายไปเกิดวิวาทชกกันขึ้น
ที่นั่นคนหนึ่ง ฉันก็รู้เท่าว่า เขาพากันลงความเห็นว่า เป็นเพราะฉันไปถวายเครื่องสักการบูชา
พระพุทธรูปองค์นั้น โดยไม่เชื่อคำพวกกรรมการ แต่ฉันกลับเห็นชนที่เผลอเกิดเหตุเข้าเรื่อง
ไม่เห็นเป็นอัศจรรย์อันใด ก็สั่งให้เชิญพระพุทธรูปองค์นั้น ลงเรือที่ขึ้นไปส่งกลับลงมากองเทพ ฯ

ภาคผนวก ข.

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบถามวัดทัศนคติทางการเรียน

แบบทดสอบวิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 ความเข้าใจการฟัง จำนวน 5 ข้อ
 ตอนที่ 2 ความเข้าใจการอ่าน การอ่านคำ ความหมายของคำ การใช้
 ภาษา จำนวน 45 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 6-50
2. วิธีทำแบบทดสอบตอนที่ 1 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความจากการอ่านของครู
 เพียง 1 จบ แล้วตอบคำถามที่ครูตั้งจากเรื่องที่อ่าน
3. วิธีทำแบบทดสอบตอนที่ 2 แบบทดสอบตอนนี้เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ
 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกที่สุดหรือเหมาะสมที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากข้อ ก
 ข ค ง หรือ จ โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่างตรงกับตัวอักษรนั้น ๆ ในกระดาษ
 คำตอบ
4. นักเรียนต้องเลือกตอบข้อคะแนนคำตอบเดียวเท่านั้น ถ้าต้องการเปลี่ยน
 คำตอบ ก็ให้ขีดเครื่องหมาย ✕ ทับรอยขีดเดิมเสียก่อนแล้วจึงไปขีดคำตอบใหม่
5. ห้ามขีดเขียนเครื่องหมายหรือข้อความใด ๆ ลงในแบบสอบถามฉบับนี้

แบบทดสอบวิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตอนที่ 1 ความเข้าใจการฟัง

คำชี้แจง จงฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 1-5

"ความนิยมไทยหรือชาตินิยมถือเป็นอุดมการณ์ของชาติอย่างหนึ่ง เพราะเป็นความคิดหรือความเชื่อที่จะช่วยผูกพันคนในชาติเข้าด้วยกัน จะช่วยพัฒนาประชาชนและประเทศชาติให้มีความสงบสุขและเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าแต่ก็ต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมถูกต้อง ไม่เป็นการคลั่งชาติของตนแต่ชาติเดียว

1. ข้อนี้ความกล่าวในทำนองใด

- ก. เชิญชวนให้ปฏิบัติ ข. แนะนำข้อปฏิบัติ
- ค. แสดงความคิดเห็น ง. ชี้แจงข้อเท็จจริง
- จ. ระบายความรู้สึก

2. ความนิยมไทยหมายความว่าอย่างไร

- ก. การส่งเสริมสินค้าไทย
- ข. การดำเนินชีวิตแบบไทย ๆ
- ค. ความภาคภูมิใจในชาติไทย
- ง. การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย
- จ. ถูกทุกข้อ

3. ประเทศใดที่มีความนิยมในชาติของตนจน

กลายเป็นความคลั่งชาติ

- ก. จีน
- ข. ญี่ปุ่น
- ค. เกาหลี
- ง. จีนและญี่ปุ่น
- จ. จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี

4. ถ้าคนไทยทุกคนนิยมไทย ผลที่ตามมา

อย่างเห็นได้ชัดคือข้อใด

- ก. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ
- ข. ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ
- ค. ความมั่นคงทางการเมือง
- ง. ความเป็นไทยแก่ตนเอง
- จ. ความเป็นอิสระเสรี

5. เมื่อนักเรียนได้ฟังข้อความนี้แล้ว ในฐานะที่เป็นนักเรียน นักเรียนคิดว่าควรปฏิบัติอย่างไร เพื่อแสดงถึงความนิยมไทย

- ก. ใช้สินค้าไทย
- ข. ฟังเพลงไทย
- ค. กินอาหารไทย
- ง. แต่งกายชุดประจำชาติ
- จ. ทุกภาษาไทยถูกต้องชัดเจน

ตอนที่ 2

6. ข้อใดไม่อ่านออกเสียงเรียงพยางค์

- ก. สมรรถภาพ ข. สรรพคุณ
- ค. ชนิกม ง. คณบดี
- จ. ครหา

7. ข้อใดอ่านแบบอักษรนำ

- ก. ปริศร ข. ปริมาตร
- ค. ปราศิก ง. ปราชัย
- จ. ปราปรา

8. ข้อใดอ่านอย่าง คำสมาส

- ก. กลอุบาย ข. อุทยาน
- ค. ลักเพศ ง. อุบัติเหตุ
- จ. กัลมก

9. ข้อใดเป็นคำสมาสที่เกิดจากการสร้างแบบสนธิทุกคำ

- ก. กิจกรรม นิราศร สมานาน
- ข. ผลิตินสงส์ วิทยาธิย วิรชน
- ค. มหกรรม สุนทรพจน์ รัฐมนตรี
- ง. จุฬาลงกรณ์ บดินทร์ มโหฬาร
- จ. รามาวตาร นรสิงห์ วชิรนิยาม

10. ข้อใดแยกคำศัพท์ผิด

- ก. วิเลปนารมณ = วิเลปน อารมณ
- ข. สุขากิมณท์ = สุข อิมณท์
- ค. กามาพจร = กามา อวจร
- ง. เสวกการ = เสวก อากร
- จ. ทิฆัมพร = ทิฆ อัมพร

11. อ่านนักเรียนจะเล่าเรื่องการไปทัศนศึกษาที่ภูหลวงให้เพื่อน ๆ ฟังนักเรียนควรปฏิบัติอย่างไรเป็นประการแรก

- ก. ระบุวัน เวลา สถานที่ ที่ไปทัศนศึกษา
- ข. บอกผลที่ได้รับจากการไปทัศนศึกษา
- ค. เล่าเหตุการณ์ที่ประทับใจบนภูหลวง
- ง. บอกเส้นทางที่ใช้ในการเดินทาง
- จ. กล่าวถึงเหตุผลความเป็นมาของการไปทัศนศึกษา

12. ข้อใดควรเป็นขั้นตอนเริ่มต้นของกระบวนการคิดในการย่อความ

- ก. จับใจความสำคัญ
- ข. วิเคราะห์ชนิดของงานเขียน
- ค. ศึกษาจุดประสงค์ของผู้เขียน
- ง. แยกแยะผลความออกจากใจความสำคัญ
- จ. แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และอารมณ์ออกจากกัน

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม
ข้อ 13

"โดยที่ ที่ดินเป็นทรัพย์สินอันมีค่าและมีประโยชน์ แก่มนุษย์เป็นอย่างมาก เช่น ไม้ปลูกสร้างที่อยู่อาศัย ไม้ใช้ในการเพาะปลูกหรือใช้เป็นหลักประกัน นอกจากนี้แล้วที่ดินยังเป็นเครื่องแสดงออกถึงฐานะความเป็นอยู่ของแต่ละคน ผู้คนจึงพยายามไถ่หาเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินเป็นของตนเองไม่ว่าจะต้องทำงานด้วยความยากลำบากเพียงใดก็ตาม ที่ดินจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์"

13. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความข้างบนนี้

- ก. มนุษย์ทำงานทุกอย่างเพื่อที่ดิน
- ข. ที่ดินมีความสำคัญต่อมนุษย์มาก
- ค. ที่ดินเป็นเครื่องแสดงฐานะของบุคคล
- ง. มนุษย์พยายามจะมีที่ดินเป็นของตนเอง
- จ. ที่ดินเป็นสมบัติที่มีค่าและมีประโยชน์แก่มนุษย์

14. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

- ก. ถ้ารับประทานยาขณะท้องว่างอาจเป็นเหตุใดกระเพาะทะลุได้
- ข. ยานี้ถ้าใช้ไม่ครบทั้งขนาดและเวลาจะเป็นบ่อเกิดของโรคคือยาได้
- ค. ยาประเภทนี้เกือบทั้งหมดไปจากร้านค้ายาซึ่งเจ้าหน้าที่ควรสอดส่องอย่างใกล้ชิด

ง. ยาแก้ปวดลดไข้เป็นยาปฏิชีวนะจำพวกคลอแรมฟินิคอล เทรทาไซคลิน เพนนิซิลิน

จ. ผลการวิจัยของภาคกลางพบว่าชาวชนบทซื้อยาแก้ปวด ลดไข้รับประทานเองร้อยละ 57

15. ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดเห็น

- ก. ผดุงเมื่อวันจันทร์และวันอังคาร วันนี้วันพุธก็กำลังตกอีกครึ่งนี้คงหยุด
- ข. สัตว์เศรษฐกิจมันเกิดมากิน ๆ นอก แล้วก็ตาย สัตว์บางอย่างมีหนัง เขากระดุก เป็นประโยชน์
- ค. ความล้มเหลวไม่ใช่ความพ่ายแพ้แต่หากเป็นบทเรียนอันยิ่งใหญ่ที่จะก้าวไปสู่ชัยชนะต่อไปในภายภาคหน้า
- ง. เลื้อยสากลเป็นเสื้อของต่างประเทศ ไม่เหมาะกับสภาวะอากาศของประเทศไทยเป็นการสิ้นเปลืองและแบ่งชนชั้น
- จ. ภาพนั้น จับตา จับใจ จนถึงทุกวันนี้เห็นแม่รักลูก เห็นลูกที่รักแม่ ช่วยแม่ทุกอย่างที่ตนทำได้เห็นว่าเป็น "ความดีที่น่าสรรเสริญ"

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม
ข้อ 16-18

"การขาดแคลนเชื้อเพลิงแข็งในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น การต้มใบยาสูบ การหล่อหลอมโลหะ การผลิตวัสดุก่อสร้าง ตลอดจนการประกอบอาหารตามบ้านเรือน เป็นต้น มีมากขึ้นทุกที ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมต่าง ๆ ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น แต่ไม่ทำฟืนและถ่านมีปริมาณลดน้อยลง เพราะป่าไม้ถูกทำลาย โดยมิได้มีการปลูกใหม่ให้เพียงพอ ในขณะที่พวกกับประเทศผู้ส่งน้ำมันออกได้พากันขึ้นราคาน้ำมัน จึงทำให้ราคาของเชื้อเพลิงสูงขึ้นมาก เป็นเหตุให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำลง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย(วท.) ได้มองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้ดำเนินโครงการวิจัยเรื่อง "การผลิตเชื้อเพลิงแข็งจากวัสดุเหลือใช้" เพื่อใช้แทนฟืนและผลิตถ่านสำหรับเป็นเชื้อเพลิงในอุตสาหกรรมต่าง ๆ และใช้การหุงต้ม"

16. ป่าไม้ในประเทศไทยถูกทำลายโดยวิธีใดมากที่สุด

- ก. ถูกตัดทำเชื้อเพลิง
- ข. ถูกตัดเพื่อทำเชือกกันน้ำ
- ค. ถูกตัดเพื่อปลูกสร้างบ้านเรือน
- ง. เกิดไฟไหม้ป่าเพราะแห้งแล้ง
- จ. ถูกตัดและเผาเพื่อทำไร่เลื่อนลอย

17. สาเหตุสำคัญของบทความนี้คือข้อใด

- ก. การขาดแคลนเชื้อเพลิงแข็ง
- ข. การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- ค. ผลกระทบจากการขึ้นราคาน้ำมัน
- ง. การผลิตเชื้อเพลิงแข็งจากวัสดุเหลือใช้
- จ. ปัญหาการขาดแคลนเชื้อเพลิงแข็งและหนทางแก้ไข

18. บทความนี้ประกอบด้วยเนื้อหอะไรบ้าง

- ก. ข้อคิดเห็น ข. ข้อเท็จจริง
- ค. ข้อความแสดงอารมณ์
- ง. ข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง
- จ. ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและข้อความแสดงอารมณ์

19. ถ้านักเรียนต้องการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายเรื่องปัญหาขยะเสพคิให้โทษนักเรียนควรใช้คำขึ้นต้นจดหมายอย่างไร

- ก. เรียน ท่านผู้อ่านรายการศูนย์ปราบปรามยาเสพคิให้โทษ
- ข. กราบเรียน ท่านผู้อ่านรายการศูนย์ปราบปรามยาเสพคิให้โทษที่เคารพ
- ค. เรียน ท่านผู้อ่านรายการศูนย์ปราบปรามยาเสพคิให้โทษที่เคารพ
- ง. เรียน ท่านผู้อ่านรายการศูนย์ปราบปรามยาเสพคิให้โทษที่เคารพอย่างสูง
- จ. กราบเรียน ท่านผู้อ่านรายการศูนย์ปราบปรามยาเสพคิให้โทษที่เคารพอย่างสูง

20. ประโยคแรกที่มีผู้ให้สิทธิ์ ควรพูดกับผู้รับ
โทรศัพท์คือข้อใด
- ก. สวัสดีค่ะ(ครับ)นี่ที่ไหนคะ(ครับ)
 - ข. สวัสดีค่ะ(ครับ)นี่เบอร์อะไรคะ(ครับ)
 - ค. ฮัลโล่ คุณลาวันนี้อยู่ไหนคะ(ครับ)
ขอพูดสายด้วยค่ะ(ครับ)
 - ง. ฮัลโล่ สวัสดีค่ะ(ครับ)ขอเรียนสาย
ท่านหัวหน้ากองบรรณาธิการด้วยค่ะ(ครับ)
 - จ. สวัสดีค่ะ(ครับ)คินัน(กระผม)วิจิตร
รักเรียน ขอพูดกับคุณอวรณ์ค่ะ(ครับ)
21. การส่งข้อความทางโทรเลขเพื่อแจ้งข่าว
การเสียชีวิตของญาติไปยังญาติผู้อื่น ควร
ใช้ข้อความอย่างไร
- ก. ดุงแกวกำลังเจ็บหนัก หมอรักษา
อย่างใกล้ชิด
 - ข. ดุงแกวเจ็บหนักเตรียมทำใจให้หนักแน่น
 - ค. ดุงแกวกำลังเจ็บหนักไม่ต้องเป็นห่วง
 - ง. ดุงแกวเจ็บหนักอาการน่าวิตกมาก
 - จ. ดุงแกวเจ็บหนักขณะนี้สบายไปแล้ว

22. "คุณครูครับอย่าให้ผมออกไปพูดเลยครับ
ผมรู้สึกปวดเหลือเกินครับ" ผู้พูดใช้
ภาษาในการสื่อสารเหมาะสมหรือไม่
เพราะเหตุใด
- ก. ไม่เหมาะสมเพราะใช้คำพูดไม่
เหมาะสมกับบุคคล
 - ข. ไม่เหมาะสมเพราะใช้คำพูดไม่
สุภาพ
 - ค. เหมาะสมเพราะใช้ภาษาถูกต้อง
ตามหลักภาษา
 - ง. เหมาะสมเพราะใช้คำพูดตรง
ประเด็น
 - จ. ไม่เหมาะสมเพราะมีใจความ
กำกวม
23. ข้อใดเรียงลำดับข้อความได้ถูกต้อง
เหมาะสม
- ก. โรคร้ายชนิดหนึ่งที่รักษาให้หายได้
คือความจน
 - ข. ความจนคือโรคร้ายชนิดหนึ่งซึ่ง
รักษาหายได้
 - ค. ความจนเป็นเพียงโรคร้ายชนิด
หนึ่งที่รักษาให้หายได้
 - ง. ความจนนั้นรักษาให้หายได้เพราะ
เป็นโรคร้ายชนิดหนึ่ง
 - จ. ความจนนั้นรักษาให้หายได้เพราะ
เป็นเพียงโรคร้ายชนิดหนึ่ง

24. ข้อใดเป็นคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี

ก. เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง

นักบินเหินไปทิ้งหมู่

ข. ธรรมชาติคือคุณากร ส่วนของธรรมชาติ

ถูกควงประทีปชีวีชาว

ค. เครื่องวันพุทธศกศัควัยสี่แสดงกับเหลือ

แปดปนประคับสลับสี่

ง. พุทเสร็จแล้วเล็งแลมอง เห็นสยดสยอง

อธรรมก็บังยินดี

จ. จำจึกหักค้วยปัญญา รอก่อนผอนหา

ชญาทำลายมุลความ

25. "ศึกใหญ่ใครจะพยายาม.....กำลังก็หนัก

นักหนา" ควรเติมข้อความในข้อใดใส่ลง

ในช่องว่าง

ก. ทรงจินตนาการ ข. รบเร้าเอาตาม

ค. ใช้เหตุแห่งหานี้ ง. ญในไฟพิศาล

จ. คุณพลกษสสาร

พระครูวัดคลอง

26. ผู้เขียนเรื่องพระครูวัดคลองมีจุดประสงค์ใน

การเขียนเรื่องนี้อย่างไร

ก. ต้องการเล่าเรื่องที่ไต่พบเห็นให้ฟัง

ข. ให้ผู้อ่านทราบตำนานการปิดทองคนเป็นๆ

ค. ให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ง. ให้ผู้อ่านเห็นตัวอย่างอันดีของผู้นำในสังคม

จ. ให้ผู้อ่านรู้เรื่องอันเป็นเกร็ดพงศาวดารที่

น่าสนใจของไทย

27. "ข้าอยู่ในวัดนี้มาตั้งแต่ยังเป็นเด็กจนอายุ

ปานนี้แล้ว ทั้งยังเป็นสมภารเจ้าอาวาส

อยู่ควย จะทิ้งวัดไปเสียอย่างไรได้ พวก

สูงจะหนักหนักเกิดแต่ข้าไม่ไปละจะต้องตาย

ก็ตายอยู่ในวัด อย่าเป็นห่วงข้าเลย"

คำพูดดังกล่าวนี้แสดงว่าผู้พูดเป็นบุคคลอย่าง

ก. กล้าหาญกล้า

ข. กล้าหาญอดทน

ค. เข้มแข็งเด็ดเดี่ยว

ง. หมกอาลัยในชีวิต

จ. รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบสูง

28. การที่ชาวบ้านฉลองสามารถขับไล่พวกก่อการ

จลาจลออกไปจากหมู่บ้านได้นั้นสอดคล้องกับ

สำนวนในข้อใดเด่นชัดที่สุด

ก. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ข. สู้เหมือนสุนัขจวนตรอก

ค. รวมกันเราอยู่แยกกันเราตาย

ง. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น

จ. เมื่อใดภัยพาลมาราญรอน คุณสกลไว้ก่อน

จึงสู้ภัย

29. "ท่านก็ต้องยอมจึงเอาน้ำมาชุบขาลแล้วป็นออก

ไปให้ปิดทองคำเปลวที่หน้าแข้งแต่ให้ปิด

แผ่นเล็ก ๆ แผ่นหนึ่งพอเป็นกิริยาบุญ" คำ

กิริยาบุญ ในข้อความข้างบนนี้หมายความว่า

อย่างไร

ก. ปิดพอเป็นพิธี

ข. ปิดเพื่อให้เกิดบุญ

ค. ปิดเพื่อให้เกิดความศกศัสนี

ง. ปิดตามอภิปาติกรรมของผู้ต้องการบุญ

จ. ปิดตามความต้องการของผู้ยากไร้บุญ

30. คุณสมบัติของพระครูวัดคลองขี้ไคที่ก่อให้เกิดผลดีในการปราบปรามกรรมกรจีนกบฏอย่างเด่นชัด

- ก. ความทรหดอดทน
- ข. ความเมตตากรุณา
- ค. ความปรีชาฉลาดหาญ
- ง. ความรักถิ่นที่อยู่อาศัย
- จ. ความรับผิดชอบต่อน้ำที่

31. "จีนรบสู้ไทยไม่ได้ควมมันต้องกินข้าวต้มพวกไทยไม่ต้องกินข้าวต้มจึงเอาชนะได้ง่าย ๆ" คำพูดดังกล่าวแสดงว่าผู้พูดพูดด้วยความรู้สึกอย่างไร

- ก. ขบขัน ข. เยาะเย้ย
- ค. ตูณกตุนิยม ง. ประชดประชัน
- จ. เห็นอกเห็นใจ

32. ข้อใดสนับสนุนคำกล่าวที่ว่า "พระครูวิสุทธิวงศาจารย์(แหม่ม)วัดคลองเป็นอัจฉริยบุรุษท่านหนึ่ง"

- ก. ท่านเก่งทางคาถาอาคมเป็นที่เลื่องลือ
- ข. ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นพระเถระเมืองปิ่น
- ค. ท่านเป็นที่พึ่งที่ยึดเหนี่ยวของคนหมู่มาก
- ง. ท่านเขียนผ้าประเจียดไคสวยงามหาที่ติดมิได้
- จ. ท่านเป็นผู้นำชาวบ้านคลองเข้าต่อสู้กับพวกจีนกบฏ

หมากพลู

33. ข้อใดเป็นวิธีรักษาโรคน้ำกัดเท้าในสมัยโบราณ

- ก. โขลกขมิ้นสดทาแผล
- ข. โขลกถ่านพลูพอกแผล
- ค. แช่เท้าในน้ำฝาดอื่น ๆ
- ง. ใบพลูฉีกเป็นชิ้นบาง ๆ ทาแผล
- จ. ผานเนื้อหมากดิบเป็นชิ้นบาง ๆ ทาแผล

34. สมัยโบราณชาวประมงย่อมค้าขายสำหรับถักแหและอวน ด้วยอะไร

- ก. จันทมาก ข. กายหมาก
- ค. เปลือกหมาก ง. เมล็ดหมาก
- จ. รากต้นหมาก

35. ในปัจจุบันนี้คนไทยไม่นิยมกินหมาก แต่เรายังใช้หมาก พลู เป็นส่วนประกอบในประเพณีใด

- ก. ประเพณีการเกิด
- ข. ประเพณีการตาย
- ค. ประเพณีแต่งงาน
- ง. ประเพณีขึ้นบ้านใหม่
- จ. ประเพณีทำขวัญนาค

43. "เลิศล้วนมวณมาศนุลาย เทพประนมเรียงราย
รับที่บัลลังก์เทวรินทร์

กษัตริย์พอนร่ำร้ายบิน กนกนาถิน
ทุกเกล็ดก็เก็จสุรภานต์
งามเทววิชัยชวาล โบกในศัคนานต์
แอร่มอร่ามงามตา"

คำประพันธ์นี้คือในค่านใด

- ก. ภาพพจน์ ข. สัมผัสใน
ค. เล่นคำเล่นอักษร ง. ข้อ ก และข้อ ข
จ. ข้อ ก ข้อ ข และข้อ ค

44. "สื่อเสียดขบระเกลียดขัง บมียังประโยชน์ใด
เลื่อมยศและลศโม- ติระหว่างคนาสลาย"
ถ้าประพาดคั่งคำที่ขีดเส้นใต้ถือว่าผิดคือข้อใด

- ก. ข้อ 1 ข้อ 2 ข. ข้อ 2
ค. ข้อ 3 ง. ข้อ 4
จ. ข้อ 5

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ

45-46

"เชื่อดือก่ำสั่นแสน ยะจะขึ้นเป็นหัวโจก
หวังครองประชาโลก และเป็นใหญ่ในแดนดิน
สัญญามิตรามัน ก็จะไม่เกรงความขึ้น
ละทิ้งธรรมะสิ้น เพราะอ้างคำว่าจำเป็น"

45 ผู้อ้าง"ความจำเป็น" เพราะกลัวสิ่งใด

- ก. ลินอำนาจ ข. ศัตรูทำร้าย
ค. ลินคนนับถือ ง. กลัวถูกกล่าวหา
จ. ลินความเป็นธรรม

46. คำประพันธ์ 2 บาทแรก สอดคล้องกับ
สำนวนใด

- ก. คนโง่เป็นเหยื่อของคนฉลาด
ข. มือใครยาวสาวได้สาวเอา
ค. ปลาใหญ่กินปลาเล็ก
ง. น้ำขึ้นให้รีบตัก
จ. รีกเลือกกับปู

47. "จงมุ่งบำเพ็ญมา ทุปีติฐานการ
บำรุ่งบิคาamar- ครอบให้เสวยสุข
ใครทำดังนี้ไซ้ ก็จะได้ไฉนราศทุกซ์
เนนานสรายุสุข และจะได้กระไล-
คำประพันธ์ข้างบนนี้เกี่ยวข้องกับข้อใด
ที่สุด

- ก. การบำเพ็ญบุญ
ข. การหาทางพ้นทุกข์
ค. การหาผลประโยชน์
ง. การตอบแทนบุญคุณ
จ. การหาทางไปสวรรค์

48. "อธรรมยัมยัมเจตยไป ว่าธรรมคาไร
เขาย่อมเอาเหล็กตีทอง"

คำประพันธ์ข้างบนนี้หมายความว่าอย่างไร

ก. ผู้ที่เข้มแข็งเท่านั้นที่จะเอาชนะทุกสิ่ง
ทุกอย่างได้

ข. คนพาลชอบกลับแกล้งผู้ประพฤติดี
ประพฤติชอบ

ค. ผู้มีความฉลาดย่อมสามารถเอาชนะ
ทุกสิ่งทุกอย่างได้

ง. ผู้ที่เข้มแข็งเท่านั้นที่สามารถเอาชนะ
ผู้ที่อ่อนแอกว่าได้

จ. เหล็กกับทองเป็นของมีค่าเสมอกันแต่
เหล็กแกร่งกว่าทอง

49. คำประพันธ์ในข้อใดที่รู้สึกสะเทือนอารมณ์
มากที่สุด

ก. ฝ่ายทัพพชรบรรณารอน ห้าวหาญชาญสมร
ฝ่ายธรรมอิเหนาระอาใจ

ข. ธรรมะสลกนฤทัย คิดว่าตนไซ้
จะไม่ชนะคงถวิห

ค. จะต้องทนคำดูหมิ่น และต้องยอมยิน
ให้ทางแก่ฝ่ายอธรรม

ง. ทุกเสร็จแล้วเล็งแลมอง เห็นคนสยดสยอง
อธรรมก็ยั้งยั้ง

จ. ธรรมะว่าเอาตามใจ อันเรานี้ไซ้
ประกอบด้วยสรรพคุณ

50. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องธรรมาธรรมะสงคราม
คือข้อใด

ก. การฆ่าประกาศตัว ฤประโยชน์พึงมี
อันว่าควงชีวิต ย่อมเป็นสิ่งที่ควรถนอม

ข. เชื่อผิดและเห็นผิด ลีจะนิกจะเสื่อมพา
เศร้าหมองมีน่องยา สุกะรีนฤคีสบาย

ค. คำพูดไม่เป็นสา- ะสำหรับจ.
กระทบกระเทือนเขา ก็สนุกสนานดี

ง. เพราะธรรมะย่อมรักผู้ประพฤติ ธรรม
ครองธรรม

จ. ถือธรรมะผ่องใส จึงจะได้เป็นสุขสรา

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อบทเรียนโมดูล

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึก และความึกเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ถามอย่างละเอียดและพิจารณาให้รอบคอบก่อนแล้วจึงตัดสินใจเลือกตอบ

2. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ถือว่าไม่มีคำตอบถูกหรือผิดประการใด ข้อสำคัญขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความรู้สึก หรือความึกเห็นที่แท้จริงของนักเรียนให้มากที่สุด คำตอบจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อนักเรียนในทางใด ๆ ทั้งสิ้น

3. วิธีตอบแบบสอบถามในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ 5 ช่อง คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ เมื่อคิดว่าจะตอบช่องใด ก็ให้ทำเครื่องหมาย ให้ตรงกับช่องนั้น ๆ

ตัวอย่าง ในข้อ ๑ ถ้านักเรียนต้องการตอบช่อง เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้คือ

ข้อความ \ ความรู้สึก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
เมื่อนักเรียน เรียนโดยรับ บทเรียนโมดูลแล้ว นักเรียนมี ความรู้สึกว่า ๑. นักเรียนสามารถเรียน ได้รวดเร็วขึ้น					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสอบถามวัดเจตคติของบทรเรียนโมดูล

ข้อความ	ความรู้สึก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
เมื่อนักเรียน เรียนโดย ใช้บทเรียนโมดูลแล้ว นักเรียนมีความรู้สึกว่						
1. นักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทย มากกว่าการเรียนแบบธรรมดา ที่ครู เป็นผู้สอนทั้งหมด						
2. นักเรียนสามารถเรียนรู้ เนื้อหาวิชาภาษาไทยได้เร็ว กว่าการเรียนโดยมีครูสอนตาม ปกติ						
3. นักเรียนได้แสดงความสามารถ ได้อย่างเต็มที่						
4. นักเรียนสามารถอ่านและ ทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ ด้วยตนเอง						
5. บทเรียนโมดูลส่งเสริมให้ นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มมาก ขึ้น						
6. บทเรียนโมดูลให้ช่วยสอน แทนครูได้						
7. บทเรียนโมดูลช่วยให้นัก เรียนมีอิสระในการเรียนรู่มากขึ้น						

ข้อความ \ ความรู้สึก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. บทเรียนโมดูลเป็นบทเรียน ที่น่าสนใจ					
9. บทเรียนโมดูลทำให้นัก- เรียนเข้าใจได้ในการเรียนมาก ขึ้น					
10. บทเรียนโมดูลให้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลิน					
11. บทเรียนโมดูลช่วยแก้ปัญหา การเรียนไม่ทันเพื่อนร่วมชั้นได้อีก ด้วย					
12. บทเรียนโมดูลใช้บทวน ความรู้ในบางเรื่องที่เรียนได้					
13. นักเรียนมีความรู้ในวิชา ภาษาไทยได้กว้างขวางขึ้น					
14. บทเรียนโมดูลอธิบายเนื้อ- หาวิชาได้ยากเกินไป					
15. บทเรียนโมดูลทำให้วิชา ภาษาไทยน่าเรียนมากขึ้น					
16. การเรียนโดยใช้บทเรียน โมดูลทำให้ได้ผลไม่แตกต่างกับการ สืบเปลี่ยนเวลาเรียน					
17. บทเรียนโมดูลใช้ภาษา ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย					
18. ควรส่งเสริมให้มีการเรียน ภาษาไทยโดยใช้บทเรียนโมดูล มากขึ้น					

การทดลองโดยใช้บทเรียนโมดูลในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

บทคัดย่อ

ของ

วารี คำไชโย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2529

การศึกษาค้นคว้านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดย ใซ้บทเรียนโมดูลกับการเรียนจากการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ ศึกษา ทักษะคคิของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใซ้บทเรียนโมดูลและหาความสัมพันธ์ระหว่างผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทักษะคคิของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2528 ของโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 70 คน ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 35 คน ใซ้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 14 คาบ คาบละ 50 นาที และใซ้เนื้อหาในการทดลองเหมือนกันคือ เรื่องพระครูวัดคลอง หนาก พลุ และ ธรรมชาติระบะสงคราม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 การวิจัย ครั้งนี้ใซ้แบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใซ้ในการรวบรวมข้อมูล ไก่แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผู้ วิจัยสร้างขึ้นและแบบสอบถามวัดทักษะคคิของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูลของ มนเฑียร พรหมประพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะคคิที่ต่อการเรียนโดยใซ้บทเรียนโมดูล
4. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนทักษะคคิของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ เรียนโดยใซ้บทเรียนโมดูลมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

AN EXPERIMENTAL STUDY OF INSTRUCTIONAL MODULES
ON THAI LANGUAGE FOR MOTTAYOM SUKSAI^{IV} STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

WAREE DAMCHAIYO

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree

At Srinakharinwirot University

February 1986

The purposes of this study ~~were~~ to compare the academic achievement and retention in Thai Language arts of Mattayom Suksa IV students learning through the instructional modules and supervisor's teaching planning manual and to study the attitude of experimental group towards the instructional modules including the correlation between the achievement scores and the attitude scores of the students towards learning by the instructional modules.

The subjects comprised 70 Mattayom Suksa IV students at the Demonstration School, Patumwan, Srinakharinwirot University, during the academic year 1985. Thirty-five students were randomly selected as an experimental group and the others as a control group. Each group took 14 periods (1 period = 50 minutes) for studying the same lesson content. The lessons consisted of the following topics, Phrakhru Wat Chalong, Mark Phloo and Thamma Thamma War. The research design of this experiment was the Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design. The tools used in collecting data were Thai Language arts achievement test which constructed by the researcher. The attitude test was adapted from the test of Montian Phrompraphan. The findings were as Follows:-

1. No significant difference at the .05 level in achievement between the two groups.
2. No significant difference at the .05 level in retention between the two groups.
3. The students showed positive attitude towards learning by the instructional modules.
4. The achievement scores and attitude scores of the students who studied by the instructional modules were not significant correlation at .05 level.